

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూన్ నెల 25-వ తేది సోమవారము

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ అష్టమి

No 72

సంచిక ౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల జారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
పాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు సరిపడినట్టిది.

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0

డబ్బి 1-కి రు 6-4-0 లు.

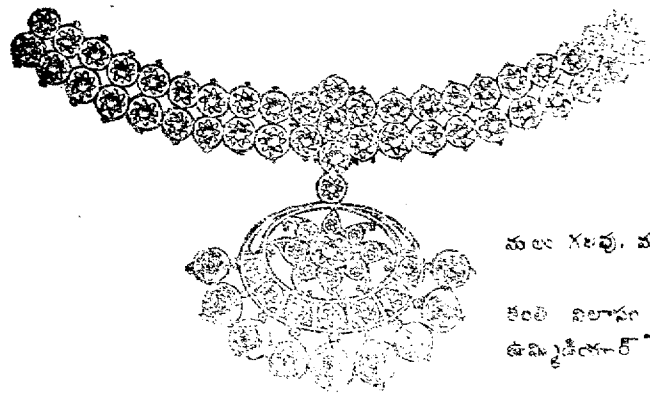
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రవధమమున మీ పనిమి?

వా 1649

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును.
విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే
శుభంకముల వేండి సామానులు, బంగారు నగలు నిర్ణ
యగా నున్నవి. సీనువేండికి, సవరణ బంగారుకు పూర్తి
నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని వేరు
నగలివ్వబడును. మరియు కాతాదాగుల కనేక సౌకర్య
ములు గలవు. మాతో లావాదేవి చేయుచున్న వారివడిగిన తెలియదు.

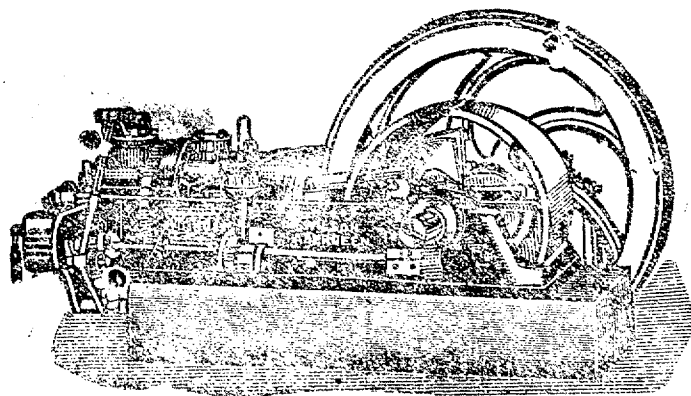
కంటి నిలాను { ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, పెరివాడ }
ఉమ్మడియార్ { గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ } నెం 2302

నగలవర్తకులు, 26 ప్రెనాబుదారురోడ్డు, వర్రాసు

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రాడాలులు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరిత స్థాయి.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు వీజింట్లు

యెండ్లైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,

బ్రాంచిఆఫీసు, బెజవాడ.

యా యింజనులు కేమిటీలో ప్రైవేట్
తోను, కోల్డు స్టార్టింగు ప్రైవేట్తోను 7
గుర్రముల హార్పు పవరుమొదలు 55
గుర్రముల హార్పు పవరువరకు యెల్లప్పు
డున్న స్టాక్లో సిద్ధముగా నుండును.
అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను,
కేంపరు గలవిగాను వుండును. క్రూ
డాలులు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యంత
ముడి చమురుతో నైనను అతి త్వరిత
ముగా పనిచేయును. భరణు ఆతి
సరళము.

4867

308, లింగిచెట్టిపేటి, మద్రాసు.

4302

లెవిస్కో

బిడ్డల జన్మకాపు, బిడ్డల ఆరోగ్యమునుగురించి తల్లులు
తహతహభయపడిన సందర్భముండదు. బలమును, సంతోషమును
గలుగజేయును. మీ నుకానాదాదాని అడుగును.

వల 1 కి రు 1/- లేదా

LEVISCO INDIA Co.,
Green Villa-Grant Road, BOMBAY.

(ఇంగ్లండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

హాట్

పెండరుఫారమువస్తువుల వివరములు తెలుపు వాసి తా
దు 5/- చెల్లించిన వుచాను అండ్ సదరక్ మరాటా రైల్వే కం
పెనీ ఆర్డరు కంట్రిబుట్ ఆఫ్ ఫోర్స్ పెరంబూర్ వారి నద్ద
దొరుకును. ఆడబ్బు తిరిగి వాపిస్ వ్వవకును. పెండరుఫారము
సి. సి. మూలకముగా శంపబడదు.

తైండ్లు సేయచేయబడిన కవర్లలో సంపాదన, కవర
మీద "లోకావృత్తు తునకల కొనుగోమము" తైండ్ల అని
[వాచనలయినను.

సి. జి. డబ్ల్యూ. కార్టర్
అక్కింగ్ కంట్రోలరు ఆఫ్ స్టోర్సు.

ఉచితము ఉచితము. ఉచితము.
 కోట్లకొలు కందు, ప్రతియేడు జేనకునేలప్రజ లక్షాధి
 తారలనునా, దు, మీరల కాగుడను.

భవిష్యతు రిషోర్సు

ఈ సత్సరము మీయొక్క వ్యాపారాధికృతయొక్క సత్వ
మునుబట్టి ప్రపంచవ్యాప్తినిబట్టి జ్యోతిష్యము, యావత్ప్ర
యందు ప్రత్యేక సునత సంపాదించిన వాడు. యావత్సరము మీ
యొక్క వ్యాపారమునుగూర్చి వేటిల వివరముతో యెట్లుజు
గనెదియు, వస్తుపాదుగ్రియొక్క సప్త యి గిరాకీ యెట్లుచేయు
కావ్రుయొక్క సమగ దెలుపును. ప్రపంచమునా ప్రతీతిలను
జుగగు వివర వ్యాపారములను గూర్చి వేరుగ దెలుపును.

తగిన సలహా బోధించుట తొందరపడుదు. పుక్తుక మా
ధరకుగాను రు 5 కైకొనబడును. ఆరిస్వయము చేయరాదు. కొద్ది
పరులం మాత్రమే గలవు.

ప్రకాశితులు:—కమర్షియలు ఫార్మాసుటిపోర్టు 1928
ప్రపంచమహా వ్యాపారపరిషత్తు యొక్క యీ రిపోర్టును సమయో
గించుచున్నాము.

ఇంగ్లాండునందును-ప్రాగ్ శములందును నవ్వెదారులు
—“స్మితు కాంబెలుకం పెన్సీ, తపాలపెట్టె నం. 2056.

ఇండియా, జర్మనీ, సింగపూర్ సోత్ ప్రతినిధి

ఆల్బెర్ట్. డబ్ల్యూ. బూక్ (ఈస్టర్న్) లిమిటెడ్,

హర్ శర్ ఫెన్ కంపెనీ,

పోనుబాక్సు నం 375 బొంబాయి

జాతకము

భాగ్యవక్తను నకలుగాని జననకాల ఖండితులు లేక పూర్వముగాని ఉత్తరము ప్రాప్తముకాలముగాని మామగంపినచో గాత్రమునెక్కువగాను, పృథ్వియము, ధనుము, కృత్తిక, ఆశ్విని, కర్కశ్రమము, అర్యుద్ధాయము, ఉద్యోగము, జీవనము, మృత్యుముగానిది లేక విమయములు బ్రాహ్మ 2-4-0 అక్షర ని,

నా సంపదము. జ్యోతిర్మయ రీతింబున విక సంగీ ర్థము

40. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय 1402 824

గోపాలపురం. కొత్తపేటహోస్టల్, గోదావరిజిల్లా.

26-5-28 తేదీ గల కృష్ణాపత్రిక యందును 2-6-28 తేదీ గల
పత్రిక యందును ఈ ప్రైవేట్ క్రింద రెండు భాగములుగ
పెద్దవ్యాసము ప్రచురింపబడినది. ఆ వ్యాసములో ప్రా
చునను “జీవీ బాల్యవివాహవిషయము దేశములోని జిజ్ఞాసు
లైరియనుగులను కల్లోలపఱచుచున్నది.” అయినందున కృత్రి
మతకు లండనును తిప్పక యావ్యాసమును అమూల్యగ్రంథ
యేయందురు.

ఈ వ్యాసములలోని యశోములను విమర్శించి ఆవ్యాస
సీతాంతము ప్రమాదపూరితమని రూఢిపర్చుటయే యీ నావిమ
ర్శనముయొక్క ముఖ్యార్థి పోయము.

రెండవభాగములోని సిద్ధాంతమును ఊహింపజేయు వా
క్యములు ఏ యొకటి రెండో స్థితిపటిభాగములోనున్నను ప్రథ
మభాగముంతయును హిందువుల బాల్యవివాహపద్ధతి ప్రజాభ్యు
దయ నిశ్చేయన ప్రధానసాధనమని తేనోళ్లవాటుచున్నది. ఇక
రెండవభాగము అసిద్ధాంతమును తారుమారుచేసి ప్రస్తుతజీవకాల
పరిస్థితులనుబట్టి బాల్యవివాహపద్ధతి కడు నిషేధమని సమాప్ర
ముఖముల ఘోషింప సమకట్టివది. ఇది యెటులనో నూచింతును
గాక. మున్నుండు ప్రథమభాగములోని విషయము లెవ్వయో
గమనింపుడు.

1 బాల్కనీవాహవిషయమై కారదగారు రాబోవు కా
ననసభలో బ్రవేశింపబోవు నిర్వేధకాననమునుగూర్చియు, ఈ
విషయమునుగూర్చి పండితులలో బండితులకు గల అభిప్రాయ
భేదములు మున్నగువిషయములు మొదటిపేరాయందు చర్చింప
బడినవి.

2. ఈ బాల్కనీవాహ-పదతి యేకాలక్షానంశీవచ్చినదని విచారింపబూని ఇదమితమని తేల్చుటకు వీలులేదని చెందవ వేరాయందు ప్రసవర్యుడైనది.

8. బాల్యవివాహపద్ధతి సంఘతీమమునకు దూరమా
కాదాయనవాదము ఆంగ్లేయవిద్యాసంఘటయందోళనవలన లేవ
బడినదనియు ఇంద్రవిమయమై కొందఱు పండితులు కూడ సం
మాఖ్యలై శ్రుతిస్మృతులకు వాదనానుకూల్యములు గల్పింప
మొదలిడినదియు మూడవ పేరాలోని సారాంశము.

4. మనసంఘస్స-ర్తలీణ లభ్యవివాహపద్ధతి నిషేధింప నెంచి పాశ్చాత్యపద్ధతియే తమకు వరపడిగ బరిగిఁబెంచినయొ బాశ్చాత్యవివాహపద్ధతి కేమల కామోపభోగపరాయణమై భర్తల భార్యని నిమగనముపమునకు మారుటకుఁ దగిన యపకాశము లిచ్చుచున్నందునఁ బానులిచ్చేవా భార్య యానులనును లేదా మూడంకవేయనుఁ జూడజెల్లియున్నందునను మిగుల సింద్యమై యున్నదని గాలవపేరాయఁడు సిరీకృతమాయెను.

5. కామోపభోగము పొందునివాహపదతికి అలలుమే
కాదనియు కాళిదాసు చెప్పినచోక్షన “ప్రహర్యై గృహమేధి
శాల” అనుప్రమాణమును, యజ్ఞయాగాది కర్మాశ్రమతగృహ
మేధిగానుండవలెనను ప్రమాణమును, ఆపదతికి బ్రవర్తకంబు
లనియు స్త్రీపురుషులు తేత్రవిజనవృత్తులనిగాని ఉపాధ్యు
పహితాత్ములనిగాని యెంచవలెననియు అయిదవపేరా రూఢి
పఱచినది.

6. జంతుతత్వముండి మనుజుని జేయవచ్చునది జ్ఞానమనియు, ఆజ్ఞానమునకు ధ్యానము ప్రధానమనియు ధ్యానమునకు భావము మూలమనియు భక్తకు భార్యభావమనియు భార్యకు భక్త భావమనియు ఇట్టి భావమే జగదభిసంధిమనియు అభిసంధి తేలికది రథియైకాదనియు ప్రబోధిత్వత్తి గారణము గాజాలననియు ఆరవ పేరా చాటొననది.

7. అభ్యాసశీలతకలిగియున్న కామోదకము హెచ్చు
అగుచుండుననియు, గాన, కామోదభోగములు తాత్కాలికములై
యెప్పుడు అనంతమగుననియు, స్త్రీపురుషులు ప్రవృత్తి నిష్కర్తు
లనియు రెండవపుట్టులను పొందగలిగింపట సర్వానందమాయము ఈ
గూఢనిదము నిరీషయనందము, కాక ప్రాప్తమగుననియు, అటు

అ య్యా ను ని త్య మే య ని యు న్ను, ఇ ట్టి నిత్యా
నం ద ము కా మ ము అం త ర్ముఖ మగుట చే
గలంగననియు నుడువుచు పాశ్చాత్యవివాహవధి కామభాగ
నిదానమైనందున నింద్యమనియు హిందూ బాల్య వివాహవధి
ప్రవృత్తినివృత్తిమేళనామూలమై సర్వానందప్రాదుర్భావమునను
ఉపైశ్రేయోసంధాశుకమనియును ఏడవపేరాయందు ధ్య
నించిరి.

8. స్త్రీచిత్తము పురుషనిభాగ్యమును యాశోక్తికి సార్థకమే దనియు పస్యఫలప్రాప్తికి త్రైత్రాణోపద్యమువలన పత్నీతానభాగ్యమునకు స్త్రీచిత్తనైర్మల్యమే ప్రధాన మనియు యను నుడువును ఇట్టి నైర్మల్యము కాముక కామినీభావమున పాపగౌళదని ధ్యనించుచు వెనుకటి పేరాలాని ఆంశమున నినిమిదవ పేరాయందు గూడ నిరవతలియిరి.

9. పుష్పానితాః స్త్రీ ఆత్మైక్యమును భజింపవలెనను
యూ పుష్పాదు పరతత్వవల్లని శిండుటకు గురు వట్టి అ
వసరమౌ స్త్రీకి భర్త అట్టి అవసరమనియు స్త్రీకి భర్తయగురు
వనియు అతనియందు ఆత్మసాక్షాత్కారము బొందినగాని అమె

కు ఆనందోపలభి - లేదనియు అందునకు ధ్యానధారణము లనవ
రమనియు మనస్సు సంకల్పచిత్తాత్మకమై బహువిధమైనద
నియు వికల్పసహాయమునగాని మనస్సు నిర్మలము నిశ్చలము
గాబాలవనియు అట్టివికల్పసమయమునను సంకల్పము పుట్టుకాటి
నుండియు ఆభ్యాసము చేయవలెననియు ఇట్టిసంకల్పము మన
బాలికలనె ఎనిమిది యేడక్షత మొలకెత్తుననియు కనుకనే 'అష్ట
వర్షా భవేత్కావ్యా' అనినదియు ఒక్కసారిగ నొకపుడుమనిషి
అన్నమైనమనస్సు తగిన ధ్యానధారణములు లేనిచో వికల్పమున
కు రావచ్చుననియు మన అమ్మాయి పెరిగి పెద్దదై
వగఁ జేరెనని హాయిగ కాలముగడుపవలెనను మాతృసంకల్పమే,
బాలికసంకల్పమునకు గారణభావమై యుండుననుటకు సందే
హము ఆవసరము లేదనియు ఇట్టిసంకల్పము ఈయశ్వేదము
ఈభావస్ఫురణ ఈతత్వైకవాంఛ బాలికమనస్సున జనించి
నూత్నవికారధరాకము నందుచున్నదని మనపూర్వులు గ్రహిం
చిరనియు ఈసంకల్పము బహుముఖములకు బోనిచ్చినచో
నేకాగ్రతలేక విచ్చిన్నమై వ్యభిచరించుననియు ఇట్టిసంకల్పము
వికసించుటకు బూర్వమే శ్రేగోమృత్యురచ్చి మణియొక దానిపై సం
టుగట్టి ప్రోక్షి నేయుదువాని రనియు ఈవేదనపు సంకల్పము
కామవికారరహితమైనదనియు అట్టిసంకల్పమునకు గట్టులగట్టి
తలిదండ్రులు ఒక వరుని దెచ్చి కన్యకకు ధ్యానమూర్తిగ నమ
ర్పింతురనియు ఆధ్యానమూర్తిని ధ్యానించి కాలక్రమమున
సర్వోపభోగముల ననభవించి అతనితోనైకమై మరల జా
మూర్తి నే (ప్ర స వి ం చు య న్న ద ని యు,
ము తు మ రి య గు ట యనిన కామవికార ముదఁజుచుట
యన్నచుటయనియు అప్యదామై కన్య కాదనియు అమెం
కల్పము కామవికారయంతమైనదొట దోషదూషిత మాననియు
అట్టి సంకల్పము స్వచ్ఛముగ నున్నపుడే దానికొకమార్గము
గల్గించిన సరియకాని లేనిచో కామవికార పరంపరావాహిని
యై వికారదశనొంది యిచ్చపచ్చిన సాగరంబుల సంగమించుచుం
డుననియు తొమ్మిదిమొదలు పదునాలుగు పేరాలలో కడుమ
నో వారముగ నుపన్యసించి హిందూవివాహవేదధర్మ యంత్రుత్ప
మని ధృనించెరి.

ఇంతటితో వ్యాసమునిలోని మొదటిభాగము పూర్తి అయినది. దీనిలో చర్చింపబడిన విషయములు ఉపక్రమపదసంహారపరామర్శలయందు సమగ్రములై సుసంగతములై హిందూ బాల్య వివాహపద్ధతియొక్క లక్ష్యము వైరాగ్యము భక్తిభావము ఆత్మసమర్పణము అను ఉపాధికలక్షణములు భార్యయందును, వివాసము సైమభావము ఈశ్వర్యము అను ఉపాప్యలక్షణములు భర్తయందును అనుహింపఁ జేసి వానిద్వయ విహితముగ్గురుగుణబులుండజేయుట యగుటచే నతిశైవ్యమును నియును బాప్యత్వవివాహ పద్ధతియొక్క లక్ష్యము కేవల కామభోగలాలసత్వము అగుటయు నందువలన నిరంతర భర్తృభార్యా విద్వేష వైరాసోక్త్యాదుక మైసందునఁ గడుంగను నీవ్రతము మనియు సిదాంతము చేసియున్నది.

ఇట్టిచో రెండవభాగపు సిద్ధాంతి మీ మొదటి భాగములో
ని సిద్ధాంతమును మఱియే బలకొనగలదని చదువరులందఱు హిం
చియించుదురు. శేషానికి యిట్లుండు కలులనే యూహించిరి.
కాని అవ్యాసము చదివి ఆశ్చర్యము నొందిరి. వ్యాసరచయితలం
విగుల మేధావీలరనియు వ్యాయపరిశిలనాదక్షులనియు వారి
మొదటి వ్యాసరచనను జట్టి అందఱును గోచరింపఁగలదు. కాని
వారి రెండవ వ్యాసముట్టి జన్మింపబడిన ధర్మని గమనించిన
వెంటనే ఆ యభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది.
మొదటి వ్యాసము ఉపక్రమోపసంహార పరామర్శలయందు
ఎంత గంభీరమును, సుసంగతమును, సమగ్రమును అయి యున్న
దియో రెండవభాగ మంతయు లాఘవప్రాయమును అసంగ
తంబును అసమగ్రంబును అయియున్నదని వెప్పక తప్పుదు.
ఎట్లులనో విమర్శింతును గాక!

(1) ఈ భాగము లోని 16, 17 పేరాలు (వివర పేరాలు) అవ్యాసము యొక్క సిద్ధాంతము ను వాదించుచున్నది. ప్రేమ పనుష్టలోకము లతారి శక్తియనియు అదివికసించునని ప్రవృత్తి లేదనియు ప్రేమవిభావము లేని వివాహము అర్థము లేనిగుంట ఓనమాలు దిద్దుటయనియు బాలికయొక్క ప్రేమ వికసించుటకు పదునాలుగు గొండులు జాలవనియు బాల్యవివాహములు కలియుగప్రవర్తనకు పహాయభూతము లయ్యెననియు ఇట్టివివాహాన్నివృత్తికి నష్టదాయకములనియు ఈ బాల్యవివాహము లెంతవ్యర్థలో పోయిన నంత దేశప్రేమదాయక మనియు అపేరాలలో సిద్ధాంతము నేయించినది. చమపరచారా! యాసిద్ధాంతము స్వస్వనోవాప్తమాతమని చెప్పనలెనా? వివాహ లక్ష్యము ప్రేమ లయ్యునకు వికల్ప సంయమనమున వృద్ధిపొందడమనియు భావన ధారణలచే, ఏకాగ్రంబు గావలెననియు మోక్ష్య సంకల్పమే, బాలిక నిర్మలసంకల్పమునకు ఆలవాలమై దినదిన ప్రవృద్ధిని నిర్మలమగు శుద్ధానంద ప్రదము గాగలదని ప్రథమ భాగముతో బ్రవర్తించిన చాప్తంతయు వ్యాపరచయితలు మఱచి యాస్వనో విభూతి సిద్ధాంతమును తేనియు పార్శ్వమునకు పండియిముంచునా; ఇందే సేరదు ఇదియుంటుంటి యాసిద్ధాంతము పర్యవసంపర తే నెదు చూచువలెటిదియో గమనింతుము గాః!

(2) మన జాతీయవాద లక్ష్యము ప్రకటించుచు ముందు వికారదళ జేరిన దనియు అయ్యది సంస్కరణీయము నియు, పూర్వపు ధర్మాభిరతి యిప్పటి మనవానికి గనుపించుట లేదనియు, అ ప ప టి ధ ర్మ ము లు ఇప్పుడు మనకిరావనియు దీనింబట్టి కాలముతోడ ధర్మములు మారుననియు బోధించెడు సేరాలలోఁ జెప్పబడినది. వ్యాపరచయితలు ధర్మమును నేమా పూర్తిగ గమనింపకయో లేక విస్మరించియో యిటుల ప్రాసరింతురు. ధర్మమును నేమియని మన శాస్త్రకర్తల యభిప్రాయము తెలిసికొందుముగాక!

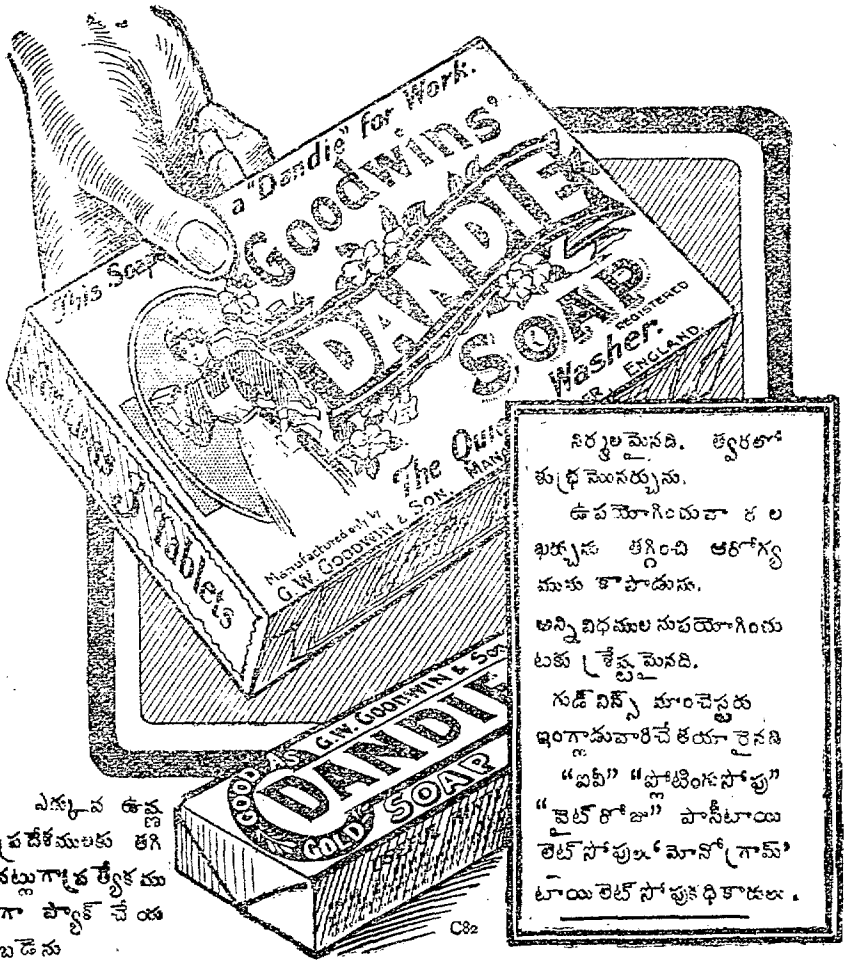
“ద్వివిధో హి ధర్మః ప్రవృత్తి లక్షణో నివృత్తి లక్షణః; జగతః సీతీకారణం ప్రాణీణాం సాక్షాదభ్యుదయ నిశ్చేయః సహజధర్మః సధర్మః బ్రాహ్మణా దైర్ఘ్యర్థిణి రాశ్రిమిభిశ్చ శ్రేయోర్థిణిః ఆనన్దీయమానః” (జగత్తు నిలుచుటకుఁ గారణ భూతమే ప్రాణులు ఇహలోక పరలోక సంబంధముగ అభ్యుదయమును బొందుటకును ఉపరిజన్మరాహిత్యమును నిశ్చేయ సంబును గాంచుటకును సాక్షాదభ్యుదయమునుగోరెడు బ్రాహ్మణాదివర్ణములవారును బ్రహ్మచారి మున్నగు ఆశ్రమములవారును అనన్దీయమని ధర్మము. అయ్యది యేదియో జేదములు నిర్ణయించినది. అట్టి ధర్మము ప్రవృత్తిధర్మము నివృత్తి ధర్మము అని రెండువిధములుగనున్నది) అని శ్రీ శంకర ధగవ త్పాదులవారు ధర్మస్వరూపమును నిర్వచించియున్నారు. ఇట్టి ద్వివిధరూపధర్మము సామాన్యవిశేషరీతులఁ దిరిగి రెండు భేదములఁబొందుచున్నదని వైవాక్యములననే తెలియగలదు. “శాన్తకంఠాయాత్” న ప ర దా రాం గ ష్టేత్ “న శురాం పితేత్” నహింసాంకుర్యాత్ ఈ విధముగ దయా శత్యకావాదుల విధించు వేదవాక్యములనలన నిర్ణయింపబడునది సామాన్యధర్మము. ఇట్టి సామాన్యధర్మము అపవాదశాస్త్రము అన్యథా కానియనకప్పుడుతప్ప ఇతరత్ర సర్వదా వర్తమాన్యేదము లేక పను ప్రజనులు ఆచరించియేరవలెను. ఇక వర్ణభేదమును బట్టి ఆశ్రమభేదముననుబట్టి విధింపబడిన ధర్మములు విశేషధర్మములు. బ్రాహ్మణులకు దపస్యాధ్యాయాదులు శూద్రులకు కార్యతేజోవిర్యాదులు బ్రహ్మచారి స్వాధ్యాయాదులు గృహస్థులకు అతిథిపూజాదులు ఇటువలె నీ రిక్కిన వర్ణముల వారికి ఆశ్రమములవారికి తత్తద్విధోక్తధర్మములను విశేషధర్మము లనవచ్చును. ఇట్టి ధర్మధ్వయములలోనికి జేరినవిషయము ఏదియు లేదు. రాజకీయములు సాంఘికములు ఆధ్యాత్మములు మున్నగు నన్నివిషయములను ధర్మధ్వయనిరూఢములై శ్రుతి స్మృతివోదింబులై ప్రదర్శించెడివి. మన వ్యవేశ ప్రభువులు దేశము పరిపాలించుకొరకాదు అట్టి శ్రుతిస్మృతులై ప్రమాణముగ ప్రభువులు ధర్మపరిపాలనము గావించిరి. విశేషప్రభువులకు శ్రుతిస్మృతులు ప్రమాణము గాకపోవుటచే రాజకీయ విషయంబులందు వారివారి యభిప్రాయానుసారంబుగను వారివారి సంక్రతాయానుభవముగను వర్తించుచున్నారు. ఇక ఆధ్యాత్మవిషయములకు మఱిమరి పేరుపెట్టి వానిలోకి జేయకామన మనఃవిజ్ఞానప్రభువులు శేషధర్మచేసిరి. హిందూవివాహపదతి అట్టిమతసంబంధమునదికాని జేరుకాదు. వివాహము గృహస్థాశ్రమస్వీకారమునకు మూలము.

అట్టి ఆశ్రమస్వీకారము ఎటులజేయవలెనో ఎటుల నిర్వర్తించవలెనో మన మతిసంబంధమైనందున వివాహశ్రుతియ ప్రవృత్తి ధర్మమునకుఁ జేరినది అని స్పష్టమవుచున్నది. కాని దానిని నిర్ణయించుటకును కానించుటకును మన శ్రుతిస్మృతులకే అధికారముగలవని అన్యులకు లేదని తేటతెల్లమగుచున్నది.

ఇట్టివో కారదాగారిగాని మన కాసనసభవారిగాని ప్రతిభా ప్రభువులకుగాని వివాహ సంబంధమును కాసనము గా వింతులకు ఎట్టి అధికారములేదు అని జేనోళ్లఁబోలునని యున్నది.

ఇది యిటులండ ‘కాలముతోడ ధర్మములు మారును’ అనెడువ్రాత యెంతవరకు సత్యమో విచారించుముగాక! సామాన్య ధర్మములు సాధారణః సార్వకాలీనములును సార్వజనీనములును అగుటచే కాలమునుబట్టి మారనేరవు. ఇక విశేష ధర్మములు మాత్రము దేశకాలములబట్టి మారుచున్నవని మన పెద్దలు శాస్త్రసాంప్రదాయానుసారముగ అంగీకరించిరి. కాని అట్టిమార్పులు అనపరమము లిలకింపగలవారు ‘వీర దర్శినువార్తి :’ అను నాకవ్యమునుబట్టి మంత్రద్రవ్యల మహర్షులు తప్ప ఎఱియొకరు కొఁబోలరని మహర్షి కానించిరి. అట్టి మహర్షులు వారియొగదార్జ్యముచే సర్వజ్ఞులై ధర్మస్వరూపమును గుఱుతెలిసి విశేషధర్మముల దేశకాలానుసారముగ మార్పునే యగలవారు. అట్టి మహర్షులు కలికాలమున నున్నవనియట యరిదియనియు ఒకటి నెవరైన నెచ్చబనైన ఉన్నను దేశము కడ ప్రభావ సంకలితింపై యున్నందున లోకసంప్రమునకై ప్రజా సంఘములో సంచరింపని యొకొన రనియు నెంచి మన పూర్వ మహర్షులే యుగరీతింబట్టి విశేషధర్మములతో జగదగిన మహర్షులు లిలకించి నిర్ణయించియున్నారు. ఎన్నివేల సంవత్సరములకో జగదగిన మహర్షులు లిలకించుటకు వారికి సామర్థ్యముగలదాయని అనఁజెల్లదు. వారియొగసామర్థ్యమును గూర్చి శ్రీశంకరధగవ త్పాదులవారు శ్రీమత్రాభాష్యములో నిలుల పర్చించిరి.

4875

అద్దిన ఉష్ణ ప్రదేశములకు తగినట్లుగా తయారైన గా ప్యాక్ చేయబడెను
ఆర్. ఫెడ్, డబ్లిన్, బ్రాక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

“యత్ర సాక్షాద్యోగి శామసి అతీత ఆవాగత విషయం ప్రత్యక్షంజ్ఞానమిచ్చుంతి యోగశాస్త్రవికా” అని యోగులు యోగాభ్యాసముచేసి శ్రీచరమేశ్వర ప్రసాదమునొంది సర్వజ్ఞులగుదురనియు అతీత ఆవాగతవిషయంబులను గూర్చి ప్రత్యక్షజ్ఞానము గలిగియుండురనియు యోగశాస్త్రవేత్తలు నిర్ణయించియున్నారు. వైవాక్యముయొక్క అభిప్రాయము, రాజయోగులే ఇట్టి త్రికాణజ్ఞానము గలవారని చెప్పినవో “ఉభయారవిద్యుద్ధంతస్తస్య మో ప్రకృత్యర్థిణిః” అను గీతావాక్యముసారము బ్రహ్మవేత్తలను మహర్షులు యోగవర్తంతమును ఆవాగత విక్షణముగలవారని చెప్పటకు సంధియ మామంతయు ననవచ్చు. లేదు. ఇందుకుఁ దార్కాణముగ వ్యాసాదిమహర్షులు తమ గ్రంథములందు గలియుగముం బెలులజరుగునో లిలకించి కార్యక్రమ మంతయు ప్రకాశపర్చియే యుండిరి. అటులే జరుగుచున్నది కదా! మరేమనుపేర జరుగు ప్రవృత్తి నివృత్తి రూపధర్మము నందు యుగానుసారముగ జరుగఁదగిన మార్పులు అట్టి మహర్షులే చేసియుండినందున అంతకంటే జేరుమార్పులు చేయగలవారు మనబోటివారు అని గాని కాసన సభికులు అనిగాని యెంచు వారికి మనశాస్త్ర మర్యాదలయందు విశ్వాసముగల అన్దికులు నెప్పుడగు సమాధాన మెద్దియునులేదు.

శ్లో॥ త్రింశద్వర్షానపాశ్చనాథం వృద్ధ్యాం ద్వాన వాక్యేం

త్ర్యంశ్చ వర్షాం ద్వానవాదధర్మేనీదతి సత్యంః(మనుస్మృతి)
శ్లో॥ ఉత్పిష్టాద్ధయాభి రూపాయనరాయనపద్మకాయచ
అప్రాప్తామపిరంతస్త్వై కశ్యాం యద్యాద్యధావిధిః (ననుస్మృతి)

శ్లో॥ అన్యవర్తాభవే ద్దారీ నవవర్తామహోహితీ
దేశవర్తాభవేత్సన్యా అతః శిశ్యం రజస్వలం॥

(వరాహరహస్యం)

శ్లో॥ ప్రాప్తేతు ద్వాదశేవర్షే యః కశ్యాంసప్రయచ్ఛతి
మాసిమాసి రజస్వన్యః పిబంతి పితౄనశం॥

(వరాహరహస్యం)

ఇత్యాది స్మృతి వాక్యములు రజస్వల కాకపూర్వమే పండ్రెండు సంవత్సరములతోపుననే తండ్రి తన పుత్రులకు వివాహము నేయవలెననియు అటులఁ జేయనివో తన పితరులు (పితృ దేవతలు) ఆ కన్యయుక్కు మాసిమాసి రజస్వల పాపమునేతురనియు కానించుచున్నది. మర్త్యలోకమేకాక పితృదేవతాలోకము అమృతలోకము ఉండుననియు ఈ నమాడు లోకములలోనివారలకు మనము యథావిధి పూజల సమర్పింపవలెననియు తేలివో మనకు గతులు లేవనియు మన శ్రుతి స్మృతులు కానించుచున్నవి. ఆ ప్రత్యక్షంబులగు విషయముల నిర్దేశించి కర్తవ్యముల విధించుటయే శ్రుతి స్మృతుల ప్రామాణ్య విషయము. అట్టి ప్రామాణ్యమును నమ్మియే ఇంతవరకును అన్దికులు ప్రవర్తించవలసియున్నది. ప్రవర్తించుచు నుండు ఉన్నారు. ఈమైని చివర శ్లోకము స్వాదిష్ట మార్గ విధిన్న స్మృతు

లగువాడైని కనిపియుకొనఁ గోరు కానకర్తృ మనఃకాతన్యమును తెలియుచును’ అని వ్రాసిన వ్యాసరచయితల వాక్యము వారీనా స్తిక బుద్ధిని జెల్లడించుచున్నదికాని జేరుకాదు.

వివాహలక్ష్యము కామభోగసక్తి గాదనియు వికల్పసంయమనకున గలపసర్గానందమనియు మొదటి భాగములో వ్యాసరచయితలు నిర్ణయించి యుండిరి. అట్టిలక్ష్యము సార్వకాలీనమును సార్వజనీనమును అగునగాని కాలముతోడ మారునదికాదు. అట్టి వికల్పసంయమము రజస్వలాత్పూర్వమే వివాహము గానించిన నలవడుకగాని అన్యథా ఆలవడదనియు వారే యొప్పుకొనిరి. అటులగునో ప్రేమవికసింపనిదే వివాహము జరుగఁగల్గుదనియు అందుకు పను నాలుగేడ్లును బాలవనియు. కాలముతోడ ధర్మము మారుననియు వ్రాసెడు వ్రాతలు సమర్థనీయములకావలవు. ప్రేమ వికసింపని కొలదియు వికల్పనిజేపము సంభవించుటయు దానంచేసి ధ్యానధారణలు పనుగ్రంబులు కాకపోవుటయు సంభవించునని వ్యాసకర్తలే చెప్పికొనియుండుటయేగాక మనయజ్ఞభవంబుఁగూడ పెక్కునిదర్శనములు గనఁబాలి యున్నాము. ఇదిగాక అట్టియెడల పాశ్చాత్యదేశములలోవలె మనదేశములోఁగూడ అనేకస్త్రీలు అనివాహితలుగానుండి సంభుకాలవ్యమనకుఁ దానొసంగుదురనుటకు సంధియముండదు. బాల్యవివాహములన బాలవిరతువులు పెక్కుండు సంభవించుచున్నారనువాదము యథార్థముకాదు. ఒకవేళ అయినను రజస్వలానంతర వివాహములు కానించినయెడల అనివాహితస్త్రీలు లేకకు మించినవారు బయల్పడఁ గలరు. బాల విరతుదోషములన్నియు వారికి సంకమింపఁగలవు. ఈవిషయముచే స్వామి వివేకానందులుగాడు తమ యజ్ఞవల్క్యములలో నొకచోట ధ్వనించిరి.

బాలవిరతువుల నుద్ధరింపవోయి వృద్ధకన్యల సంపాదించుకొందుము. రజస్వలా పూర్వక న్యావివాహములయందు నేదేని పాపపాటులు ఉన్నయెడల వని కొలదిసంపర్కరూమున దొలిగి పోవుటయు ఆశురూపదాంపత్యమును ఆనుకూలదాంపత్యమును వృద్ధిపొందుటయు ప్రజలు విహితముమీక గుఱుంబుల నొందగలుగుటయు సంభవించగలదు. కాని రజస్వలానంతర వివాహకాసనమే వచ్చునెడల ప్రేమవిజేపములన సంభవించు అననుకూల దాంపత్యములు జందువలన దైవోద్భవులు అందుకుజేరిన కల్లోలమంతయు సంభించుటయేకాక మన గార్హస్థ్య ప్రవృత్తిధర్మ మంతయు దారుమార్త గజిజితకాకమానదు. అప్పుడు మనహిందువులకును, పాశ్చాత్యులకును ఆవంతయు భేదముండవలదు.

పూర్వపుధర్మాభిరతి మనయిప్పటివారికి గడవించుట లేదనివ్యాసకర్తలు వ్రాసినమాట యథార్థమే. కాని అందుకేని ధర్మమును ఉచ్చేదింపవలయునా? పునరుద్ధరింపవలెనా పునరుద్ధరించుటకేకా శ్రీరామాద్వినతారములు ధరించినిన భగవంతుడు యదాయదాహిధర్మస్వ అక్షగీతాలోకమున నిజేశించి యున్నవాడు. మనయిప్పటివారు అధర్మాభిరతులై రని వివాహలక్ష్యమును ధర్మమును ఎలకొందునేరదుట ప్రామాణ్యమునందు పూర్వపుధర్మమును ఇదిహస్త్యాస్పదము. మనకు ధర్మాభిరతి పోయినదని తిరిగి పాడుకొల్పదుము గాక అనగా శుభ

100

100

100

ఆంధ్రదేశ సభలు
గుంటూరు

జులై 28, 29, 30, 31 తేదీలలో

జరుగును

5 వ ఆంధ్రదేశ సమావేశమును సభ్యులు, అందులో
పాటు తదితర ఆంధ్రదేశ సభ్యులను జులై నెల 28, 29,
30, 31 తేదీలలో గుంటూరు పురమున జరుపుటకు నిశ్చయించ

సమావేశమునకు శ్రీయుత ఆర్కాటు రంగనాథ
మొదటియార్ గారు, సాంఘిక సేవా సమాజమునకు
శ్రీయుత కె. టి. పాల్ గారు, కళావంతుల సంఘమునకు
రణదత్త శ్రీయుత వేమరపు రామదాసు పంతులుగారు

ఆయాసభలయందు దళిమానముగలవాళ్లకు ఆసంఖ్యాకు
లుగ దయచేసి సభలను జరుపడము గావించు ప్రార్థనలు.

ఆయాసభలకు సంబంధించిన ఆహ్వాన సంఘములు
వివిధ ప్రాంతములనుండి దయచేయు ప్రతినిధులను ఆహ్వాని
సత్కారములు గావించుటకు విరివిగ ప్రయత్నములు చేయ
బడును.

సభలవివరం

- 1. ఆంధ్రదేశ సమావేశము
2. సాంఘిక సేవాసమావేశము
3. కళావంతుల సంఘసంస్కరణసభ
4. ఆదిభూమిసమావేశము
5. గోరక్షణసభ
6. రైల్వేప్రభుత్వమునకు సమావేశము
7. ఆస్పత్రికా నివారణసభ
8. బాండాగార సమావేశము
9. సాంఘిక సంస్థలసభ
10. శిల్పము, వ్యవసాయము, నిధి, గ్రామ పున
ర్నిర్మాణ పద్ధతులు

అధ్యక్షులు

- శ్రీయుత ఆర్కాటు రంగనాథ మొదటియార్ గారు
" కె. టి. పాల్ గారు
" వేమరపు రామదాసు పంతులుగారు
" కుండు వెంకయ్యయ్య, ఎల్. సి. గారు
మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి,
ఆహ్వానసంఘముల తరపున.

ఆయాస పడవద్దు

3919

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

3

చాలబల్లెను శూలనొప్పి నివారించి ఉపయోగించిన
ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది శాశ్వతము నను
భవింపగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి
అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగ
ల్లన్నిటిలోను దొరకును ప్రపంచమందంతటను శూలనొప్పి
లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునం
బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని
నుగుణమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు
కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబల్లెను శూలనొప్పినివారిణి
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
మత్తుపదార్థము లిందులో కలియదు.

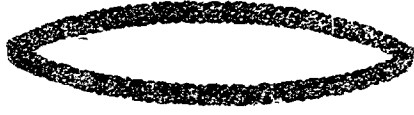

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయిన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి.

ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవా.

నవరను బంగారుకు, నీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము

మావద్ద అన్నివిధములయి బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్ర
మునకు స్టావలో యుండును. పచ్చలు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వురాగములు
అసలుజాతిలోను యిమిలేవనులోను విక్రయమునకు దొరకును. విశ్వ బ్రాహ్మణు
లకు పువరయోగించు ఆకురాళ్లు, గాజులదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని పని సామానాను
సరసమయి ధరలకు విక్రయించబడును. వకసారి మాట వ్యాపారము చేసిన
మానమృతము మీకే తెలియను.

3962

ప్రొవయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

అనుభవశాలురును సామర్థ్యము కలిగిన వారలు మాకం
వెనీకి ఆంధ్రజిల్లాలలో జీవితములను భీమా చేయించుటయందు
పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. జీతము, లేక కమీషన్ మర
రెండునుకూడ యివ్వబడును.

మిగతా వివరములకు యీదిగువ అడ్డనునకు వ్రాయుడు.

బ్రాంచి మేనేజరు,

ఏషియన్ ఆస్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, గుంటూరు.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

వాయల్ పాడు

"14 వ ఆర్యవైశ్య మహాసభయున్న, 3 వ యువ
జ మహాసభయున్న, 1918 సం॥ జూలై మాసము 14, 15,
16 తారీఖులందు చిత్తూరుజిల్లా, (వాయల్ పాడు) పాత కాల ధర్మా
వరం రయిల్వేయినమీద, మదనపల్లె సమీపం, గ్రామముందు
జరుగును.

ఖండసభలు, అధ్యక్షుల ఎన్నికకు సలహాను కేట్రుట,
14 వ ఆర్యవైశ్య మహాసభ, వాయల్ పాడునున్న, స్థానిక
సభలు ప్రతినిధులనుపంప ప్రార్థన.

పి. రామానుజం చెట్టి,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

శ్రీ లలితా శ్రమము

ధవళేశ్వరము

ఈ పురమునం దీయాశ్రమము స్థాపించబడినదని దీని
యాదేశము ధర్మోద్ధరణమనియు : ఒకటింపబడిన విషయమే.
ప్రస్తుత విందు శుక్లబాహుగోరూడ నమ్మవేదములవారు
జేర్చుకొనబడుదురు. కాని, పదమూడు వత్సరములకు వింధని
వయస్సుగలవారు ఉపసయనమైనవారు ఆశ్రమపద్ధతులకు లో
బడువానై యుండవలయును. బాలకులకు వేదము, శాస్త్రము,
ఇంగ్లీషు, కృషి, ప్రకృతి భూతశాస్త్రములు మున్నగునవి శీర్ష
బడును మరియు నీ బాలకులకు కేవలము విద్యాభ్యాసమే
కాక, విద్యాభ్యాసము నులభింపగలకు ప్రధాన సాధనములగు
నుసాయము లేనియో వానిని యలవాటుపఱచెదము. ప్రతి
బాలకుని బుద్ధిని శోధించు ప్రావీణ్యము ననుసరించి పురోభి
వృద్ధికి ప్రత్యేకసహాయము గావించబడును. పిరల కీయాశ్రమ
మున నుచితముగా భోజనమును నివాసమును ఏర్పరతుము.
ప్రకృతియు విద్యాభివృద్ధియు క్రమముగ జేరయజ్జారు. వేద
పండితులను, శాస్త్రపండితులను స్థాపించి కార్యక్రమమును జరి
గించుచున్నాము. తమ బాలకులను జేర్చదలచినవారు మైదరా
బాదు దక్కన్ గవర్నమెంటు సిటీకాలేజీ ఉపాధ్యక్షులు
శ్రీ లలితాశ్రమాధ్యక్షులు ధర్మభాస్కర బిరుదాంకితులగు శ్రీ
జయంతి మంగయ్యవంతులుగారిచేర దరఖాస్తులనంకితాని
స్వయముగావచ్చి చేర్పించవలయును.

ప్రతాప కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి,

శ్రీ లలితాశ్రమ వ్యాకరణాచార్యుడు.

మంచి తరుణము

చెడిన ఆరోగ్యమును మరల చక్క
గూర్చుకొనుటకు ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు
ఉపయోగించవగును.

32 మాత్రలుగల డబ్బి 1 కి రూ 1/-

ఆతంకనిగ్రహ ఫారశీ

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఋత్వనంతర వివాహసమస్య

శ్రీ మార్కండేయశర్మగారి సంశయనివారణ

నక్షత్రాలలో భీమునిపట్టణమున, శ్రీ శ్రీ శ్రీ పర్ణా
కింది రాజులంగారి యాజమాన్యమున జరిగిన ఆంధ్రభారతీ
శిర్ధవాన్షికోత్సవములలో శ్రీ మహామహాపాధ్యాయ శాతా
నూర్బారాయశాస్త్రిగారు రణస్వలాంతర వివాహములు
శాస్త్రసమ్మతములని పసిర్థించుచు ఇచ్చిన యుపన్యాసము
లోని విషయములను సంశయించుచు అట్టివారిని శ్రీ శాస్త్రిగ
వారు చెప్పియుండురాయని సందేహించుచు, ఈ నెల 9 వ
తేదీని మీపత్రికలో శ్రీ కనుపర్తి మార్కండేయశర్మగా
రొక యాత్రమును ప్రచురించియుండిరి.

ఈ ప్రాంతమునండి భీముని పట్టణము సభలకు
వెల్లిన వారలలో నేనొకడను. శ్రీ శాస్త్రిగ
వారు, మహారాజావారి సమక్షమున రజశ్వ
లాంతర వివాహ సమస్యను గురించి యిచ్చిన యుపన్యాసము
ను వినిన ప్రేక్షకులలో నేనొకడను. అంతయేల, శ్రీ శాస్త్రి
గవారి తరువాతనే నానాటి సభలోని ఇతరపోషణను గురించి
యాపర్యనింపవలసిన అవకాశమును శ్రీమహారాజావారు నా
కిచ్చినందున నేను శ్రీ శాస్త్రిగవారి సమాఖ్యనునే కూర్చుండు
టయను తలపించినది.

శ్రీ శాస్త్రిగవారు రాసతిచ్చిన యుపన్యాసమును నే
నెన్నటికిని మరచిపోవజాలను. రజస్వలాంతర వివాహములు
ఆశాస్త్రీయములని వాదించువారి యొక్కయు శాస్త్రసమ్మ
తములని చెప్పువారియొక్కయు వాదములను చక్కగా పరీక్షిం
చుచు ఆర్యధర్మానుసారముగా నేటి కాల పరిస్థితులకునుగూర్చు
ముగా ఋత్వనంతర వివాహము లేరని ధర్మబద్ధములో అతి
చక్కగా సభితులను నిశ్చయించియుండిరి. ధర్మశాస్త్ర విచారణ
లో శ్రీ శాస్త్రిగవారికే పెట్టినదిపేరు. అట్టివారు శాస్త్ర
ప్రమాణములను గైకొనుచు రజస్వలాంతర వివాహములు ధర్మ
విరుద్ధము కావనియు ఆశ్చర్యచే అందు ముఖ్యముగా, ద్విజులచే
అందు బ్రాహ్మణ సంఘములచే ఆశాదినండి నవి ఆచరణమున
నుండి అందరిచే గౌరవించబడుచుండెడి విషయము, ఎంతయో చ
క్కగా తెలిపియుండిరి.

ఇందునుగురించి ఆంధ్ర పత్రిక విలేఖరి వ్రాసిన లేఖ
లో నేమియు తప్పులులేవు. ఆంధ్ర పత్రికా విలేఖరి శ్రీ
శాస్త్రిగవారి యుపన్యాసమును ఇంకను విపులముగా ప్రచురిం
చియుండిన ఎంతయో బాగుండెడిదని నా అభిప్రాయము. ఆ
ప్పుడు నేడు మన పండితవర్గములకు ఈ విషయమున కలవర బెట్టు
చున్న సందేహము లనేకములు నివారణము లగునని నా యభి
ప్రాయము.

బి. ఎన్. శర్మ, బి. వీ., బి. టి.

అడయూరు, 22-6-28

మొహరము మానుకొనుట

హిందూదేవాలయము పడగొట్టమనుట

144వ నెక్కును యువయోగింతులు
(స్వకీయ విలేఖరి)

గుంటూరు, 22-6-28:—గుంటూరు పురమున నిడివరకెన్న మలేసి యొక యువార్యవర్తికి యున్నది. మహాత్మునిగు నున్నాడుగాక ప్రతిత్వమున్నట్లు యిట్లెవ్వరినైనను నత్యంతము జరుగుచున్నది. అది హిందూమహమ్మదీయసభ్యులముగొక ప్రభు నివర్తనముగానున్నది. ఎన్నడును మా గతమున హిందూమహమ్మదీయసభ్యులముగొక ప్రభుత్వములు జరుపబడియుండలేదు. ఇట్టివల సార్వభౌమముల కొంద రీయొకమత్యమును భంగముజేయు బకయి ప్రయత్నముజేయుచున్నార. హిందువు లెవ్వలనో దేవాలయముగట్టించిరియు, అది పీఠములలోనున్న దిగాన దానిని పగులగొట్టించి మొహరము జరుపమనియు తెప్పి కొందరినున్నవలెనట్లు మొహరము మానుకొనిరి.

గుంటూరులో చాత్రాయనస్థలము పంగడికంటెనున్నది. అది నాలుగుబాటలుగలయును. అచట నుమాత రెండువందలజరుల భారీస్థలముండెడిది. పూర్వకాలమున నా భారీస్థలములో కొత్తలునాపడియుండి దానితరువాత నచ్చులు మేల్ పొట్టులుకట్టెరియుండెను. అగ్రహము కడచిపోయిన వెనుక కిటి మయ్యెను. తనవార నాస్థలమును ప్రభుత్వమువారు పురపాలక సంఘమునకు ఒప్పజెప్పిరి. దానిని, దుర్బుప్రకృతి జనులకు నీటి పెరిగిజేయునట్లు ఎత్తునెక్కించబడెను. దాని పురస్కరించు కొని పుర పాలక సంఘము వారు నొక కిటి గుడు భావించియుంచెరిగాని దానిలో తగిన నుంచినిటిబగ్గులు వొరకకపోవుటచే దానిని పూడ్చివేసిరి. 1910-వ సంవత్సరము లో మా పురమునకు వెంగళయిపాలెమునుండి జలదారులు ఏర్పడినపుడు నచ్చులు 4 నీటి కుళాయిల నమర్చి రారురాను అచటలొ కుళాయిల సంఖ్య పెరిగెను. ఆ నాలుగు కుళాయిలు మొగమీదనుండుటచే జలము రక ప్రజలకు నికర యోగమై యుండెను. అందుచే అస్థలములో ప్రజలు చత్రవై రాలవే యనారోగ్యము చేయుచుండిరి పురపాలకసంఘము వారు దానినిమార్చి నేరునాగ్గులుల నొక్కొందుటకు వారికి కిగి పెరిగెను. అందుచే అచట వైశ్యులొక భజన సమాజమును స్థాపించి దేని పురపాలక సంఘమువారికి ఆ భారీ స్థలమును తమకునొసగిన ప్రజల కునకరించులాగన జలశయ ములకట్టించి భజనజేసికొనుటకై నొకరామాలయమును నిర్మించుకొనుట కనజ్ఞనివ్వబడినదిగా దరఖాస్తుచెప్పిరి. ఆమర్తు లనొప్పుకొనుట 18-11-26 తేదిన పురపాలక సంఘమువారు నాప్రదేశమున మంజూరుజేసిరి. మంజూరయినవెంటనే భజన సమాజము వారచుల నొక చిన్నదేవాలయముగట్టి దానిలో శ్రీ సీతారాముల ప్రతిష్ఠించి యనుదినము పూజాపురస్కార ముల జరుపుచు నలవైధివిముగ నుత్సవాలు జేసికొనుచున్నారు. ఆ పరిసరములో నెవ్వలను మహమ్మదీయులు నివసించుటలేదు. ఆ దేవాలయము వైశ్యగృహములమధ్యనున్నది. వారు వారి దరఖాస్తులలో చెప్పినట్లు ప్రజోపయోగకరముగ జలశయ ముల నిర్మించిరి. అందుచే ఏమర్తుమీద నాజాగాను ప్రభుత్వ మువారు పురపాలకసంఘమున కొనగిరి ఆ మర్తుగూడ పథి క్కటమయ్యెను. 18-11-26 న జరిగిన పురపాలక సంఘసభలో నొక ముక్తవల్లి మహమ్మదున్నేనుగారదప్ప నా తీర్మానమును అందరు యొప్పుకొనిరి. ఆ తీర్మానము ఒత్తవొసినవారలలో ముగ్గురు లేక నలుగురు యొక మహమ్మదీయ సభ్యులగూడ గలరు. వారు యేమియు యధ్యంతరముల చెల్పియుండలేదు. మహమ్మదు మున్నేనుగారికి పెక్కుమార్లు పుచ్చుకొనిన జలము దీను నాచాయగారను నొక స్నేహితులుగలరు. వారిచే వెనుక మాజిల్లాకలెక్టరుగానుండి యిట్టివల పులివాలబడి కీర్తికేధులైన డిప్యూటీగారికి ఒకపిటిమను యిప్పించెను. దానిలో వారు ఆ తొప్పున మొహరములో పీర్లుగలములో పడవేయుటకు దీసి కొని బోవుదురనియు, అచట పీర్లు ఆననయు అందుచే నా ప్రదేశమునహిందూదేవాలయ ముండగూడదనియువ్రాసిరి. కన్య కాపరమేక్యోరీ యాలయము యెవలనున్నదో యాలోచించును. ఆయాలయము ప్రక్కనే పీర్లపంజా నేటికిని గలరు. ఆలయపు యెదుటకు కుండము గలదు. అట్టి పరిస్థితులలో పట్టణములో గల మహమ్మదీయ సోదరులలో నొకడైన ఆయాలయమును కట్టగూడదనిగాని, వారి పవిత్రత కడి యధ్యంతరముని జెప్పి నారా! ఇట్టి వ్యర్థపుటాందోళన జేసివారా?

ఈ గుడివిషయములో నేను పలుపుర మహమ్మదీయ నాయకులనుగ వారు మాకడి యెట్టి యధ్యంతరము గలగ జేయదని చెప్పిరి. కలెక్టరుగారు ఆస్థలమున కొచ్చి జూచిరి. దేవాలయము కట్టబడియుండెను. తాను వద్దన్న దేవాలయము కట్టబడినదే యని వారికి కొకమాటచెప్పెను. వారు వెంటనే 2 నోటీసుల జారీచేయించిరి. ఒకటి భజనమండరపు కార్యదర్శి

గారికి మండిరమున తాళిబాదగారి వశముజేయమనియు, రెం డవదానిని చెరుమకొగారికి అచటి నీటి నాళముల నుపయోగ బరగనూడదనియు చెప్పిరి. వెంటనే మండిరపు ఉధికారులు కలెక్టరుగారిని వారిసాక్షుల విషయమై జోక్యము గలగజేసి కొనకండా జేయుటకై కోర్టులో నొక యభియోగమును దీసి కొనివచ్చిరి. ఇంకలో మొహరము నిరదనుచెప్పెను. అప్పుడు యెవల దెవ్రాట్టి కలెక్టరుగానున్న శ్రీయత కాజులీ సా హెబుగారు మజానరుల యితరుల రప్పించి, మొహరము జరు పవలసినదిగా చాల హెచ్చరించిరి. కాని వారలులశయ నిచ్చ గించలేదు.

వైశ్యులు జేసిన యభియోగము 2 నెలలయిన వెనుక తగిన కాలపరపతి జేదను న్యాయశాస్త్ర తత్వమునల విరమించు కొనవలసినచెప్పెను. ఈన్యాయశాస్త్ర తత్వమున నొక కాలమున, డిప్యూటీగారు తాను గడింగినన్యాయ న్యాయశాస్త్రము రీత్యా తప్పనిగొనించి (వైశ్యమువారికి ఆదేవాలయప్రదేశ మున మరల తాను వశముజేసికొనటకు హక్కుపంగలసినదిగ గొరిరి. ఇంతలో వారికి ప్రాన్యఫల వచ్చెను.

తదుపరి ప్రభుత్వమువారు పురపాలకసంఘమున ఆస్థలముపై గలహక్కును విడుదలజేసికొండ్రుమోకమగిన మరల కలెక్టరుగా రిక్రవాసిరి. పురపాలక సంఘమువారు దానికి తప్పుకొనిరి. మరల మొహరము జోజులు సమీపమున కొచ్చుచుండెను. నామమ్మ దున్నేనుగారను వారి స్నేహితులును మరల నూతనకలెక్టరు గారియొద్దకు వెదలి వారిలో నీరమము మంతయు చెప్పిరి. వారు ప్రభుత్వమువారిని తనకు ముందున్న కలెక్టరుగారు గా రించిన రిఫరెన్సువిషయము తొందరబ చిరి. దానిపై ప్రభు త్వమువారు జూను తారీఖున ఆర్డరుజేసిరి. కలెక్టరుగారిని ఆ స్థలమున వశబరమకొనమనియు, అటల యది వశబరమడ ని యెడల కోర్టులో దావాజేసి ఇజ్జిత్ కోర్టునుయొ చెప్పిరి. 16-6-28 తేదిన జరిగిన మానిసిజిల్ సభలో యావిష యము విమర్శింపబెప్పెను. దానిపై వారిక యువపంపుమును ని యుంచి వారిని కలెక్టరుగారిని పంపించి, యా చరిత్రయు తయు వారికిచెప్పి, యుభయులమధ్యనున్న యా మనస్సర్వ తొల గించుటకు యధికారమొసంగిరి. మొదటినుండియు యానాగు నారును నిమ్మలమ్మవచ్చురయములలో గలసికొని యావిష యమై విమర్శజేయకబోవుటచేతనే యా మనస్సర్వ తిట్టి విషమ రూపమున దాల్చినది. కలెక్టరుగారు వెంటనే కోర్టులో దా వాజేసి ఇజ్జిత్ కోర్టు కోరిరి. కోర్టువారు దేవాలయమును ప్రార్థన వైశ్యమున కొక గంటయ, సాయంత్రము దీపా రాధన కొక గంటయు దెరువబడవచ్చుననియు యా మొహర ము జోజులలో తక్కినకాలములందు మాయబడియుండవల యు న ని యు ను త్తరు పు ల నిచ్చి రి డి. వి. జి గారు కాంతికి భంగమురావచ్చుననకొనిరి. జిల్లా పోలీసాధికారిగూడ నడత యభిప్రాయబడిరెం. కలెక్టరుగారు వెంటనే 144 వ నెక్కును నుపయోగించి ఆ దేవాలయములోని కెల్లగు వెడలగూడదని నీల్పు జేయించిరి. వారి యార్డరులో యున డి. యస్. పి. డి. వి. జి వారి సహాయలన తానా నెక్కు ను యుపయోగింపవలసి వచ్చెనని (వ్రాసియుండిరి) ఈతరున గోరంతలు యధికారులు కొండంగలగజేసిరి. మజానరు లేకా రగమున పీర్లపండుగజేయ మానుకొనిగో గ్రహించక కొలది నుండి మాలులని యధికారు లీ వివరీతవర్తలకు గడంగి పురమునంతయు నట్టుడికటలు ను డి కి ం చి రి. వెంటనే దేవాలయమునకు నీల్పుజేసి దేవునకు వైశ్య దీపా రాధనలు జేయడ జేయబడెను. మట్టువెరుగనాపములతోడ డిక్టబడెను. పట్టుపోలీసుకచేరియుతయు రిజక్యూపోలీసుదళ ముచే పరివృత్తమయ్యెను. దేవాలయకాపుకు పోలీసుదళము ర ప్పింపబడి మట్టు నిలువబెట్టబడిరి. కాంతియుతముగ జరిగిబోయె డిదాని కిట్టి భయనకరూపమును గల్పించిరి ఈదృశ్యమును జూచుటకు ప్రజలు తండ్రి-తండ్రులుగారాగడంగిరి. వైశ్య సోదరులు సభలుగావించి కలెక్టరుగారికి వారియార్డరు న్యాయవి రుద్దమని మనవిజేసిరి. మహమ్మదీయుల సొక ర్భాగము హిందూ దేవాలయమున కిట్టిగిరిని జేకూర్చినను వారు మొహరమును జరు పనిశ్యయించుకొనలేదు. కోర్టువారు దీవనయజేద్యములకు పిలు కలగజేసినను ఆ ఇజ్జిత్ కోర్టు వర్తల నతిక్రమణ మహమ్మదీ యసోదరుల సొకర్భమునకై జేసినవారు మొహరమును జరుపక బోవుట యాగోలజేసేదేవారి యభిప్రాయ పత్యమును జహి గ్రతముజేసెను.

వైశ్యసోదరులొక చిన్న సంఘమునునియమించి కలెక్టరు గారినిపంపించి 'అయ్యో' మహమ్మదీయులు మొహరమును జ రుపవరమించిరి. కాన తమయార్డరుల నుపసంహరించుకొనమని కోరిరి. మొదటినుండియు కలెక్టరుగారు సాదరభావమునే జూ పుచుండిరి. మొత్తం 144 వ నెక్కును ప్రయోగించినపుడు గూడ డి. వి. జి. డి. య. పి. వారియభిప్రాయముల ననుసరించి యిట్టిపనికి గడింగవలసి వచ్చెనని (వ్రాసియుండిరి) ఆ కవిట్టి వారిలో నాలోచించి ఆర్డరుబం చెదనని చెప్పిరి. సాయంత్రము ఆర్డరువచ్చినది. దానిలో డి. యస్. పి. వారి రిమాండ్రుల వను పరించి మొహరము ఎప్పుడైన మొదలుపెట్టబడవచ్చును గనుక ఆర్డరును తొలగించనని వ్రాసిరి. ఇది వైశ్యసోదరుల కోమ

చిత్తులజేసెను. డి. యస్. పి. గారియెడ వారికి చాల నిరాస జనించెను. వెంటనే కన్యకాపరమేక్యోరీ సత్రములో నొక మహా సభనుగావించిరి. కలెక్టరు గావించిన ఆర్డరులకు తమ యసమ్మ తిని చెల్పుటకై వాకు కలెక్టరుగారు వారి యార్డరుల నుపసంహ రించుకొనవరకు హుత్తాళముజరుప నిశ్చయముజేసికొనిరి. తదను సారము నిన్న యారోజాన బ జా రు లో ని హై ం ద పుల దుకాణములన్నియు మాయబడెను. మరల రాత్రి వైశ్య నాయకులకు కలెక్టరుగారు కలువంపినట్లు చెప్పినది. అందుచే యారోజా యుదయమున వైశ్యప్రముఖులు కలెక్టరుగారిని నిర్మించిరి. వారు సాదరభావముతో నేటి మధ్యాహ్నము దేవుని కి సంప్రక్షణజేసికొనటకును సాయంత్రము నులు దీపారా ధన జేయుటకును చేపట్టెను. కోర్టువర్తలనుసరించి దీపారా ధన వైశ్యములు జరపుకొనవచ్చుననియు వార్డరుల నొసగిరి. అదియును గాక రేపుగూడ నుపామ్మదీయులు మొహరము జరుపకబోయిన తన ఉత్తరపుల రద్దుబరచెదననియు గూడ వార్డు తముజేసినట్లు చెప్పిరి. జనలకి విషయము చెలియ గనే జేలమండ్రి దేవాలయముకడ జేరిరి. పోలీసుదళము రప్పింప బడి అసమ్మర్థి చక్కగా జేయబడెను తమపరి తరుపరి తెయన బడెను. సం. పోక్షణజరుపబడినది. అంతయు కాంతియుతము గజరిగినది. ఈ నాలుగురోజులుగా కాంతికరముగ జగ నునను కొనుచున్నారు. అనవసరముగ ప్రజల నీతిరస గూతకాల యధి కారులుజేసిరికాని లేకబోయిన యాలములువలెను నీవరత మనిం చుటకు పిలు లేకుండనే మొహరము మన్ననని జరిగియుం డెడిది.

* * * హిందూమహమ్మదీయ మనస్సర్ధలు గుంటూరు, జూన్ 22—మిన్నటిరోజున యా పురము న చాత్రరావద్ద వేంచేసియుండే రామాలయమును గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు కీల వేయునట్లుగా ఆర్డరు యిచ్చి యున్నారట. అదే ప్రకారము మిన్నటిరోజు పురమున ఆ దేవాలయపు ధర్మ కర్తను పిలిపించి యా స్థలము మాడి యా దేవాలయ ముది మాకు యివ్వమని ఆడుగగా వారివ్యుటలు లేదని నుడిచిరి. అం దుచే వారు అట్లాజిచ్చివారట. మిన్నటిరోజు సాయంత్రము గిరర్న మెంటువాంగు డిప్యూటీ నూపరెండు మొదలు గాగల వారు రిజక్యూ పోలీసువారితో సమ్మిళనము ఆ దేవాలయము విద్యకు వచ్చి నైవేదహరించిన మొదలుగాగలవారు కిలవేసి వల్లి పోయిరి. యా రెండు రోజులనుంచి రిజక్యూ పోలీసువారిని ఆలల యమువద్దనే కాంతియుంచినది. అదియుగాక దానికి నలు ప్రక్కలను వారులతో దిడికట్టివేసియున్నారు. యిట్లా అక్రమముగా యె కో చెప్పివారని కలెక్టరుగారు వారిమాట లు విని యిట్లా చేసిరి. యిట్లు చేయుట చాల అక్రమము. మరి యు బాటలలోగూడ పోలీసువారిని అచ్చటవచ్చుట వుంచి యున్నారు. యిది మహమ్మదీయులు చేసినది. నైవేదహరించి న చోటున ఆంయముండుట వారికి యిచ్చంగలట. అందువలన వారు పీర్లపండుగ ఆపివేసవారట. ఏమి ఆశ్చర్యము. యా ఆల యమునకు దగ్గర నెవ్వలమున్నూ పీర్లపండుగ జాలులేవు. నుకీ దులు లేవు. ఏమిటిది కారణం! దినికై నిన్నటిరోజున అనగా డి 22-6-28 తేదిన వైశ్యులు యావస్యండియేగాక బ్రాహ్మణు లు కూడు దుకాణములు, పూర్వకీలు మొదలగువన్నియు మూసి జేసిరి. రేపుగూడమాసి వార్తలు జయప్రదముగొనసాగింతురు. డి 21-6-28 తేదిన శ్రీ కన్యకా పరమేక్యోరీ ధర్మసత్రములో మిటింగుచేసి వార్తలు జయప్రదముగా కొనసాగించమని తీర్మా నించిరి 22-6-28 తేదినగూడ వార్తలు జయప్రదముగా కొన సాగించిరి. యా తేది సాయంత్రము 8 గంటలకు శ్రీ కన్యకా పరమేక్యోరీ ధర్మసత్రము హాలులో వైశ్యులు యావస్యండి సభ గావించిరి. సభకు మూడు 1500 వంది వైశ్యులున్నూ, యితర మహమ్మదీయులు తప్ప తిమ్మవారు కొద్దిమందిన్ని వచ్చి యున్నారు. యా సభకు రాజశ్రీ మద్ది వెంకటలక్ష్మయ్య శెట్టి గారిని అధ్యక్షులుగా వుంచిరి. దేశరాజ హనుమంతరావుపం తులుగారు వైశ్యరత్న శనకపల్లి రామస్వామి గుప్తగారు, పోలి శెట్టి అడివారాయం గుప్తగారు మొదలగువారు వుపన్యసించిరి. ఈ దేవాలయ విషయమై దీనికి పూర్వము కివిల్ కోర్టులో దావాలోయున్నది. అందున్నూ ఏకగ్రీవముగా వార్తలుచేసి దుకాణములన్నియు మూసివేయవలయునని తీర్మా నించిరి. ఏదినచ్చినను ప్రప్రథమమున గుంటూరు పురమునకే వచ్చును. అందులో వైశ్యులకమాత్రము మొదలవచ్చును. యిది వరకు గుంటూరు చాలా ప్రఖ్యాతిగాంచెయున్నది. యాసభలో 12 గురిని సభకమిటిగా నేర్పాటుజేసివారు. పీరు దీవివ్యవహార ము మహమ్మదీయ సోదరులతో కలసిమాట్లాడి మరల మిటింగు చేసెదరు. యామాదిరి గవర్న మెంటువారు ఆలయములో నైవేద్య దీపారాధనలు జరుగలేకుండా అక్రమములు జరుపుట చాలా అశాస్త్రాయము. డి 22-6-28 తేదినగూడ వార్తలు జరుపవలయు ననియు దుకాణములు, అన్నియు మూయవలయుననియు తీర్మా నిందిరి. అదే ప్రకారం యా రోజు యావత్తు దుకాణములు మూసి వార్తలు జయప్రదముగా కొనసాగించిరి.

(పురవాసి)

శ్రీ అల్లూరి శ్రీరామరాజు

రాజమండ్రిలో 32 వ జన్మదినోత్సవము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఉత్సవము

జూన్, 22:- శ్రీ అల్లూరి శ్రీరామరాజు జన్మదినోత్సవము నిన్న రాజమండ్రిలో జరిగినది. సాయంత్రము 4.30 గంటలకు పాటలు పాడుతుంటే ఉత్సవము సజ్జాగా మేళముతో మ, బాతీయ పతాకముతోను శ్రీరామరాజు పటముతోను, బయలుదేరెను. ఉత్సవములో శ్రీయుతులకు వదు సారాయణరాజు వి. పి. వి. యల్, యం. యల్, సి. వెన్నేటి సత్యనారాయణ, తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాలెగ్రగు సంఘ అధ్యక్షులు, నాశం చినభీమరాజు, పండిరి కుత్బురావు, శనివారపు సుబ్బారావు, మురుగంటి జగన్నాథస్వామి, కంభంపాటి సోమయాజులు, దంతులూరి లక్ష్మీపతిరాజు, వడ్డూరి అన్నపూర్ణయ్య, పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు, ఆంధ్ర రాష్ట్ర పత్రికాధిపతులగు గాడేపల్లి సూర్యనారాయణశర్మగారు ఈ ఉత్సవములో పాల్గొనిరి. పాటపాడుతుంటే బయలుదేరిన ఉత్సవము రంగాచారిగారు, వై. గ్రామూరిగారు మొదగా వెళ్లిన పిమ్మట నడిబజారులో ప్రవేశించి ఆర్యాపురము చివరవరకు వెళ్లెను. ఆర్యాపురమునండి వెనుకకు తిరిగి జిల్లాజడ్జి బంగళా ప్రక్కనండి గోదావరినది వద్దమీదుగా శ్రద్ధానందఘాటులో ప్రవేశించెను.

బహిరంగసభ

అప్పటికే శ్రద్ధానందఘట్టము ఉత్సాహవంతములగు వందలకొలది ప్రజలతో నిండియుండెను. పిమ్మట కాలెగ్రగు పత్రికాధిపతులగు మ. రా. రా. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు జాతీయభక్త త్యాగమూర్తులగు దండు నారాయణరాజుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండమని కోరిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారి సలహాను పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారు బలపరచిరి. కరతాగ్రస్థులు వెలరేగ నారాయణరాజుగారు పీఠము నలవరించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులగు పుష్పమాలాలక్ష్మకులను గావించిరి.

సందేశములు

అధ్యక్షులవారి ఆజ్ఞపై సమావేశకర్తలలో నొకరగు మ. రా. రా. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు ఉత్సవము జరుగడముగా జరగవలసినదనికోరుచు ప్రముఖులు పంపిన సందేశములను చదివి వినిపించిరి. సందేశములను పంపిన వారిలో పండిత జవహర్లాలునెహ్రుగారు అజమీరు కాపురములగు అర్జునలాలునేతుగారు గింధురాష్ట్ర కాలెగ్రగు సంఘాధ్యక్షులగు స్వామిగోవిందానందగారు, బాంబాయి ఆంధ్రనాయకులుగు, కార్పరేషన్ సభ్యులగు శ్రీయుతులు శింకాయాతీర్థ, పూపాల శంకరక్రిష్ణాచార్యులు, దావూరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు ముఖ్యులు.

నారాయణరాజుగారి ఉపన్యాసము

అధ్యక్షులగు నారాయణరాజుగారు వారి ప్రారంభోపన్యాసములో దౌర్జన్యము ధర్మవిరుద్ధముగా కాదాయనడి విషయమును గూర్చి చర్చించిరి. దౌర్జన్యపద్ధతులలో స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుట ప్రపంచములో పరిపాటు అయినదనియు, అపధతి పాతకముగాదనియు, ఆయుధపాటులై తిరుగుబాటులలో పాల్గొనిన ప్రముఖులు పలువురు ఆయుధేతములలో రాజకీయ తేలికలనియు, అందుచే దౌర్జన్యము ధర్మవిరుద్ధమని చెప్పటకు వీలులేదనియు నుడిచిరి. కాని మన ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులనుబట్టి ఆపద్ధతులు, దౌర్జన్యపద్ధతులు పనికిరావనియు మాడ నారాయణరాజుగారు వల్లించిరి. శ్రీరామరాజుగారి పద్ధతులయందు తమకు నమ్మకము లేకపోయినను పితనిగామ్రాతంపుటకు సంకోచము లేదనియు చెప్పిరి. శ్రీరామరాజు స్వలాభముకోరకు పోరాటము నకు దిగలేదనియు, ఇతరుల ఆములను దోచవలెననడి దురుదేశము లేదనియు, ప్రజాసేవనిమిత్తమే, స్వరాజ్యస్థితికోరకే తనకే శ్రీ సామర్థ్యములన్నిటిని పునరుద్ధరించెననియు స్పష్టముగాచెప్పిరి. శ్రీరామరాజు శత్రువులనుగూడ అతిగౌరవముతో చూచెననియు అట్టి దేశభక్తుని, పితృభక్తుని పూజ అత్యవసరమనియు పల్కిరి. శ్రీరామరాజు బ్రతికియున్నాడనిపొయినాడని అనువిషయమును గూర్చి అటుగాని యటుగాని స్థిరపరచుటకు తమ దగ్గర ఆధారములేదనియు లేవనియు, బ్రతికియున్నను చనిపోయినను బ్రతికియున్నవాడే యనియు చెప్పిరి.

వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు

తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాలెగ్రగు సంఘాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు తరువాత మాట్లాడిరి. శివాజీ మహారాజుయొక్క జన్మదినోత్సవమును జరుగవలసినప్పుడు లోకమాన్యులెవరు దొరతనమునాగు అనేక విధముల బాధించి

నిత్యము కళకాంతులలో నోలలాడుము.

ప్రతిదినము నిద్రలేచునప్పుడు సంతోషంతో గుండెనట మిగుల శుభముచకము. భావశీలములు కిటికీగుండా మిత్రులనుమందరములోనికి బోయిన వెంటనే, మీరు లేచి నిత్యకృత్యము లాచరించుకొనుటకు తగు సుత్సాహముతో నుండురు. దినమంతయు శక్తిగలిగి చక్కగా గడుపుటయే శ్రేయోదాయకము. ఎల్లప్పుడు ప్రకాశవంతమైన వదనముతో కూడిన దానవై, చునో వ్యాకుల త్వయమును పొందనీయక జీవితానందము ననుభవింపుము. అట్టి ఆరోగ్యము గలిగియుండిన, వారల జీవితమే ప్రకాశింపదగినది. కాని వేసక వేల బాలికలు, స్త్రీలు, ఏదో ఒక ఆల్పవృత్తలలోనై శుఖచివనమును పొందలేకున్నారు. కొందరు కొన్ని వేళల మాత్రమే శుఖముగానుండి, మరువేళల నలసటలకు లోనగుచున్నారు.

స్త్రీసంబంధమైన వ్యాధులకు లోనయి బాధ నొందువారలు స్త్రీలకేర్పరచిన

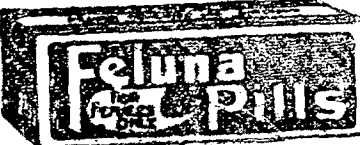
పెల్మానా మాత్రలను నేవించిన కడు లాభమునుపొంది భాధనుండి ముక్తి నొందుదురు

ఈ మందు ఆమందు అని ఏదో మందులు నేవించుటకు లాభములేదు. ఫిల్మానా యీ వ్యాధులకు మూలముగు యింద్రియములను వశీకర మొనర్చుకొని, గర్భవృద్ధి గలిగించి నాడీ శక్తిని వృద్ధిపరచును. దక్షిణాఫ్రికాలోని స్త్రీలకు, బాలికలకు చాల ఉపయోగమును చేకూర్చినది. ఇతరమందులు పనిచేయజాలనివొట్ల నిది గుణవివ్వగలిగెను.

ఎల్లప్పుడు చురుకుగానుండి సౌఖ్యదాయకులు గండు మీకు కొరవడదు. అతియే మీకు చేకూరును. ఫిల్మానా మీకు దానిని చేకూర్చును. మీ జీవితమును అమృత తుల్యముగా నొనరించును.

వల సీసా 1 కి రు 2/4.

Sole Agents : PATEL & DHONDY P. O. Box 838, Bombay

ఇండియా బర్మా, సింగపూరు, నందంబతు కేమిస్ట్రీ లండన్ వద్దనుదొరకును

పాస్టుబాక్సు నెం 620 కలకత్తా

సినలైన్ ఫెల్మానామాత్రలు ఎట్టునికవరులలో అమ్మబడును గ్రహమ్ రెమిడిస్ లిమిటెడ్, కేప్ టౌను, యస్. ఏ. వారి ఉత్పత్తి. (85)

కరియు, శేడు శ్రీరామరాజు జన్మదినోత్సవములు దొరతనము వారికి కంటకముగా నున్నను, అట్టి ఉత్సవములు రాజప్రోవాము కాదనియు తెలిపిచ్చిరి.

మురుగంటి జగన్నాథస్వామిగారు

తరువాత మురుగంటి జగన్నాథస్వామిగారు మాట్లాడుచు 1857 వ భారతస్వాతంత్ర్యయోధుడైన నాయకులగు బాస్కీరాజియొక్క ఆధునికవర్ణనను వర్ణించిరి. ఆమెరుణమునకు శత్రువులగు ఆంగ్లేయులు విచారించినట్లే భారతభావనీయుని శ్రీరామరాజు మరణమునకు ఆయనశత్రువులు విచారించి యుండురని తెలిపిచ్చిరి. విరుడగు శ్రీరామరాజుయొక్క జన్మదినోత్సవమును భారతదేశమంతట జరుగునట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ఆంగ్లేయులపై నున్నదనియు ఈవిషయమై తగినపట్టుదల చూపకపోవుట ఆంగ్లేయ గౌరవమునకు భంగమనియు తెలిపిచ్చిరి.

కంభంపాటి సోమయాజులుగారు

జగన్నాథస్వామిగారి తరువాత కంభంపాటి సోమయాజులుగారు మాట్లాడిరి. శ్రీరామరాజునంటి కుమారతత్వములను కనవలసిన బాధ్యత ఆంగ్లేవీతలపై నున్నదని వల్లించిరి.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

సోమయాజులుగారి తరువాత కాలెగ్రగు పత్రికాధిపతులగు ము. రా. శ్రీ మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు మాట్లాడిరి. ఉత్సవమునకు పూర్వము 5 దినములు సీతానగరములో పోలీసువారును సక్రిలు ఇన్ స్పెక్టరుగారును మహాముఠాదేవనియు కాలెగ్రగుపత్రికయొక్క “శ్రీరామరాజు” పంచికనుగండులో ఆయుర్యబాదనము 14 సంవత్సరములు వయస్సున్న పురుషులచేత జరిగిన శ్రీరామరాజు పటమును ప్రయరణమునకు పూర్వమే పోలీసువారు వశముచేసికొన ప్రయత్నించినదియు, కాని లాభము లేకపోయినదనియు అన్నపూర్ణయ్యగారు నుడిచిరి. శ్రీరామరాజుయొక్క కొవ్వెత్తపటముకంటే ప్రకటింపబడునని తెలిసికొని అది ప్రకటింప బడకుండునట్లు పోలీసువారు చేసిన వ్యర్థప్రయత్నముల కకమేమో తెలిసికొనవలసిన బాధ్యత శ్రీరామరాజు మరణసంబంధమైన గుర్తేబయలుపనునని, పోలీసువారికి భయముగానున్నదాయని అన్నపూర్ణయ్యగారు ప్రశ్నించిరి. తరువాత అగ్గిరాజు ఎవరో తెలిసికొనవలసిన బాధ్యత ఆంగ్లేయులపై నున్నదని నుడిచిరి. ఈ అగ్గిరాజు దొరతనమువారి గూఢదారియో, శ్రీరామరాజుయొక్క అనుచరులో తెలిసికొనుట ముఖ్యమనిరి. శ్రీరామరాజుయొక్క జీవితమును గూర్చియు తిరుగులాటను గూర్చియు వివరముగా చరిత్ర నొక

దానిని వ్రాయుటకు ఆంధ్రసమర్థులొకరు ఆంధ్రదేశమున కవసరమనిరి.

దేశబాంధవి సుబ్బమ్మగారు

తరువాత దేశబాంధవి సుబ్బమ్మగారు శ్రీరామరాజు గుణములను స్తుతించుచు మాట్లాడిరి.

రా. వెంకటప్పగారు

సభలో సభ్యులు ఆనందపరవశులగునట్లు సీతానగర వాస్తవ్యులగు శ్రీరామచంద్రుని వెంకటప్పగారు “ఈ భారత ఖండమెల్ల పాలింపుమో రాజు” అనెడి కీర్తనను కొన్ని పద్యములు పాడిరి.

పిమ్మట శ్రీ అన్నపూర్ణయ్య వెంకటప్ప ప్రభృతులు “ఆంధ్రమాత శ్రీ సమేత” యనుజాతీయగీతమునుపాడి చాగరినొసంగిరి.

ముగింపు

అధ్యక్షులగు ఉపశాసనకులకును వందనములర్పించుచు సమావేశకర్తలలో నొకరగు శ్రీయుత పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారు శ్రీరామరాజు జన్మదినోత్సవములను ఆంధ్రదేశ మంతటను నరుగునట్లు తగు వీర్యాటులను చేయవలసినదిగా సభ్యులనుకోరిరి.

సభజరుమండిగా కాలెగ్రగు పత్రికవారు ప్రయరచించిన “శ్రీరామరాజు” పంచికను అందులో 1911 లోతీయబడిన రాజయొక్క బొమ్మను చిరిపిగా పంచివేటిరి. నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షత, ప్రముఖుల సందేశములు, వందలకొలది ప్రజలు సమావేశమగుట, వెంకటప్పగారి పాట, దావూరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారి వ్యాసము సభ్యులను ఆనందములో ముంచివేసెడి. నీరుటికన్న సభ కెయ్యంతలు జయప్రథముగా జరిగినదని వ్రాసిన అతిశయోత్తికాదేశము.

భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములు

వి. సి. ఎఫ్. ఆఫీసరుగారి సూచన

గోటి వి. సి. ఎఫ్. గారు సైమను సంఘమున కలెవన మొమెరాండమునందు మన రాను రాజధానిని భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు భాగించుటచేసియు, ప్రతిభాగము రాజప్రతినిధిగారియొక్క ఏకేంటుగారి యధికారముక్రింద నుండవలెననియు మనరాను నగరమున, మరొకటికెందు నీలిగిడవంటి స్థలములును గవర్నరుగారి యాధీనమున నుండవలెననియు నూర్చించిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులు వీనిని నురించి యాలోచించినది విని యుచున్నది. (మదరాసు సెయిలు)

బార్ల సత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని ప్రధాన వ్యాసము

దొరతనమువారు క్షమాపణను చెప్పుట హెచ్చరికలది యను వాదనోపమానము మరల అధికముగ వాటివ్రాతలే వెల్లడించుచున్నది. బొంబాయి గవర్నరు శ్రీయుత మునీ గారికి వ్రాసిన దీర్ఘములగు లేఖల విషయములను మరల అగమ్యగోచరముగ చేయుచున్న కేసరి స్వప్నపరమటలేదని ప్రభుత్వమును మానువలెనని చెప్పుకొనిన మునీగారికి వ్రాసిరి.

మరియు విచారణగూడ యిదివరకే జరిగినది. దొరతనమువారు పన్నులను హెచ్చించుట వ్యాయమేనని ప్రభుత్వ సంఘసభ్యులందరూ మనఃపూర్వకముగా నామోదించిరేగాని యొక్కజనుగూడ ఆక్షేపించలేదని గవర్నరు వ్రాసెను వ్యాయమునాత్రమేగాదు అది బౌద్ధార్యముగూడనని నే నందును.

ఇది చక్రబంధమున చిక్కికొనుటనంటిదే. ఇట్టివిచారణలను ప్రభుత్వము వారు నూరుసారులు చేసినను గూడ ఆచారము త్రమైనను లాభము కలుగదు. బాణ్సాలీ ప్రజలను వ్యాయమొనరింపుడని దొరతనమును మనము కొరవల్లెల్ల వారు వ్యతిరేకముగ ప్రభుత్వమును వ్యతిరేకముగ నున్నారనియు వీరివలన స్వప్నముయి వారి వక్రవక్రములు జరిగియున్నది. విచారణ బహిరంగముగా జరుగవలెను. ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులవారిని సంఘసభ్యులనుగా నియమింపవలెను. సంఘమువారు స్వతంత్రముగా విచారణచేయుట పెట్టి అభ్యంతరము నుండగూడదు. ఏదివ్యాయమును ఉదారభావోపేతమునని దొరతనమువారు తలంచెదరో అదియే ఆవ్యాయమును ప్రజాపితాకరమునని ప్రజలు భావించుచున్నారు. నెలలుపెంబు ఆఫీసరు జయకరు ఆండర్సన్ గారలు వ్రాసిన రిపోర్టులో తప్పులను లెక్కా పోరబాటులను విస్తారముగానున్నది గాన నవి వ్యర్థములని ప్రజలు వాదించుచున్నారు. అవియెట్లు వ్యర్థములని యా పత్రికలో నే చూపించబడెను. బహిరంగముగను పత్రికాపాతములేమండన స్వతంత్రముగను ఒక సంఘము విచారణచేయునెడల తమవాదమును రుజువుచేయుటకుగూడ ప్రజలు సిద్ధముగా నున్నారు.

100 కి 80 వంతుల పన్ను హెచ్చింపవలెనని జయకరుగారు చేసిన నూచనను దానిలో ఉదారభావముతో ఆండర్సన్ గారు 100 కి ఒకవంతు మినహాయింపుచేసి (ఆహా! ఏమి ఆండర్సన్ గారి యాదార్యము?) 100 కి 29 వంతుల పన్నులను హెచ్చింపవలెనని చేసిన నూచనముగూడ తా మంగీకరింపలేదనియు వారు చేసిన నూచనము 100 కి 20 వంతులకు తగ్గించితిమనియును తలపెట్టి యెట్టి ప్రాణము విసిగిపోవునట్లు గర్వముతో దొరతనమువారు మాటిమాటికిని ప్రకటించుచున్నారు. ఇటుల 80-29 నుండి 20 కి తగ్గించుట వ్యాయమేగాక బౌద్ధార్య నూచనము గూడనని నేను గవర్నరు తెలిపెను. ప్రజలు అకలంకముగ వ్యాయమునే కోరుచున్నారు గాని బౌద్ధార్యమును కోరుటలేదు. నిజమైన విషయములను బట్టియును గూడ 100-20 వంతుల హెచ్చింపుటైనను యెట్టి అవకాశము లేదని ప్రజలు తెలుపుచున్నారు. ఒక విచారణ సంఘమును నియమించినచో పన్నులను యీ 20 వంతులకుండునచాల హెచ్చింపవలెననియు వారు నిశ్చయించెదరని గవర్నరు నొక్కిచెప్పియుండెను. దొరతనమువారికి నిజముగా నట్టి గట్టి నమ్మకము యున్నచో తగిన సంఘమును నియమించినచో వారి నిశ్చయమునకు తాము ఒప్పుదుమనియు ప్రజలు తెలుపుచున్నపుడు పాతకమును నీ ప్రార్థనకు దొరతనమువారేల యంగీకరింపగూడదు?

ప్రభుత్వోద్యోగుల నిర్ణయముల సరిగాలేవని ప్రజల తేలింపుచున్నపుడు తరువాత వివరములు లేకండునట్టియు తరువాత కల్పితములతో అతితేయాత్మలతో గూడి యుండునట్టియు నివేదికలను మాత్రమే చూచి అభిప్రాయముల నిచ్చునెత్తర ఉద్యోగుల అభిప్రాయములను దొరతనమువారు ప్రమాణములుగా చూపుట చాల విపరీతమును అవమానకరముగూడ నగును. ప్రజలపట్ల తన కధికముగ సానుభూతి కలదని గవర్నరు తన లేఖలో ప్రజలకొర కధికముగ నాందోళన జెల్పింపుచున్నాడు. వ్యాయముగా పరిమర్చించుట తనయందే కను తెలుపుచున్నాడు. అట్టిచో ప్రజల అభివృద్ధియనుకట్టములను మరల సరిపడిన గౌరవోపేతముగ ప్రజలసూచనను గవర్నరు నామోదించుట కర్తవ్యము.

ఇతరులు యీ వ్యవహారమున కల్పించుకొనుటలను తన సానుభూతి పూరిత ప్రవహింప విలులేకున్నదని గవర్నరు.

విమోచి నివారిణి అమోఘమైన కలరా మందు

గత యిరవది సంవత్సరములనుండియు అనేక ప్రాణులను కాపాడి ఖ్యాతివహించినది. దీనిని ప్రయాణముల యందు సయితము వెంటనుండుకొనుట అవసరము- బీదల సహాయార్థము ప్రస్తుతము నెల తగ్గించినాము. నెల బుడ్డి 1 కి రు 1-2-0. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ.

వ్రాసెను. కమిషనరు వ్రాసిన అవమానకరమును మానవత్వ కరము నగు లేఖలను యీ యితరులనుబట్టి కధికముగ ఖ్యాతి చేకూరినది. ఈ యితరుల యిట్లున్నచో యిప్పుడు చాలమంది వస్తులను చెల్లించుచున్నట్లు అందరుగూడ చెల్లించియే యుండురు. వారిని నేను బాగుగా నెరుగుదును అని గవర్నరు వ్రాసెను. నిజముగా నితరులే సత్యాగ్రహమునకు కారకులైనచో తన అధికారమును చూపించి అక్రమప్రవేశ మొనరించిన యీ యన్యుల నొక్కసారిగ గవర్నరు యేలొంగించగూడదు? ఈ రీతిగా తమ మార్గమున కడ్డుగానున్నట్లుతో చినుకునోన్నత వృక్షముల నన్నిటిని తొలగించుటలో నిద్రవర కన్నీ సారలునుదొర తనమువారు మంచిదైపుగమునే ప్రకటించుచుండిరి. భేదా నుండిచ్చిన యీ ఆందోళకుల బట్టి బాణ్సాలీలోని బీద ప్రజల ధనమును తినివేయుచున్నారని కమిషనరు మంచి మర్యాదగల కైలీలో నెవరినిగూర్చి వ్రాసియుండెనో అట్టి యీగుంపు బారోడోలో నుండు దొరతనమువారేల మిన్నకుండవలెను? ఒక వంక యీ ఆందోళకులచేతను వేరొకవంక నిద్రవర పతాకుల చేతను యెప్పుడు వారికి బదులుగా కంపబడిన ఆయుధములను పోలీసువారిచేతను అమాయకులగు ప్రజలు పీడింపబడుచుండ దొరతనమువారేల మానము వహింపవలెను?

తాను వ్యాయకాస్త్రసమృద్ధిగానే పనిచేయుచుంటి నని సిరపరుమకొనుటయందు శ్రీయుత నల్లభాయి గారును విశ్వసనీయులగు ఆరెని సహకారులను అయోగ్యులని ప్రకటించుటయందును గవర్నరుగల అరురతలను వెనకనొక లేఖలో బారోడోలో తా 40 మంది పతాకులు న్నారని తాను వ్రాసిన ప విషయమును గూడ మరచిపోయి మరియొక లేఖ 25 గురు పతాకులే యున్నారని వ్రాసెను. ఈ పతాకులను గట్టించి మరియొక వ్యాసము అధికముగా నేను వ్రాయవలసియున్నది.

భోరానీలోగూడ నిలులనే వస్తులను హెచ్చుచేసితిమి గాని వారేమియును అభ్యంతరము చెప్పలేదుగాని బాణ్సాలీలో పన్నులను హెచ్చించుటలో అవ్యాయమేమియును లేదని గవర్నరు వ్రాసెను. భోరానీవారి సంగతి నాకేమియును తెలియదు. చిరకాలమునుండి భారతీయు లిట్టి అక్రమముల నెన్నిటినో మారుమూడకుండ పహించుచుండిరి. కావుననే వారి కవమాన కరముగ "నోరులేని హిందువులు" అనబడెదము లభించినది. అటులనే భోరానీ ప్రజలు కేవలము అత్యుత్తే యుండవచ్చును. బాణ్సాలీ ప్రజలు గత ఆరుయేండ్లనుండియు మంచి సమర్థులగు వారి ఉపదేశముల నాలకించుచుండుటచే ధర్మధంగమునకును కఠినపథకుల నవలంబించుటకును తేను మోసిన దొరతనము నెదురించుట వలన కలుగు బాధలను సహించుటకు వారికి సామర్థ్యమును కీర్తియును కూడ కలిగెను.

ఇదిగో మునుగులేని పంజా

"నిస్సంకోచముగా తమకుగల పరిపాలనాధికారమును మీరు నూచించిన రీతిగా దొరతనమువారు వదులొన్న ఒక స్వతంత్ర సంఘమువారి పరిష్కారమున కేల సమృద్ధింపవలెను? సాధ్యమైన పద్ధతుల కన్నీటికిని నేను సమృద్ధిచెదనుగాని ఇట్టి పనిని జరుగనియ్యనెడల యేదొరతనముగాని ప్రభుత్వముని పిలువ బడుట కర్తవ్యము కలిగియుండదు." అని గవర్నరు వ్రాసెను. నిస్సంకోచముగా తమకుగల పరిపాలనాధికారము అనగానేమి? భారతదేశీయులు అన్నవస్త్రములులేకుండ ఆలమటించెడు సిరికి వచ్చినట్లు చేయగలిగినవరకును ధనమును తీసుకొనిపోవుటయే. కార్యనిర్వాహకులకును ప్రజలకును వివాద కలిగినపుడు దానిని పరిమర్చించుట కొక స్వతంత్ర సంఘమును నియమించినచో యీ నిరంకుశాధికారమునకు కొంత నిరోధము కలుగును. స్వతంత్రసంఘమునగా దొరతనముతో సంబంధములేని దని భావించగూడదు. ఆ సంఘ సభ్యులు దొరతనమువారితననే నియమింపబడుదురుగాని ప్రభుత్వోద్యోగుల నిగ్రహోగ్రహములను సరకుచేయనివారుగా నుండురు. వారు బహిరంగముగా విచారణచేయుదురు. ఆసంఘమున ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన సమర్థులగు ప్రతినిధులుగూడ నుండురు. అట్టి బహిరంగవిచారణ జరిగినచో దొరతనమువారి రహస్య నిరంకుశ రివిన్యూపద్ధతికి అభినానమే చేయరును. ప్రజలు కోరిన యీ చిన్నకోరికలో దొరతనమువారి అధికారము నణుమాత్రముగనేన అక్రమించుట కవకాశ మొచ్చునున్నది? ప్రభుత్వోద్యోగుల ప్రజల నిరంకుశ చర్యలపై నణుమాత్రమును పరిశీలన

మేర్పడినను దొరతనమువారి కధికముగ వాగ్రహము కలుగును నోరులేని హిందువులను భగవంతుడే కాపాడవలెను. దిక్కులేని వారికి దేవుడేదిక్కు. అతడేవారిని కాపాడునుగాని మనుష్యులు కేవలము అసహాయులైడనెగాని దేవుడు వారిని కాపాడెను. సత్యాగ్రహమునగా స్వయముగా కష్టముల ననుభవించుటయే. ఇది భారతీయులకు దైవదత్తమును అశ్వేద్యమునగు గాండీవము. ఉత్సాహకరముగా దాని నశీకరణ క్రిత వలన చిరకాలమునుండి భారతీయుల శావరించుకొన్న మాంద్యము క్రమముగా వదలుచున్నది. భారతీయులు బలహీనులైనను తమ నమ్మకములకొరకు కష్టముల ననుభవించగల ధైర్యము వారికికలదని బాణ్సాలీ ప్రజలు దేవీయులకందరికిని తెలియజేయుచున్నార.

సత్యాగ్రహము వ్యాయవిగదముని ఇప్పుడెవ్వరు ననబాలరు. సత్యమును, దానికి సహకారియగు స్వార్థత్యాగమునుగూడ నక్రమము లెననేగాని సత్యాగ్రహక్రమము కాబాలరు. దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహమును హాంజి ప్రభువు ఆమోదించెను. సర్వాధికారములను కలిగియున్న అఫ్రికాదొరతనమువారు గూడ సగౌరవముగా దానికి లొంగిరి. అప్పుడు రాజప్రతినిధిగా నుండిన షెమ్ముఫర్లు ప్రభువుకు బీహారు గవర్నరుగానుండిన సర్ యెడ్లర్డు గుయిటు గారునుగూడ సత్యాగ్రహము వ్యాయమే యని ఆమోదించిరి. దానికీర్తి గ్రహించి స్వతంత్రసంఘమును నియమించిరి. అందువలన చిరకాలమునుండి జరుగుచున్న అక్రమము తొలగినది. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ అధికమైనది. పిమ్మట బెదాలోగూడనది ఆమోదించబడెను. అదట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులకు యిష్టములేకపోయినను వారికిని ప్రజానాయకులకు ఒకయేర్పాటు జరిగినది. అది సమగ్రము కానినూట నిజమే. ఉద్యోగులు విధిలేక దానికొడబడవలసి వచ్చినది. అనబూగపూరులో పతాక సత్యాగ్రహము జరిగినపుడు మధ్యరాష్ట్రములగవర్నరు సత్యాగ్రహ సంఘములతో రాయబారములను జరిపి చెరసాలను వంపబడినవారి నందరిని విడుదల చేసెను. సత్యాగ్రహ సంఘము వారి హక్కుల నామోదించెను. ఇప్పుడు బాణ్సాలీలో నిరంకుశ చర్యలను సమర్థించుచున్న యీ సర్ నెస్టి విల్సన్ (గవర్నరు) గారే నెనుక అధికారావేశము పూరితగా కలుగని కాలమున బార్సరులో సత్యాగ్రహ సామర్థ్యమును గుర్తించి యచటి ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించెను.

గత పదునాల్గేండ్లలో పున జరిగిన యీ విషయములను గవర్నరును, మునీ గారునుగూడ గుర్తింపదగును. నేను బాణ్సాలీ సత్యాగ్రహము వ్యాయవిగదముని ఒక్కమారుగా నెవ్వరు ననబాలరు. కాని తమరివిన్యూపద్ధతి బహిరంగ విచారణలో ఖండింపబడుట దొరతనమువారి కిష్టములేదు. బాణ్సాలీ ప్రజలు కడపటి వేడిమికూడ చల్లంపకుండ నిలువలిగినచో బహిరంగవిచారణయో, హెచ్చుపన్నులను కట్టుచేయుటయో జరుగగలదు. అట్టి నిష్పాక్షిక బహిరంగ విచారణ కోరుటకు ప్రజలకు హక్కుకలదు. (ఎంసు యిండియా 21-6-28)

కలరా భయము లేదు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

కర్పూరాద్యరిప్టము

విమోచి నండివినివది

కలరాయను వారిభేది దూపుమాపును.

నెట్టు 1 కి నెల రు 1-2-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.

మదరాసువార్తలు

కుత్తాశమునందు శ్రీ వ్యాసపూజ :—వచ్చే జూలై నెల ౩ తేదీన శ్రీ మానానందగురు స్వామిలవారిచే కుత్తాశమునందు దత్తాత్రేయమతమున జరుపబడును.

నైమను సంఘమునకు మొమొరాండము :—ఇండియా మహమ్మదీయ విద్యాసంఘమువారు దాఖలు చేసిరి. అందు ఈ రాజరానియందు గల మహమ్మదీయుల విద్యాభంగ కారణములును, విద్యాభివృద్ధికి చేయవలసిన కార్యములును విపులముగా పొందుపరచబడెను.

నవరణ :—28 తేదీ శనివారము పత్రికలో కూనూరుజూబులో పాయిఖానాలు అను పలుపాడింగక్రింద మెట్టు పాళయము స్టేషన్లోని పాయిఖానా అనుటకు బదులు పొర బాటున మెట్టుపాళయం మెయిలులోని పాయిఖానా అని ప్రయోగపడినది. మెట్టుపాళయము స్టేషన్లోని పాయిఖానా అని చదునగుట చదువుకొన ప్రార్థన. (ఆ! పి! పం.)

కలెక్టరునధ :—ఉదకమండలమునందు ఈ జూలై నెల 2 తేదీనుండి పదిదినములకంటె హెచ్చు కలెక్టరుల సభ జరుగదు. జిల్లాకలెక్టరు లందరను గాక యీక్రిందివారు కూడ నీసభకు హాజరయ్యవారు. ఆర్. ఎఫ్. స్టాన్, హెచ్. ఎమ్. మాడ్. బి. సి. ఎస్., ఆర్. డి. ఆఫ్సైడ్, డా|| ఎఫ్. హెచ్. గ్రేట్, బి. జి. హ్యూస్, గార్లను. రివెన్యూబోర్డు సభ్యులును హాజరగుదురు.

రాకపోకలు :—రా. బి. అయ్యన్న చెట్టి ఎ. జె. కింగ్ గార్లు కలకత్తాకును, టి. ఎస్. చౌక్కిలింగం పిల్లెగారు నేలమునకు గత శనివారము రాత్రియు, తె. కల్లులు గీదరీన హరిగారు బీగంపేటకు, డి. బి. పి. సి. ఎలిరాజులనాయుడు గారు కాకినాడకు, పాకన్వామ్ వాల్మిగారు గుంటూరునకు ఆర్. డి. ఆఫ్సైడ్. తాడులింగ మొదలియారుగాల్లు కోయంబు తూరునకును గతరాత్రి మదరాసునుండి యేగిరి.

డి. బి. ఎమ్. కృష్ణన్ నాయుడు, డబ్లియూ. సి. డగ్లాసు, భాంకప్ప, స్వామియతీర్రానంద, డా|| ఆర్. సి. గుహ, వాఘనగార్లు నేడుదయమునకు మదరాసు వచ్చిరి.

డి|| కొళం దె గారి సంచారము

శ్రీయుత డి. కొళం దె గారు యం. యస్. యం. రైల్వే యూనియను తరపున రాష్ట్రమునందుగల ఇతర స్థలములయందు సదరు యూనియనునకు సభ్యులను చేర్చుటకును, యూనియనునకు ప్రాంచి యూనియనుల నేర్పరచుటకును సంచారమునలుపుదురు.

వీరు రేపు సాయంకాలము బెంగళూరు మెయిలుబొంద మద్రాసునుండి బెంగళూరు బోయి అవటినుండి గుంటకల్, ధార్వార్ రాయచూర్ మొదలగు ప్రదేశములకు బోయెదరు.

కాకులకు మారు మనుష్యుడు

మరణించుట

హర్షగులో తుపాకీ ప్రమాదము

మదరాసు, పోర్టుబ్రెస్టు అసిస్టాంటు ఇంజినీరు అగు ఎస్. డబ్లియూ. వైటుగారు మొన్నటిదినమున కాకులను బెదర గొట్టుటకు తుపాకీని పేల్చుచుండ మదరాసు హార్బరునందు వి రక్ యార్డులో పనిచేయుచున్న వీరనాథుని శాతనికి ఒకగుండు దెబ్బ తగిలెను. అతడు అనుపత్రిలో నిన్న మధ్యాహ్నము చని పోయెను. ఇన్స్పెక్టరు పెఫ్లిట్టగారు పంచాయతీ గావించిరి. వైటుగారి గుండెదెబ్బకు చనిపోయెననియు, వైటు గారు తగినంత జాగ్రత్ తీసికొనలేదనియు తీర్పుచెప్పబడెను.

ఈ మరణించిన కూలినుండి అదివరకు రివ్వాబండివలన వీ విత్తముగడపుయడెను. ఆరోజు ఉదయముననే ఈతడు హర్ష గులో కూలిగా పనిచేయుటకు ప్రవేశించెను తుపాకీ దెబ్బ అతనికి కడుపుమీద తగిలెను. ఈ ప్రమాదమును గురించి వైటుగారి కెంరో చెప్పనంతవరకు తెలియలేదు.

క్రొత్త స్థాలుకాజుకోర్టు జడ్జి

టి. సుందరరావునాయుడుగారు

ఉదకమండలం, 25:—మదరాసు స్థాలుకాజుకోర్టు మూడవ జడ్జిగ నియమింపబడిరి. (వ్యక్తియ విలేఖరి.)

“తప్పిపోయినాడు”

నా ఏకకుమారుడు ఆంధ్రవంశస్థు, దేవాంగికులస్తుడు 18 సం॥ వయస్సు, 5 అడుగుల యెత్తు, చామనచాయశంకు, వలు చనివాడు సెలరోజుల క్రితము శాస్త్రో కలహించి యెవటకో వెళ్లి నాడు. పాతకమహాశయములకు వానిబాడ తెలిసిన యీ దిగవ చిరునామాకు తెలుప ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్ర శేషయ్య, తూర్పువీధి, ఏలూరు.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

శ్రీయుత అధికారాయణ చెట్టిగారు ఇల్లు వ్రాయుచున్నారు. ముందు సెలలో వాయల్పాడనందు జనగభోవు 14-వ ఆర్యవైశ్య మహాసభకు అధ్యక్షులుగ గౌ|| జస్తిగు ఎం. వెంకటసుబ్బరావు, సాలన భావనయ్య బి. ఏ. టి. ఎల్. నాళం రామలింగయ్యగార్లు లో నెవరినైన నొకరిని.

2-వ ఆర్యయవక మహాసభకు అధ్యక్షులుగ దండు పొంటయ్య, కొల్లూరు మూర్త్యనారాయణ గుప్తగార్లు లో నొకరిని ఎన్నుకొనవలసినదిగా నేను నూచించుచున్నాను అని వ్రాసిరి.

నైమను సంఘము: బ్రాహ్మణులు

ఒక వకీలుగారి సలహా

టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యర్, బి. ఏ. టి. ఎల్. మదరాసు వకీళ్ల సంఘాధ్యక్షులు యీనెల 20 వ తేదీన మాయనరమునందు బ్రాహ్మణసభవారి యజమాన్యమున జరిగినసభలో నుపన్యసించుచు బ్రాహ్మణులు నైమను సంఘము వారికి సహాయము సలుపుట యుక్తముగాదనియు, అందువలన నుపయోగముకూడ లేదనియు చెప్పిరి. మాంటేగుగారు విచారణ సలుపుకాలమందును బ్రాహ్మణప్రతినిధుల నూడనలు నిరాకరింపబడినవి. ఆకాలమున మదరాసునుండి కలకత్తాకు బ్రాహ్మణుల హక్కులు భావిపరిపాలనమందు మరక్షితముగ వేయు కొరకు పోయితినియు, తమ యుద్దేశముల నపుడు మాంటేగు గారికి తెలిపితిమనియు కాని దానివలన నేమియు లాభము లేకపోయెననియు నుపన్యాసములు చెలిపిరి. ప్రస్తుత వరిసి తులప్పటికంటె అసంతృప్తికరముగ నుండెనని పలికిరి. గౌ|| ఎ. జి. కార్డుగారు ఒకప్పుడు చెప్పినట్లు దక్షిణ ఇండియా బ్రాహ్మణుల కుకాగ్రబుద్ధికి సహింపజాలక ఏవిధమునైన వారినిగల ద్రోహుట ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములు చేయుచురనియు అయ్యరుగారు చెలిపిరి. (మదరాసు మెయిలు.)

కళాశాలలో మతవిద్య

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారి తీర్మానము బొంబాయి, జూన్ 24.—అన్ని విశ్వవిద్యాలయములందును మతవిద్య గరువవలయునని బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు సోమేసుభవారొక తీర్మానము గావించిరి. ఇందులకు తగు కార్యవిధానమును నిర్ణయింప ఒక ఉపసంఘము నేర్పరచబడెను. ఆ. వై.

ఒక ప్రీ ప్రతిజ్ఞ

లక్ష్యరూప్యములు వసూలుచేసినను కన్యామహా విద్యాలయమునకు మూలధనముకాదు జలందర్

జూన్ 19:—జలందర్ కన్యా మహావిద్యాలయమునకు ధనము కొరబడగా ప్రధానోపాధ్యాయుని యగు శ్రీమతి కన్నో దేవిగారు లక్ష్యరూపాయలు వసూలుచేసి యిచ్చెదనని ప్రతిజ్ఞ బూనినదనుట ప్రీవిద్యార్థిలీహుల హృదయములకు పంతోషము గలిగించికమానదు. ఆమెచేసిన ప్రతిజ్ఞ యిట్లున్నది.

మావిద్యాలయమునకు తగిన మూలధన మున్నంతవరకు నీరత్నమేర్పడదుగాన, శావిధిని నెరవేర్చుటకై సాధ్యమైనంత స్థితిలో లక్ష్యరూపాయలు వసూలుచేయుటకు నిశ్చయించుకొని శాను. భగవంతునిదయచేతను ఇతర దేశీయసోదర సోదరీమణులసాయముచేతను శాశ్వతజ్ఞులు నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించగలనని నమ్ముచున్నాను; ఈమె 28 తారీఖున కలకత్తా నుండి వసూలుకై బయలుదేరుచున్నది. ఈ మహావీరికై కార్యక్షణ ప్రజలందరు సాయముచేసెదనని నమ్ముచున్నాము. (ట్రీబ్యూన్ వత్రిక)

మైసూరు శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారి నిరాదరణను సభ్యు లాపేక్షించుట “అనధికారముతో నొకరిని ప్రభుత్వసభ్యునిగ నియమింపవలెనని కోరుట

బెంగళూరు, జూన్ 28:—నేటిదినము మైసూరు శాసనసభ బడ్జెటు సమావేశమున పరిపాలనాఖర్చుల డిమాండుపై చర్చజరిగెను. ఎక్కికూట్టిపు కాన్సిలు సభ్యత్వమునకు అనధికారులను నియమింపవలయునని కోరుచు జండప్పగారు ఒక కోశను ప్రతిపాదించిరి. ఎక్కికూట్టిపు కాన్సిలునందొక స్థానమునకు అనధికారిని నియమింప ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినయెడల ఇంతవరకు ఆ వాదనమును చెల్లించకుండుట శాస్త్రాయమాతాదనియు, ఆ సభ్యుడు శాసనసభకింక బాధ్యుడైయుండవలయుననియు శాసనసభవారి విశ్వాసమును కోల్పోయిన తన ఉద్యోగమునకు రాజీనామ నివ్వవలయుననియు పలువురు సభ్యులు నూచించిరి. ఈ చర్చ వివరములను మహారాజుగారికి తెలుపునట్లుగ వివాదు గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ముల్లప్పగారు మరొక కోశ నుపపాదించుచు ప్రజాభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు త్యజింపవలెననియు శాసనసభ వారి తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు నిరాదరించుచున్నారనియు చెప్పిరి. ఈ ఆరోపణలను ఖండింపుచు దివానుగారిట్లు చెప్పిరి. ప్రజాభిప్రాయమును త్యజింపవలయునని గాని తద్విరుద్ధముగ ప్రవర్తింపవలయునని గాని ప్రభుత్వము వారి కుద్దేశములేదు. ఆశయములందును, ఆదర్శములందును, విధానములందును ప్రజలకు ప్రభుత్వమువారికి ఎట్టి భేదములేనప్పడు, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తింపవలసిన అవసర మేర్పడదు. కొన్ని సమయములందు శాసనసభవారి తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచకపోయిన అది, నిరాదరణకాదనియు, ప్రభుత్వపు తాత్కాలిక పుట్టిబ్బందులే అలస్యమునకు కారణమనియు సభవారు గ్రహించవలెను.

ఉపపాదనము ఉపసంహరించుకొనబడెను. (ఫీ. వైస్.)

ఆప్తమరాజకుమారులలో నొకరిపై వారంటు

మోసముచేసెననునేరము ఆరోపించబడుట

కలకత్తా, జూన్ 28.—1880 సంవత్సరము జరిగిన ఆప్తమ యుద్ధము సందర్భమున భారతదేశమునకు తీసికొనిరాబడి డేరాదూనుయందు పోలీసువారి కాపుసల యందున్న కీ|| శే|| ఆప్తమ అమీరు మహమ్మదు యాకూబుఖానుగారి కుమారుడగు ఉమరుఖాను అనునతడు, తాను ఆప్తమ రాకొమరుడని చెప్పి ప్రాంతురాగు కెల్లూరు కంటెనివారివద్ద కొంతసరకు తీసికొనెను. సరకుల ఇవ్వనందున పోలీసువారతనిని డేరాదూనునందు నిర్బంధించిరి. జామీనుపై విడుదలపై చేయబడిరిగాని కోర్టు వాయిదా నాటికి హాజరు కానయిన ప్రధానరాజధాని మాజి స్ట్రీటుగారతనిని వారంటునందు పట్టుట కు తత్తబొసగెను. (ఫీ. వైస్.)

లిటోవాకార్తిక సమ్మెలు

వీధులలో కొట్లాటలు జరుగుచుండుట

చకారా, జూన్ 28:—లెట్టో జనపవార యంత్రములలో పనివారు చాలభాగము ఇంకను పనులలో చేరలేదు. లే బరు కచ్చేరిని పోలీసులు బెడకి యిచ్చుటనున్న బంకిం ముఖర్జీని (కార్యదర్శి) అరెస్టుచేసిరి తెలియచున్నది. స్ట్రీట్ గారు చెంగైలువచ్చి శాయకత్వము వహించినారు.

(ఫీ. వైస్.)

అసక్ సాత్, జూన్ 28:—సమ్మె యితరడిపాక్కుమెంటులలో గూడ వ్యాపించుచున్నది. పనులకు వెళ్లవద్దని చెప్పు వారిపై దౌర్జన్యము చేయబడుచున్నదట. ఒక సమ్మెదారు తల పగిలెను. జూన్ 20 తా||న అసక్ సాత్ పోలీసులు 19 సమ్మెదారులను అరెస్టుచేసిరి. వారు జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. ప్రతిరోజు సమ్మెదారుల సభలు జరుగుచున్నవి.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి

నూతన గ్రంథములు 4852

1565

వచ్చిపూర్తిమద్రాసుతాలూకు ఈక్రింది గ్రంథములు విడిగా అమ్ముబడును. కొలదిప్రకారే యుండుటచేత కావలసినవారు వెంటనే ఆర్డరు పంపవలెను.

ప్రహ్లాదశాటకము (అలంకరణలు) నెల 1-0-0
కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 826 పుటలు 1-8-0
ప్రహసనముల సంపుటము, కాళికోటైండు 2-0-0
పోస్తేజి, డి.సి. కర్పూలుకొనువారేభరించవలెను. మూడు పుస్తకముల కొనువారు రు 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలెను.
రామహేంద్రవరం, పాలకోడెట్టి గురుమూర్తి, 15-8-28. వచ్చిపూర్తిసంఘ కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1928 సం. జూన్ నెల 25-వ తేది సోమవారము

పంజాబు సెలెక్టుకమిటీవారి అసహాయపు బెదిరింపు, సైమను బర్క్లెహ్డ్ ప్రభువు గార్లను లొంగదీయ గలిగినది. దేశమంతయు సైమను కమిషనును బహిష్కరించెను. పంజాబు సెలెక్టు కమిటీయొక్కటి మాత్రము సహకారము నలువరూపకొనెను. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును మధ్య గల పరస్పరభయము, ఇట్టిసహకారమును పురికొల్పె నని చెప్పవచ్చును. చేజిక్కిన పంజాబు సెలెక్టుకమిటీ నయితము సాక్ష్యవిచారణ విషయమున కమిషను తోబాటు తమకుగూడ సహనావకాశముల నిచ్చినగాని, తాము విచారణలో పాల్గొనజాలమని తెలుపుటచే, పంజాబు ప్రభుత్వము భయపడెను. వెంటనే వీరినంగతిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రిగారికి తెలిపిరి. ఇండియా మంత్రిగారును సైమనుగారును కలిసి సంప్రదించిరి. వారిలో జిక్కిన యీచేపగూడ జారిపోయినచో, తమ కవమానము గలుగు నని సైమనుగారు భావించి యుండిరి. రహస్యవిచారణవిషయమై వట్టుదలసూపి, ఇకమీద కార్యక్రమమునం దెట్టి మార్పు గలుగదని ప్రకటించిన, సైమనుగారు సెలెక్టుకమిటీవారు గోరిన కోర్కెను సఫలపరచుట జూడ, వీరి ప్రకటనలు మేకపోతూ గాంధీర్యము లని చెప్పవచ్చును. ఏసాక్షి నయినను ప్రత్యేకముగ రక్షింపవలె ననిన, అటుల గావించుటకు సైమనుగారి కధికారము గలదట. పత్రికాప్రతినిధులను వెలుపలకు బంపివైచుటకు వీలుగలదట.

సైమనుగారు సూచించిన క్రొత్త మినహాయింపుల క్రింద ఎటుల మెలగెదరో తెలియదుగాని, పంజాబు సెలెక్టుకమిటీ సభ్యులు సైమనుగారి నిశ్చయముపట్ల సంతృప్తి జెందిరి. ఇంకను విగించుచో తమ శౌరవము నిలువదని, యీ కమిటీవారికి తెలియును. కమిటీ సభ్యులలో నొకరగు, డాక్టరు గోకులచందనరాంగుగారు చెప్పినట్లు, స్థిరనిర్ణయమునది రాజ్యాంగవిషయములందుండజాలదు. స్థిరనిర్ణయ మని చాటబడిన బెంగాలు విభజనమే పిమ్మట రద్దు చేయబడెను. దీనికి పిమ్మట స్థిరనిర్ణయము లేనియో అస్థిరములయ్యెను. కాటెలు చట్టము తొలగింపబడెను. పరిస్థితులు తమవశము దాటిపోయెనని గ్రహింపగనే, బ్రిటీషు ప్రముఖులు మర్యాదగ లొంగి, బౌద్ధార్యమును కనుబటచి నటుల చాటెదరు. సైమనుగారి ప్రస్తుతప్రకటన మీతిరస నున్నది. పంజాబు సెలెక్టుకమిటీవారు కోరినకోర్కె కడు స్వల్పమయినది. ఇది తీరినను, కమిషను పట్ల గల అసలు ఆక్షేపణలు తొలగ

జాలవు. రాష్ట్రములలో నేర్పడు సెలెక్టుకమిటీలకు రిపోర్టుజేయు సధికారము లేదు. కేంద్రశాసనసభ వారు సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరచినను, దీని కయినను పార్లమెంటుసభకు రిపోర్టుబంపుట కధికారము లేదు. కమిషను హోదావేరు, సెలెక్టుకమిటీల హోదా వేరు. సైమను గారి ప్రస్తుతప్రకటనము రిస్పాంసీవు సహకారవాదుల కోర్కెల నయినను సఫలపరచజాలదు. కమిషనునందు సగముమంది భారతీయులను సభ్యులుగ నియమించిన గాని, తాము కమిషను నంగీకరించమని ఖండితముగ దెలిపిన మితవాదులకు ప్రస్తుతపు ఏర్పాటు తృప్తి నింపజాలదు. అసలు సమస్య అటులనే నిలిచి యున్నది.

కమిషను అసలే పనికికాదనియు, కాండు తుబిలు సమావేశమే అంగీకారార్హ మనియు, మొదటినుండియు దెలుపుచున్న కాంగ్రెసుపక్షము వారికి, స్వల్పమార్పులు ఏమాత్రము సంతుష్టి నొనగజాలవు. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు పక్షమువారి కోర్కెను మాక్షణాల్లు గారికి అసందిగ్ధముగ దెలిపి మేలొనర్చిరి. జిన్నా, దివాన్ చమకలాలుగార్లుగూడ మాక్షణాల్లుగారితో సంప్రదించిరట. కాంగ్రెసు ఆశయముగూర్చి వినగనే, మాక్షణాల్లుగారు మండిపడిరట. కాంగ్రెసు పక్షమువారి కోర్కెలు ఆచరణసాధ్యములు గావనియు, లేబరుపక్షమువారికిని కాంగ్రెసుపక్షమువారికిని రాజీగుదురజాలదనియు, మాక్షణాల్లుగారు సూచించిరట. సైమనుకమిషను నియామకమునకు పూర్వము, బ్లాకుపూలు సమావేశమునందు, లేబరు పక్షమువారు హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికార ముండవలయునని, తీర్మానించియుండిరి. దీని యర్థ మేమి? శ్వేత కమిషనుకు, ఈ తీర్మాన మనుగుణముగ నున్నదా? కాండుతుబిలు సమావేశము స్వయంనిర్ణయసూత్రమున కనుగుణము గాదా? మాక్షణాల్లుగారు తమ వెనుకటి వాగ్దానముల నన్నిటిని దిగ్మ్రుంగుకొని, బర్క్లెహ్డ్ ప్రభువుగారికి ప్రక్కతాళము వైచుచున్నారు.

జిన్నాగారును, మితవాదులును, రిస్పాంసీవు సహకారవాదులును, వేరు కార్యక్రమము కోరుచున్నను, తమకును వీరికిని లక్ష్యమునందు భేదము లేదని, మాక్షణాల్లుగారు రెంచుచున్నారురట. రాజకీయపక్షములను విడదీయుట కిదియే మార్గము గద. రాయలు వారంటుమూలమున సెలెక్టు కమిటీని నియమింపవలసిన అవసరము లేదని, మాక్షణాల్లుగారి తలంపు. సైమనుగారి నూతన ప్రకటనవలన గాని, మాక్షణాల్లుగారి యుద్దేశ్యము బట్టి గాని, సెలెక్టుకమిటీని రాయల్ వారంటుపై నియమించెదరను నాశ గనుపింపదు. జస్టిసుపక్షనాయకుల ఆశ కవకాశము లేదు. కాంగ్రెసుపక్షమును దూరముగ నుంచి, మిగిలిన పక్షములతో రాజీ గుదుర్చుకొన వీలుగలదని, మాక్షణాల్లుగారు భావించుచున్నారు. వీరి విభేద తంత్రి కౌశలమును గమనింపవచ్చును. మైందవ రాజకీయ నాయకులు సైమనుకమిషను విషయమున అవివేకముగ మెలగిరనియు, లేబరు పక్షమునందలి తీవ్రవాదులచే మోనగిరిపడిరనియు, మాక్షణాల్లుగారు పలికిరట. మాక్షణాల్లుగారు రాజకీయనాయకులను గట్టునకేర్చెడిడు గాబోలు!

లేబరుపక్షనాయకుల బెదిరింపులనుగాని, వారి లాల నలనుగాని భారతీయులు లెక్కింపనవసరములేదు. లేబరుపక్షమీమారు ప్రభుత్వభారము వహించెదరను నాశ గనుపింపదు. ఒకవేళ లేబరుపక్షము పాలనాధికారము వహించినను, హిందూదేశము నకు వీరు బుద్ధిపూర్వముగ స్వరాజ్య మిచ్చెదరని తోచదు. భారతీయులు ఐకమత్యముతో మెలగి, స్వరాజ్యసంపాదనపట్ల కృతనిశ్చయు లగుచో, బ్రిటీషు రాజ్యాంగవేత్తలు తమబిగింపును విడిచి, ప్రజల స్వరాజ్యవాంఛను సఫలపరచకమానరు. పంజాబు సెలెక్టుకమిటీవారు దృఢనిశ్చయము జూపగనే, సైమను కమిషనువారు లొంగినవిధము, ఈ సత్యమును తేటపరచుచున్నది.

బార్డోలీ ప్రశ్న

బార్డోలీ ప్రశ్న గూర్చి భారతీయవాణిజ్యసంఘమువారును బొంబాయిగవర్నమెంటును సంప్రదించిరనియు, గవర్నరుగారు పరిష్కారమున కనుకూలురగు నున్నారనియు, వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షులగు మోడి గారు జూలై 15 రచిరి. రయితులకును, ప్రభుత్వమువారికిని మధ్య నుదయించిన భేదములగూర్చి గవర్నరు చింతించిరట. గవర్నరుగూడ వెంటనే జోక్యము కలుగజేసికొని, రయితుల కోర్కెలను సఫలపరచుచో, ప్రభుత్వము వారికిని రయితులకునుగూడ లాభముండును. లేనిచో, పరిస్థితుల తీరికను విషమమగుట సహజము. ఇంకను నీటులులని పిలువబడు గ్రామోవోగ్సు లింకను రాజీనామా లిచ్చుచున్నారు. ఈసంఖ్య డిబ్బది నాలుగు గై నది. రాజీనామా నిచ్చిన వారిని కమిషను గారిని చూడుడని కోరినను, వారటుల గావింపలేదు. రయితులనిశ్చయ మేమాత్రము సడలలేదు. లక్షరూపాయలశిస్తు పసూలయిన మాటగూడ నిజముగాదని, వల్లభభాయి పటేలుగారు తాటుచున్నారు. లేబరు లెక్కలను బయల్పరుపవలసినదని, వీరు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు. అధికార ప్రకటనలపట్ల ప్రజలవిశ్వాసము తగ్గిపోయినది. బార్డోలీ స్థితిని పరికించుటకు, వివిధప్రదేశములనుండి భారతీయ ప్రముఖు లరుదెంచుచున్నారు. అధికార చార్జ్ స్వముగూర్చి విచారించుటకు, ముస్లీ విచారణసంఘ మేర్పడెను. బార్డోలీ ప్రశ్నపై బొంబాయి శాసన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిన సభ్యుల స్థానమునకు జరుగనున్న ఎన్నికలలో, వెనుకటి సభ్యులు దప్ప ఇతరు లెవరును నిలువబడుట లేదు. వీరలు తప్పక విజయము గాంచెదరను సమ్మత మేర్పడుచున్నది. బార్డోలీ రయితుల ఉద్యమము న్యాయమయినదని స్పష్టమయినది. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపిన హేతువులకు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నరియగు ప్రత్యుత్తర మీయలేదని, స్టేట్సుమెను పత్రిక తలంచుచున్నది. బార్డోలీ ప్రశ్న సైమను కమిషనువారి దృష్టిని గూడ ఆకర్షింపకమానదు. క్రొత్తపన్నులను శాసనసభవారి యిష్టానుసారముగ విధింపవలెనని, వెనుకటి జాయింటుకమిటీ వారు దెలిపినను, ఇంతవర కటుల గావింపలేదు. నూతనసంస్కరణముల గూర్చి సైమను కమిషను వారు విచారించు సమయ మరుదెంచినపుడుగూడ

ఈపక్ష యథాప్రకారముగ నిలిచియున్నది. తొండు రివిన్యూ నిర్ణయము, చాల గొప్ప సమస్య యని, స్టేట్సుమెంట్ ప్రతిక దెలుపుచున్నది. బార్డర్ల సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కారమగుచో, ఇతర ప్రాంతము లన్నిటికిని ఇయ్యది లాభింపగలదు.

హాజీ చట్టము

హిందూదేశపు వర్తకమును భారతీయ నౌకలకు ప్రత్యేకింపవలయునని హాజీచట్టము గోరినందుకు యూరపియనులలో గలిగినయలజడి ఇంతింతగాదు. ఇటీవల యూరపియను వాణిజ్యసంఘములు గగ్గోలుబెట్టుచున్నవి. బాంబాయి వాణిజ్య సంఘము వారి యభిప్రాయము గూడ వెల్లడియయ్యెను. బ్రిటీషు నౌకల కీచట్టము నప్టము గలిగించి వారి వర్తకమును పాడునీయుననియు, ఇట్టి చట్టముల నొకమారు గావించుచో ఇతర విషయములలోగూడ బ్రిటీషువారి తేమమునకు భంగము కలుగుననియు, వీరు వాదించిరి. ఏదేశమువారు ఆదేశపుతేమమును కాపాడుకొనుచో, ఇతరదేశముల దురాశకు కొంత నప్టము గలుగవచ్చును. అంతమాత్రముచే, తమ తేమమును ఏదేశ మయినను విడనాడునా? వాణిజ్యరక్షణపద్ధతిని ఇంగ్లండుగూడ అవలంబించుచునే యున్నది. అధినివేశ రాజ్యములు అవలంబించు చున్నవి. హిందూదేశము అవలంబించుచో, నది తప్పగును గాబోలు! ఈ చట్టము విషయమై ఇంగ్లండులో గూడ అలజడి పుట్టినటుల విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇండియా ఆఫీసువారి సీచట్టమునకు ప్రతి కూలముగ ప్రేరేపించుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవట. రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు నడ్డగించిన, ఇండియా ఆఫీసువారు యీచట్టమునుగూడ నడ్డగింపవచ్చును. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లేనికతన, ఎట్టి యిబ్బందులు గలుగుచున్నవో యూహింపవచ్చును.

పైన్యవ్యయాధిక్యము

ఫార్వర్డు ప్రతిక ప్రచురించిన వార్త నిజమగుచో, స్కీఫ్ సేనానిగారు వివిధ పైన్యోద్యోగులకును పంపిన విజ్ఞాపనము, భారతదేశముపై ఎక్కువ బరువుల మోపి, ఉన్న హక్కులనుగూడ భంగపరుపగలదు. మామూలు పైన్యపుఖర్చు గాక, క్రొత్తయద్ధయంత్రపరికరములకై ఎనిమిదికోట్లను ఖర్చుపెట్టవలయునట. మిలిటరీఖర్చు నెమ్మదిగ తగ్గింపవలయునను సూత్రమును ఇండియాప్రభుత్వమువారు విడనాడి పైన్యాధిపతితో కట్టిడి గావించుకొనిరట. మిలిటరీఖర్చును నికరపుగ్రాంటుగ గుర్తింపవలయునని, ప్రభుత్వము వారొప్పుకొనిరట. పైన్యపుగ్రాంటులో సేమాత్రమయిన మిగులుచో, అది పైన్యముక్రిందనే వ్యయపడవలయును గాని, ఆర్థికసభ్యుడు దానిని కోరవీలులేదట. దీనినిబట్టిచూడ హిందూదేశము పైన్యము కొరకే నిలిచియుండవలెనని తేటపడుచున్నది. ఇతర యభివృద్ధి యవసరములేదు. ఆఫ్ఘనిస్తానము బ్రిటీషువారితో నఖ్యముగ నున్నది. యుద్ధబహిష్కారము విషయమై పెద్దజాతులన్నియు ఒడంబడికల గావించుకొన సిద్ధముగనున్నవి. హిందూదేశమునకు ఏమూలనుండియు నుపద్రవము గనిపించుటలేదు. ఇట్టిసమయమున, హిందూదేశమున పైన్య

పు ఖర్చును చాలవరకు తగ్గించుటకు మారుగ, దానినికను పెంచవలయుననుట ఏటిసబబో తెలియకున్నది. పైనికాఖగూడ ప్రజల వశమయినగాని, దేశ మభివృద్ధి గాంచునని తోచదు. రాబడిలో విశేషభాగము పైన్యముక్రిందనే ఖర్చుపడుచుండ, ఇతరకాఖ లభివృద్ధి గాంచుట దుస్సరము.

బెంగాలు నిర్బంధితులు

తేబరు పక్ష రాయబారము ఇండియామంత్రి గారియొద్దకు వెడలి బెంగాలు నిర్బంధితుల విడుదల గూర్చి యడిగినపుడు, ఎనిమిదిమంది నిర్బంధితులే ఇంకను గలరని ఇండియా మంత్రి దెలుపగనే, రాయబారులు సంతృప్తిజెంది వెడలిపోయిరని వార్తలు దెలిపెను. ఇండియామంత్రి గారి జవాబు సరిగాదని నుభావచంద్రబోసుగారు ఖండితముగ దెలుపుచున్నారు. కారాగృహములలో నుంచిన నిర్బంధితుల సఖ్య ఇంకను ఎక్కువగ నుండుననియు, వీరుగాక రోగభూయిష్టములగు ప్రదేశములందు నిర్బంధింపబడిన వారింకను నలువదిమంది గలరనియు, తమవలె ఎట్టిపరతు లేక విడువబడిన వారు ఆర్ధరు మాత్రమే గలరనియు, వడలిపెట్టబడిన నిర్బంధితులలో పలువురపై నిర్బంధములనేకములు విధింపబడెననియు బోసుగారు సూచించిరి. ఇకముందు నుండియు ప్రతిమానమునందును 25 వ తేదీని నిర్బంధితులదినముగ భావించుటకు, బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. నిర్బంధితుల నందరను వడలివైచినను, బెంగాలు ఆర్డినెన్సు బోలు అవమానకరమగు చట్టములు రద్దయి, ఇకముందు తలయెత్తుకొనకుండ జూచుట, లేబరుపక్షమువారి ధర్మము. ఇట్టిచట్టము నామోదించిన బాధ్యత, కడచిన లేబరుప్రభుత్వము వారిపై నిలిచియున్నది. వీరు తమ కళంకమును పూర్తిగ దొలగించుకొనినగాని ప్రయోజనముండదు.

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు పదవి ఎవరికిచ్చెదరో ఇంకను నిశ్చయముగ తెలియలేదు. పంజాబు గవర్నరుగ హెయిలీగారికో, సర్ డెన్ ప్రేగారికో, మరియొక సివిలు సర్వీసు యుద్యోగికో ఇచ్చెదరని తలచుచున్నారు. అంతియగాని, భారతీయుని కిచ్చెదరను నాశ గనుపింపదు. తాత్కాలిక గవర్నరు స్థానమును చాటారీ నవాబుగారు ఆక్రమించుచునేయున్నారు. శాశ్వతముగ గూడ, భారతీయు నొకరి నేల నియమింపగూడదు? సర్ అతుల్ చంద్ర ఫట్టిగారి కీపదవి నిచ్చిన మేలని, లండనులోని భారతీయులు తలచుచున్నారట. లేనిచో, భారతీయుల హక్కులు పూర్తిగ నిరాకరింపబడినటులగును. కీర్తిశేఖులగు సింహాగా రొక్కరిని మాత్రమే, వెనుక బీహారు గవర్నరుగ నియమించిరి. ఆ పిమ్మట, ఎప్పుడు ఖాళీలు వచ్చినను, భారతీయుని నియమింపరయిరి. భారతీయులు అసమర్థులని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తలచితేమో తెలియదు. ఒకసారి యొక సౌకర్యము నొసగినను, దానిని విమ్మట కొనసాగించెదరను నమ్మకము కలుగకున్నది.

లజపతిరాయిగారు: సరిహద్దు ప్రాంతములు

లజపతిరాయిగారు హిందూదేశపు సరిహద్దు ప్రాంతములకు బోయి అక్కడి ప్రజలదృష్టిని స్వయముగ కనుగొని, అక్కడి సమస్య హిందూమహమ్మదీయసమన్వయగాదు. ఇది కృత్రిమసమస్య. నిజమేమన, సరిహద్దుప్రజలు ఎట్టిహక్కులు లేక, తలయెత్తుకొనజాలకున్నారు. అక్కడి ప్రజలనుగూడ స్వాతంత్ర్యానక్తియే ప్రేరేపించుచున్నదని, లజపతిరాయిగారికి సమర్పించిన విజ్ఞప్తినిబట్టి గ్రహింపవచ్చును. సరిహద్దుప్రజలు హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమును బలపరుపవలయు ననియు, సరిహద్దు ప్రాంతములకు సంస్కరణముల నొసగకుండుట అన్యాయమనియు, లజపతిరాయిగారు శలీకినండలకే ము సంతసించెదము. కొందరు హిందూనాయకులై గాక, వీరు సరిహద్దుప్రాంతములలోగూడ రాజకీయాభివృద్ధి యవసరమని తెలుపుట దూరదృష్టిని సూచించుచున్నది. లేనియెడల, స్వపరిపాలనాదోళనమునకు అర్థమయింపదు.

బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము

మదరాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి పి. కొళండైగారిట్లుప్రాయమిచ్చాడు. దేశీయవస్తువులు, దేశీయసంస్థలు రక్షణచేయువాగును ఈ కాంగ్రెసు సంఘమువారు కోరెనపుకారము అనేకులు వాసిమన్ను వస్తువులను, ఖరీదులపట్టిలను మాన పవేనడలకు మేమెంతయువారికి కృతజ్ఞులము. అట్టివారు సంచత్తరమున కెంతయుట్టుకు సప్తయి చేయగలరో తెలియజేయ ప్రార్థితులు. ఇంకను మిలియున్న దేశీయ వస్తువులకూడ మాకుతోడ్పడెదమి మేము కోరుచున్నాము. ఈ వస్తువులబహిష్కారము ఈ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రకటించి విదేశీయ వస్తువుల సేవనరకు బహిష్కరించుటకు నిలుకలదో తెలుపనుజేసింపుచున్నాడు. వచ్చేరాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సభలో దేశీయవస్తువులదర్శనమును జరుపుటకును, ఈ సభవారి కార్యాలయమునందు మాంటుకోడ్సులో నొకప్రార్థన కాల సేర్పరచుటకును ఏర్పాట్లుజరుగుచున్నవి. 18-6-28 తేదీని బహిష్కారదిన సంఘసభలో బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారమును గురించి యీ దినవత్సరము లగీకరించబడెను. 1 దేశీయవస్తువులన్నిటికిని మద్దతుపంపవలసినదిగా వర్తకులను కోరవలెను. 2 రత్నసభాపతి మొదలియడగారు సంచారముచేసి కార్యదర్శుల సాహాయ్యమున దేశీయవస్తువుల దైర్ఘ్యరీ యొకదానిని తయారుచేయవలెనని కోరుచున్నాడు. వీరిప్రచారపు ఖర్చులు ఈ సభవారే భరించెదరు. 3 ఈ సభవారు ఉచితముగా అప్పుడప్పుడు దేశీయవస్తు ప్రకటనములు గావించుచుండవలసినదని జాతీయపత్రికలను కోరుచున్నాడు. 4. ఈ సభవారి యాజమాన్యమున స్వదేశీస్థావరము లెవవలెనని కార్యదర్శులను అందులకు తగినయేర్పాట్లు చేయవలసినదిగా నిసభవారు కోరుచున్నాడు.

నైమను సంఘమునకు

మెమోరాండము

ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులకు పద్ధతులు ప్రభుత్వోద్యోగులు నైమను సంఘమునకు తమ మెమోరాండమును పంపుకొనవచ్చునాయను శ్రత్తును గురించి ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ప్రభుత్వోద్యోగి తన మెమోరాండమును పంపుకొనవచ్చును. తన యుద్యోగము ద్వారా తనకు తెలిసినటువంటియు యిదివరకు ప్రచురణ కావనటువంటియు సంగతులను మాత్రము తన మెమోరాండమునందు తెలియబరచకూడదు. మెమోరాండము నకట ఒకటి ప్రభుత్వము వారికి దాఖలుచేయవలెను. (మదరాసు మెయిలు)

లండను మిడ్ లేందు బ్యాంకు

లండనులో ఇ. సి. ఒ. క్రెడ్ నిడివీధియందుగల మిడ్ లేందు బ్యాంకునకున్న హిందూదేశపత్రికలో ప్రకటించబడుచున్న మిడ్ లేందు బ్యాంకును ఏవిధమైన సంబంధము లేదని మాకు తెలియచున్నది.

నైమను సంఘమువారు దిగివచ్చుట

పంజాబు ఉపసంఘమువారి షరతుల కంగీకరించిరి

సాక్షుల విచారణసమయములో సరిసమానముగ హక్కుల నొసంగుట

బర్మను హెడు గారి ప్రకటన

సిక్ఖా, జూన్ 23 :—ఈ దినవ తంతివార్త పేరు సెక్రటరీగారివద్దనుండి వైస్రాయిగారికిగానూ వారు పంజాబు ప్రభుత్వమువారిద్వారా నైమను కమిషనుకు సహాయముజేయ నియమింపబడిన పంజాబు కాపనసభోపసంఘమున కందజేసిరి.

“నైమను కమిషనువారికి సహాయముజేయ పంజాబు కాపనసభవారు నియమించిన ఉపసంఘమువారి తీర్మానము కమిషనువారి కందజేయబడెను. వారు క్రమగ మోదించిరి. అందలి అంశము మున్నగు యితర రాష్ట్ర కాపనసభలచే నియమింపబడు ఉపసంఘములకుగూడ సంబంధించినది గావున దాని గూర్చి మేముగావించిన నిర్ణయము ప్రకటనార్హమై మిక్కిలి బంపుచున్నాను. తీర్మానమునందు నూచింపబడినది సాక్షుల విచారించుటయందు డాక్టర్ మెంటులు పరిశీలించుటయందు కమిషను సభ్యులకును కమిటీ సభ్యులకును యెట్టి భేదమును గనునింపరాదని కమిషనువారు నిశ్చయించిరి. ఇండియను కమిటీలను కమిషనువారు తమతో సరిసమానముగ భావించుదురు. వైస్రాయిగారికి ఫిబ్రవరి 6వ తేదీన సర్ జాన్ నైమనుగారు వ్రాసిన లేఖయందు నూచింపబడిన వర్తిగూడ, ఏదో అత్యవసరసమయములచే అనుసరించుచుండెడి వారు. అధ్యక్షునికి గల అధికారముబట్టి యిప్పుడైనను సమిష్టివిచారణసమయమున ప్రతికాప్రతినిధులను రానియకుండజేసి సాక్షులకు తగిన సంతక్షణయొసంగగల్గుదురు. ఈ నిర్ణయమువలన మిగులగూడ నావలెనే సంతృప్తిజేంది యందురని నమ్ముచున్నాను.” (ఫీ. ప్రె.)

లాహోరు, జూన్ 24 :—పంజాబు కాపనసభోపసంఘమునందు యెట్టి తీర్మానము గావించబడినది కారకులైన డా॥ గోకులచందు వారంగుగారిని సందర్శింపగా ఇండియా స్టేటు సెక్రటరీ బర్మను హెడుగారి ప్రకటనగూర్చి యిట్లు చెప్పిరి. “పంజాబు కమిటీవారి తీర్మానము సర్ జాన్ నైమనుగారు వారి సంఘమువారి కంగీకరించినందుకు సంతోషపడుచున్నది. రాజకీయములందు, శాశ్వతనిర్ణయమునకు దేదియులేదు. పట్టుదలతో బాధ్యతాపూర్వకముగ నూచింపబడిన నూచనలన్నియు అంగీకరింపబడక తప్పవు. బర్మను హెడు ప్రభుత్వగారివద్దనుండి వచ్చిన ప్రకటన విషయముగనున్నది. సందిగ్ధభావాల వ్రా

యబడలేదు. సాక్షుల విచారించుట, డాక్టర్ మెంటులు పరిశీలించుటయందు కమిటీవారికి కమిషనువారికి యెట్టి భేద ముండదు. సరిసమానముగ నుండునని స్పష్టముగ చెలియజేయబడెను. కమిషనువారిలో కలిసి మార్పులుటకు సభ్యులెవరయిన నిరాకరింతురను భయ మిప్పుడులేదు. వారికి కావలసినది చేకూరినది కాని యంతమాత్రమున వీరు కమిషనువారన్న దాని కంతకు సరే యందు రనుకొనరాదు.”

నైమనుగా రేల అంగీకరించిరి?

బర్మను హెడుగారి వద్దనుండి అధికారుల మనమునం చెట్టిమార్పుల గల్గించెనో చెలియవచ్చుచున్నది. పంజాబు కాపన సభోపసంఘమువారు నూచించిన షరతులను సయమున కమిషనువారి కంగీకరించినట్లు కేబిలువార్త వచ్చెను. “సర్ జాన్ సయమునగా దిల్లీలో నాయకులతో సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరము సలిపిన దంతమాత్ర మంగీకరింపని యావాదమును హక్కులనే యిప్పుడొసంగుట కేటంగీకరించిరిని వలపురు సం దేహించు చున్నార. కమిషనువారి మధ్య యిండియాలో సం చారముజేసినపుడు స్వార్థపరులను పక్షపాతులనుగల కొన్ని సంస్థ లొసంగబడిన అభివృద్ధి నిరోధకపు సాక్షులగునాల్చి సర్ జాన్ నైమనుగారికి తెలియవచ్చినందున యిట్లు చేసియుండురని కొందరు భూభానము చెప్పుచున్నాడు. కాని యావధ్య వారు వచ్చినపుడు కమిషనుసభ్యులలో నెవరికిగూడ యెట్టి సాక్ష్య ముండజేయబడలేదని ప్రీ ప్రెసువారికి రూఢిగ చెలియచున్నది. ఇదివరకు యేవిషయమై సర్ జాన్ గారు మిగుల పట్టుదలగ నుండినో దానినే యిప్పుడంగీకరించిరి. తిరిగి కమిషనువారు ఇండియాకు వచ్చినపుడు కేంద్రకాపనసభోపసంఘమువారి సహాయముగూడ విడిచియుటకు తగు రాయవారములు జరిపెదరని తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

మదరాసు మహమ్మదీయ విద్యాసంఘమువారు నైమను కమిషనువారికి సాక్ష్యపత్రమును పంపిరి. అందు యీరాష్ట్రమున మహమ్మదీయులు యంతకాలమువరకు విద్యాభివృద్ధి బడయకుండుటకు కారణములు చెప్పుచు వాని నివారణోపాయముల నూచించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విషావరు ప్రజల సత్తానము

లాహారి సరిహద్దు రాష్ట్రములకు సంస్కరణములు కోరుట

లాహోరు, జూన్ 23 :—సరిహద్దు రాష్ట్రముల పరిస్థితులను తెలిసికొనటకు లాలా లజపతిరాయగారు విషావరునకు బోయినపుడు అచ్చటి ప్రజలవారినట్లుత్సాహముతో సన్మానించి స్వాగత పత్రముపంపిరి. సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రజలు చాల యిబ్బందులలోనున్నారు. సర్ జాన్ నాయకుగారు జేప్పినట్లు నిరంతరము యుద్ధ కాపనము క్రింద వర్తింపుచున్నార. రాజకీయాభివృద్ధికెట్టి అవకాశములేదనివారు తెల్పుకొనిరి. సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రజలు బాహ్య సత్వగ్రహణయొడ సానుభూతి యెప్పుడు జేకస్యాతంత్ర్యమునకు దారిమోపేదీయెట్టి ఉద్యమమునందైన పాల్గొనటకు తమకెట్టి అభ్యంతరము లేదనివారు తెల్పిరి. ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అజపతిరాయగారు హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యుల తత్వశ్రేణికమనియు సరిహద్దు రాష్ట్రములందు సంస్కరణములు ప్రవేశజేట్టుటకై తీవ్రముగ ఆందోళన జరుపవలెననియు చెప్పిరి. (ఫీ. ప్రె.)

ప్రకాశంగారి ప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అమలాపురం, జూన్ 25 :—గతవర్షము దినములనుండి రాత్రింబగళ్లు సంచారముజేయుచు శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు అనేక గ్రామములను జూచినవచ్చిరి. రీ సెట్లమెంటు విషయమున అనేక బహిరంగ సభలలో నుపన్యసించిరి. అమలాపురంనందు శుక్రవారమునాడు ఉపన్యసించినద కౌన్సిల్రామములకుబోయి మట్టిపైములు ఇరిగేషను వనికి నిరవయోగముకాదా యను విషయమున స్వయముగ పరిశీలించి బాచిరి. వీరి ప్రచారము రంతులకు చాలకాలము జూపక ముండగలదు. అధికపన్నుల నిరాకరించువిషయమున ప్రారంభయత్నములు జేయుచున్నాడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము, మదరాసు

మాతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ

జూలై మొదటివారములో జరుపబడును తేది, స్థలము ముందు తెలుపబడును. ఇంతవరకు మదరాసు, గుంటూరు, తూర్పుగోదావరి, కర్నూలు యీ నాలుగుజిల్లాలనుండి స్థానికమే మాతన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమునకు సభ్యులనెన్నకొని జాబితాలు పంపినారు. విగతజిల్లాలవారికి ఇంతవరకు (2) మామిడిరెక్కా యముల సర్కిల్లలోనూ వగయిరాలు పంపినప్పటికి సభ్యుల జాబితాలు పంపియుండలేదు అందువలన యీసంవత్సరము మాతన ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘసభ జరుపుటకు ఇంతవరకు వీలుపడినదికాదు. కాన యిప్పటికయినను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు మాతన సభ్యులను ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నకొని వెంటనే యీ నెలముగ్గురులోగా పంపవలయును.

(Sd) కా. నాగేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము, 25-6-1928.

మొమిడితులు సత్యాగ్రహ మొనర్చుట

నలుగురు ఆస్పత్రిలోబడిరి

బెంగాలు వకిళ్లు గవర్నరుగారికి తంజినీచ్చుట బాలార్బాటు జూన్ 23 :—సత్యాగ్రహపరిస్థితులు చాల ప్రమాదకరముగనున్నది. కొన్నివందలమంది యింకను ఎండ వానలకోర్చి అట్టే కొద్దుప్రాకారములో నిరశన ప్రతిపలుబించి వడియున్నారని నిన్నను నల్లరు తెలిసి తప్పినవారికి అప్పటిలో వేసిరి. బాధ అసోసియేషనువారు గవర్నరుగారికి కమిషనరు గారికి రిండినవిరి. (ఫీ. ప్రె.)

పక్షుల న

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 57/1928

వాదులు :— ముమ్మిడివరం గ్రామంలో నివసించి

యున్న పియా మహమ్మదీయ మతస్థుల తరపున రిప్రజంటిటివు 1 మీర్ హసన్ సాహెబు, 2 మీర్ జాబలాల్ సాహెబు, 3 మీర్ జా మొగల్ జాన్ సాహెబు, సా॥ ముమ్మిడివరం.

ప్రతివాదులు :— 1 రాజులపూడి అడినారాయణుడు, 2 యానెంకన్న, సా॥ ముమ్మిడివరం.

తూర్పుగోదావరి డి॥ అమలాపురం తాలూకా ముమ్మిడి వరం గ్రామంలో నివసించియున్న పియా మహమ్మదీయులలో చనిపోయినవారిని సమాధిచేసుకొనుటకు గాను, పదరు నెంబరు దావా స్థానుదాఖలా ఎ మాక్కు గోరీస్థలమున్న పదరు గోరీ స్థలములోనికి పదరు మతస్థులు చనిపోయిన వారిని తీసుకువెళ్ళుటకు మార్గముక్రింద ఎ 1, ఎ 2, మాక్కుల స్థలమున్న చిర కాలముక్రితం ఏర్పాటుకాబడి ఆ ప్రకారం వారు వగయిరాల పియా మహమ్మదీయ మతస్థులకు హక్కు భుక్తములు జరుగుచున్నవనిన్ని పదరు మార్గస్థలములో ఎ 2 మాక్కు మార్గస్థలమున ప్రతివాదులు అక్రమంగాను అసాధికారముగాను ఆక్రమించి పునాదులు త్రవ్వి అడ్డగోడలు పెట్టుచున్నందున పదరు ఎ 2, మాక్కు మార్గస్థలము వాదులకున్న వాదులలోపాటు, పదరు గ్రామంలో ఉన్న పియా మహమ్మదీయ మతస్థులకున్న గల హక్కు భుక్తముల నిరవరీపించి పదరు ఎ 2 మాక్కు ప్రదేశము నుంచి ప్రతివాదులను తొలగించి వాదులకు స్వాధీనం చేయించ గలదలకు మొదలగు ప్రార్థనలతో పదరు గ్రామంలో నివసించి యున్న పియా మహమ్మదీయ మతస్థుల తరపున పదరు వాదులు మున్నరు రిప్రజంటిటివుగా చేరి ముందుగా కోర్టువారి పరీక్షను పుచ్చుకొని పదరు నెంబరు దావాచేసివున్నారు. పదరు దావా ది 28-6-1928 తేదికి ప్రతివాదుల స్టేటుమెంటుకున్న యింజక్షన్ పిటీషన్ పైని కొంటుకున్నా వాయిదా వేయబడినది. పదరు దావాలో యింకా వాదులుగానా ప్రతివాదులుగానా చేరదలచిన వారు యెవరయినా వున్నయెడల వెంటనే పదరు కోర్టుకు ఖుద్దునగాని క్రమమయిన ప్లీడరు గారి ద్వారా గాని హాజరయి వ్రాతమాలముగా తెలియపరచుకో వలసినది యిందు మాలముగా అందరికి తెలియజేయడ మయినది.

అమలాపురం, } గిడుగు సూర్యనారాయణ,
ది 7-6-28 } 4882 వాది ప్లీడరు.

నోటీసు

పాలకొండ తాలూకా, బిటువాడ అగ్రహారం లో శ్రీ బాబ్బిలి దేవస్థానం తాలూకు అర్ధవృత్తి సంజ్ఞగలదన్ని. అనగా,

మెట్టు. య 7. 50 ట్లు

నాగావళి నీలంగరం బట్టె

నీరు పారేటటువంటి. వల్లం. య 10. 50 ట్లు.

సుమారు పరిమితగలిగినటువంటిన్ని, సాలీనారు 400 లు రాబడిగలిగినటు వంటిన్ని, క్వీటిరెంటు ఫయసలా యీనాంభూమి మేడివరం, వేలివరం హక్కులునహా, 1928 సంవత్సరం జూలై తే 6 ది శుక్రవారం వగలు 2 గంటలకు సదరు బిటువాడ మకాంలో బాబ్బిలి సంస్థానం హెడ్ మేనేజరువారి పల్ల వేలంవేయడమవును.

వేలం నిబంధనలు వెనుకనుండి, సదరు అగ్రహారంలోను చుట్టుపల్ల గ్రామాదులలోను, రాజాం. కవిటె-బాబ్బిలి. సీతానగరం కరకవలన తాళా ఆఫీసులలోను ప్రచురింపబడును.

టి. యస్. కృష్ణ

హెడ్ మేనేజరు.

బాబ్బిలి సంస్థానం, బాబ్బిలి.

విదేశవార్తలు

మ్యాక్స్ ను, కుక్కు-గార్ల

ప్రకటనము

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 24:—కెయిర్ హార్టీ గారి సార్వకలనమునాడు మ్యాక్స్ ను గా రిట్టునుడిని:—మేము పరిష్కరిత ప్రకటించిన ప్రకటనమునకు కారణము లేకపోలేదు. పనివాండ్రు సంఘముల సేర్పాటుజేసిన రాజకీయపార్టీకామిక సాధనములకు పనివాండ్రు ఆంధ్రములను పాఠించుటకు వలయుఅధికారమును బొందుట కుపయోగించుటను కెయిర్ హార్టీ గారి యభిప్రాయము. కాని ఇప్పుడుచేయక తప్పించుకొనుచున్నాడు. తమరి సదుద్దేశమును సమర్థము పరిష్కరించ లేమనుభయముతో విన్నవించిరి. ఇట్టి మహత్సరమునను జీవించిరి. ఇది కైతిక పీఠికతన మునిగించుకొనును దీనివలన పనివాండ్రు బాధపడి సంపాదించిన లాభములను వినియోగించుకొనక పనివాండ్రు తెగలకు గర్భిత్రపులైనవాటితో వేతనపరిష్కారమునుగూర్చి చర్చించుటకు ప్రారంభించిరి.

వనకాలమునాటి "సోషలిజము" పరిష్కరితము - నిష్కరితమునను మేనది. పరిష్కరితమునను సాధించి ఆప్రకారము వదులుకొన నీయలేనపుడు కార్మికయుద్ధమును నలకను అణగదనుము, మా ప మ ని యు ఖండించునది. కాని పనివాండ్రు ఆ ఆశయమును క్రియాపాపమును కాల్యునవని చెలియకను. రాజకీయాధికారమునకు శత్రువులగు వారితో ఆలోచించుట మంచిదనుచున్నార.

మూడు సంవత్సరములనుండి ఎవరెంత దూషించినను సీచమగ జూచినను ఆతనిపై ఆరోపణల నెన్నిటిని మోపినను కుక్కు-గార్ల చరించలేదు. ఈ సంగతి అందరికిని తెలిసినదే. అట్టితరీ సేను కుక్కు-గార్లకి అండగ నుండినచో నన్నుమనిషి అని తలచరు.

ఏమి వచ్చిననుపర కెయిర్ హార్టీ గారి సిద్ధాంతములనే ఆంధ్రించి తీరదను.

నేనొక్కడనే ఆయనను సరే కెయిర్ హార్టీ గారి సిద్ధాంతములను ఆంధ్రించి తీరదను. నేను నాపక్షమువారును ఇంగ్లండులో నే గాక ఇతరదేశములను బాధపడుచున్నవారి సుదరించెదము. ఇండియా, చీనా, దక్షిణ అమెరికా, ఆఫ్రికాలో బాధపడుచున్న వారందరికిని అభయమిడుచున్నాము. ప్రపంచము మన ఎదుట నిలుచున్నది. దానిని గెల్చునము. ప్రపంచము ఘనశయములతో గూడుకొన్నది.

ఇంపీరియలిజం ప్రతికూలనభ

(బీమునర్వసు)

శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రతినిధిగా ఆహ్వానించబడిరి. లండన్, జూన్ 24:—ఇంపీరియలిజం ప్రతికూలనభ గూడనున్నది. భారత రాజకీయముల తరపున ప్రతినిధి రావలెననుచున్నాడు. శ్రీనివాసయ్యంగారిని ఆహ్వానించిరి. ఆయన భవ్య ప్రతినిధి విగదరు. అందుచే జెర్మను క్రైస్తవిద్యాలయమున ఇచ్చియుండు వ్యాసమును చూడె 18 వరకు అవుతేనెరి.

మ్యాక్స్ ను కుక్కు-గార్ల ప్రకటనము

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ జనరలు కవున్లు ఆలోచించుట

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 24:—మ్యాక్స్ ను కుక్కు-గార్ల ప్రకటనమును చర్చించుటకు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ జనరలు కవున్లు మంగళవారము గూడును. మ్యాక్స్ ను కుక్కు-గార్ల పై చర్చకు దీనికొనవలెననిదరలు. మ్యాక్స్ ను కుక్కు-గార్ల తమ వ్యక్త యభిప్రాయములను కార్మికసభ్యులకు చెప్పవచ్చునని కొందరనుచున్నార.

నైమక కమీషను

బీమునర్వసు

లండన్, జూన్ 28:—పంజాబుకావనసభవారు నియమించిన సెలవు కమిటీవారు చెలిపిన సంగతుల నంగీకరించితిమని సయిమన్ కమిషనువారు చెలిపినది. ఇది మంచిపనేయని కార్మికపక్షమువారు రనుచున్నారట. సరియమున పనినే చేసెదమనుచున్నార.

కాని ఇండియా కార్మికలయవారు కార్మికపక్ష యువసంఘముతో బాపచేసినవాటిపన్నిటిని సెలవేర్చు లేదనుచున్నారట. భారతీయుల సహకారమును గ్రహించుటకు చేసెదమన్న పను లన్ని టిని చేయలేదనిరి.

కార్మికపక్ష నాయకులు రాంకే మగ్డోనాల్లు లాన్సుబీ గార్లకును శ్రీనివాసయ్యంగారు, బిచ్చా, చామకాలాగారు సంప్రదించుచున్నారట. మగ్డోనాల్లుగారితో వారందరను మట్టాడుచున్నారట. భారతీయులు సహకారము సమర్థించి వారికి హెచ్చు యధికారము నిచ్చుటను నిర్ణయించు యధికారము పార్లమెంటుకన్న దాని సంస్కరణపట్టును ఉపాధ్యక్షమున వ్రాసినవే కుదరకపోయి, నియమితకాలములో సంప్రకార భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు నేర్చుటను గావించుటకు ప్రభుత్వమువారు భారత నాయకులతో రాండుకేమిషను సలిపినవే భా తీయు x తృప్తి జేచెదవనియు లేచో కాంగ్రెసు వారి కేమిషను ఎంతమాత్రము నవ్వదయ్యే శ్రీనివాసయ్యంగారు మగ్డోనాల్లు గారి కి నె లి ప్స ర లు. లేచిచో సైమన్ కమిషనుతో తమ కాంగ్రెసుపక్షమువారి కెట్టి ప్రపక్తి యుండదనిరట.

ఈకోర్కెలు సాధ్యముగావని మగ్డోనాల్లుగారు చెలిపిననుచున్నారు. కార్మికపక్షమువారును కాంగ్రెసుపక్షమువారును రాయబారములను ప్రారంభించుటకు ఆధారము లేదనిరట. జిన్నాగారు, ఇండియాను లిబరల్లు సముచితసహకారవాదులు సైమన్ కమిషనువిచారణలో సమానప్రతిపత్తితో పాల్గొనదగను కోరికఁబడుచున్న ముఖ్యమగు వివాదము ఏదియు లేదనిరట. కాని వారి యుద్దేశ్యమును సాధించుపద్ధతి మాత్రము మగ్డోనాల్లుగారికి నచ్చు లేదట. రాయలువారంటుతో సంబంధము లేకుండ గనే భారత సెలక్టుకమిటీలకు సమానప్రతిపత్తిని గల్గునట కాని సైమన్ కమిషను ఎవరి అధికారముతో నియమించబడెనో ఇండియాను కమిటీలుగూడ అట్టి అధికారముతోనే నియమించబడవలెననియు లేచిచో వాటికి సమానప్రతిపత్తి యుండదనియు జిన్నా మున్నగువారందరు తృప్తులైనను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఇంకను భీష్మించుకొన్నారు. కాంగ్రెసు పక్షముగాకుండ సైమన్ కమిషనుతో ఇతరలు భారతీయు, రాజకీయవేత్తలు, సహకారము సల్పకున్న విచారకరము. జిన్నాగారు ఇదమితమని ఏమియు జెప్పలేదట. జిన్నాప్రభృతులకు నచ్చునటుల పరతుల సేర్పాటుజేయుటకు మగ్డోనాల్లుగారే బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు, సర్ జాన్ సైమన్ గార్లతో రాయబారములను సల్పెదరట.

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగా రేమియు సానుభూతిని జూపుటలేదట. సర్ జాన్ సైమన్ గారు మాత్రము ఎటులైన సఖ్యతకొరకు పాటుబడెదరట. కమిషనుపట్లను, సైమన్ గారిపట్లను భారతీయులు జూపినవైఖరి భారత రాజకీయవేత్తలకు విజ్ఞానము ప్రాప్తమని స్పష్టమగుచున్నదని మగ్డోనాల్లుగారు రనిరట. ఇంగ్లాండులోనున్న లెఫ్టునిగు కార్మికపక్షము వారును క మ్యూనిస్టు పక్షము వారి సానుభూతిని జూచి భారత దేశములో అతివాదులు మోసపోయిననుచున్నారట. సీరు భారతీయుల కేమిషను సహాయముజేయరనియు జేయలేరనియు అనుచున్నారు.

భారత వాణిజ్యసంఘ ప్రథమసమావేశము

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 28:—కె. పి. మెహతాగారు విం చెస్టరులో భారత వాణిజ్యసంఘసభలో ఇండియాలో భారతీయులు బడుచున్న పేదరికమును ప్రభుత్వమువారి ఉదాసీనతను, దేశాభివృద్ధి కు కలెన్సి నిధానమునుగూర్చి మాట్లాడిరి. వారి క నివేదికము నవలంబించిరి. 115 పానులు నిల్వలేలేను. హార్టీసారక గారు భారతీయజమానులను దూరీన దానినిగూర్చి ప్రస్తావించిరి. భారత పట్టుబడిదాజలపై అప్సరారక గారు మోసిన శరము లింకను నిరారణగాలేదని మెహతాగారునిరి. భారత యజమానులపై అట్టి నిందను మోపుటకు వారికి నిదర్శనము లేదనిరి. 18 పెన్సిల కేషియా పదవి ఇండియా వారిద్రవ్యమునకు కారణం గనుచున్నదనిరి. భారత జాతీయవాదులు మరొక యన్నను ప్రభుత్వము మానరేయినిరి.

ఇండియాకు గాలినేనడి బంగారు స్టాండ్లు, బంగారు నాణెములు కాని 20 గారుడ్ల స్టాండ్లు గాదనిరి. ఇండియా బంగారు రి ర్వును భారతీయుల లాభమునకు ఇండియాలోనే యుంచవలెననిరి.

మందెను ఉదా భావముతో గూడుకొన్న జాతీయ ఆర్థిక విధానము ఆంధ్రించి భారతీయుల యభివృద్ధి కై ప్రయత్నించవలెననిరి. ఇండియాలో ముడిపెట్టుటల తయారు చేయుటతోనే తృప్తిజేంరాదనిరి.

ధిల్లీ శాసనసభ

సముద్రతరవ్యాపారము

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 28:—వైస్ రెజ్ పుబడిన లిల్లు సముద్ర తర వ్యాపారమున భారతీయులకు హక్కు లేకుండుననియు ఇది ఆములు జరుగునటుల ఇండియా కార్మికలయవారు కోర్కెము కలగజేసికొనునటుల ప్రయత్నించుచున్నారనియు వాణిజ్యకాఖా సభ్యుడగు ఇన్సుగారుగూడ ఆశేపించుచున్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు

నెల్. పునర్వ్యవస్థాపకము

లండన్, జూన్ 28:—సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగ చుట్టి గారిని నియమించవలెనని భారతీయు లనుచున్నారు. ఆతని హక్కు నుపేక్ష జేయరాదనుచున్నారు. ఆతనిహక్కును ఆలోచించిరేని జాతివిభేదముతో పరిపాలనమున భారతీయులను నియమించ గూడదని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినటుల తప్పక యభిప్రాయ మేర్పడి ఇదొక ఋజువుగ నుండుననుచున్నారు.

ఇండియాను ట్రేడ్ యూనియనులు

బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

లండన్, జూన్ 28:—ఇండియాను ట్రేడ్ యూనియనులను బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసుకు ఆ బడి యుండునటుల జేయరాదని పకలత్వలాగారు ప్రముఖులుగారితో చెలిపిరి. బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు ఆసగా ఇంకొక బ్రిటిషు కార్మికపక్షప్రతిగా తలంచవలెననిరి. బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసుకు లోబడునటులజేసిరేక ఇండియా సంఘరక్షణ ఏర్పడుననిరి. భారత కార్మికులను భారత జాతీయోద్యమమునండి విడిచి నెదనిరి. బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను సభ్యులు సైమన్ కమిషను పట్ల సానుభూతిగలవారు. భారత నాయకులు ప్రతి కూడరనిరి.

ఇండియాలో కార్మిక కార్యనిర్వాహకపక్షమునకున్న యభిప్రాయములను దెలుపుచు కార్మికులను భారతజాతీయోద్యమమునండి విడిచియుటకు ప్రయత్నించుచున్నారను అనుమానమునకు తవులేదని పకలత్వలాగారితో చమునలాలుగారు చెలిపిరి. పనివాండ్రు జేమనునరయు సంఘమును ఇంగ్లాండులో, భారత కార్మిక పక్షము వారి ఏ జం లు లు గ గుర్తించకపోవుటచే భారత కార్మికపక్షమువారు తమ యుద్ధమునకు హానిజేసికొన్నవారైరి పకలత్వలాగారునిరి. సైమన్ కమిషనుపట్ల సానుభూతిగల బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను

MADRAS

బాగ్ లి సత్యాగ్రహము

శాంతి ప్రయత్న ఫలితము

భారతీయ వర్తకసంఘమువారి రాయబారవర్గము

గవర్నరుగారివద్దకు వెళ్లిరి

బొంబాయి, జూన్ 23:— శాంతిసాయంకాలము బొంబాయి భారతీయ వర్తకసంఘపు కమిటీసభ యొక్క జరిగిన, ఆసభలో సదరు వర్తకసంఘాధ్యక్షులగు మోడిగారు యాక్రిందివిషయము లనుచెప్పిరి.

మనవర్తకసంఘపు కమిటీవారు తీర్మానించినరీతిగా సర్వోత్తమోత్తమదానుగాను తాముగారికి లాభీకరరీతిగాని శాంతిమాట పూజానగరమునకు రావలసినదిగా కోరితిని, వారు నాకోరికను సరియించు కంగీకరించిరి, మనలో కొందరు ముందుగా ఆహ్వానపాదములను మహాత్మా గాంధీగారితోడను వల్ల భాయి పట్టెగారితోడను సంప్రదించినట్లు మంచిదని కొందరు సలహానిచ్చిరి.

సర్వోత్తమోత్తమదానుగాను లాభీకరము అనాటి సాయంకాలమే ఆహ్వానపాదము వెళ్లు కంగీకరించిరి. నేను మాత్రము వెళ్లజాలకపోతిని, గతగురువారం ఆనగా 21 వ తేదీని వారు ఆహ్వానపాదమునడి తిరిగివచ్చిరి, వారు వల్ల భాయి, పట్టె గారితోడను మహాత్మా గాంధీగారితోడను వల్ల మాట్లాడిన సంగతులు నాతో చెప్పిరి, వైతుల తేనుమకొరకే వల్ల భాయి పట్టెగారును మహాత్మా గాంధీగారును పోరాడుచున్నారని యు సదరువైతులకు లాభకరమై గౌరవకరమై యుండునట్లుగా సమాధానపుపరతులు మాట్లాడవలయునని పట్టెలు గాంధీగారు సలహానిచ్చిరిని నాతో చెప్పిరి.

గవర్నరుగారితో సంప్రదించుటకు ముందుగా గాంధీ గారితోడను పట్టెగారితోడను మాట్లాడియుండుట బాగుగా నేరయినది.

గవర్నరుగారివద్దకు మేము సోమవారం 2 తేదీ ఉదయం 11-30 గల వార్తనిచ్చి, గవర్నరుగారితో సాయంకాలము 2 గంటలవరకు మాట్లాడితిమి, గవర్నరుగారితో మాట్లాడుతూ కాలా మంత్రిగారును, రెవెన్యూ మంబరుగారును, విద్యాశాఖా మంత్రి గారును ఆసభకు ఆసీనులై హాజరుగా ఉండిరి, రెవెన్యూశాఖా కార్యదర్శియును గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శియును కూడ ఆపువరకు సుందరి, బాగ్ లి తగాదా పరిష్కారార్థము అందులో ప్రసక్తిగల కొందరు ప్రముఖులతో కూడిన సభియొ కటి ఏర్పాటుచేసి ఉభయపక్షములవారికిని గౌరవప్రదమైన రీతిగా వ్యవహారపరిష్కారమును చేయవలసినదిగా యావర్తక సంఘమువారి రెండవతే కోరుచున్నారో మేము గవర్నరుగారికి విశదపరచితిమి.

ఈ విషయములో మేము గవర్నరుగారితో సరియించి వారికి చేసిన సలహాలవిషయములో గవర్నరుమెంటువారి ప్రత్యుత్తరమును యావర్తక సంఘమువారికి తెలియజేసెనని గవర్నరుగారు బహులం చెప్పిరి.

మేము గవర్నరుగారితో చేసిన దీర్ఘ చర్చసందర్భమున యావర్తకసంఘములో గవర్నరుమెంటువారి యభిప్రాయభోరణి ఏ మిటో గవర్నరుగారు తెలియజెప్పిరి.

ఈ బాగ్ లి కిట్లాంటును త్వరలో తుది ముట్టింప వలయునని గవర్నరుమెంటువారుకూడ ఆతురపడుచున్నారని చెప్పిరి.

ఈ రాయబారపు సంప్రదింపుల నుక కలిగిన విశ్వాసమేమనగా :— బొంబాయి గవర్నరుమెంటువారికి, బాగ్ లి ప్రజలకును గల కలతలను తొలగించి సమాధానము చేయవలయునని సాధ్యమగునట్లుగా సన్నచని నమోదున్నాము, కాని, యావర్తకసంఘమునకు గాను ఇదిమిచ్చునని ఏవిధమైనవరకులను మేము యావర్తకసంఘము తరఫున నిర్ణయించి చెప్పి యుండలేదు, ఉభయపక్షములవారును సమాధానమునకు వచ్చే యెడల అందులకై మేము సహాయకారములు కాగలము, గవర్నరుగారు సూచించినామిన మారుమార్పయను మన్ననయును మేము మరచివలసినాము, ఈ తగాదా తుదిముట్టింపవలయునని గవర్నరుగారు చాలా అభివాద కనుపరచిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

సిల్వర్ వార్తలు

సిల్వర్ జూన్ 23:— సింధియా మహారాజ్ (జూనియరు) గారు నేటిదినము రాజప్రతినిధిని సందర్శించెను సర్ ప్రాప్తి ను హంప్రభుగారు ప్రతినిధుగారు నేటిదినము రాజప్రతినిధిని సందర్శించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బాగ్ లి విచారణ రాబోవువారము ప్రారంభమగును

74 గురు గ్రామమునకులు రాజీయిచ్చిరి

గవర్నరుమెంటువారి డింబములు బాగ్ లి, జూన్ 23:— బాగ్ లి సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారకోర్కొని యిట్లు తిరివాల్సివచ్చిరి:—

బాగ్ లిలోని స్వరాజ్యాశ్రమమునకు నేటిపుడయము విచ్చేసిన క్రొత్త ప్రేక్షకప్రముఖులు ఎవరనగా:—

పండిత హృదయ నాథ కుంజ్రా గారు శ్రీయుత అమృతలాలు తామరగారు (సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ) వేదాగారు (సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా) పత్రికా సంపాదకులు) ధర్మనేగారు (బొంబాయిలోని సోలీసీటరు) ధర్మనేగారి భార్య, నేట్ జమ్మలాలు బజాజుగారు యహమ్మదా బాదు వర్తకులు, సూరతు వర్తకులు కొందరు— బాగ్ లి వ్యవహార విషయమై విచారణ చేయుటకు నియమించబడిన యధికారేతర విచారణసంఘముయొక్క కార్యదర్శియును భేదగారు (సోలీసీటరు) కూడ బాగ్ లి విచ్చేసిరి. ఈ విచారణ సంఘములోని యితర సభ్యులగు మున్సి గారును గిల్లరుగారును హౌస్ స్పెషియారి రాష్ట్ర సీనియరు సానిటరును రాల్ బి భిమభాయి జాయరుగారును తేపు బాగ్ లి వచ్చెదరు. ఈ విచారణసంఘమువారు ఆలోచించవలసిన ప్రశ్నలను సారాంశములను విచారించవలసిన సాక్షులను నిర్ణయించెదరు. తిరిగి యావిచారణసంఘమువారు రాబోవువారము వచ్చెదరు. అప్పటికి వారు విచారించవలసిన సాక్షులను, రికార్డులను సిద్ధపరచవలెను. అప్పుడు వారు విచారణ ప్రారంభించి చేయుదురు.

క్రొత్తగా రాజీయిచ్చిన గ్రామపట్టెలులు క్రొత్తగా 5 గురు గ్రామమునకులు (పట్టెలు) రాజీయిచ్చిరి. ఇంతవరకును మొత్తము 74 మంది పట్టెలులు గ్రామ నాకరీలకు రాజీయిచ్చిరి.

ఇదివరలో తమ సత్వరీలకు రాజీయిచ్చిన తలవీలను పట్టెలు లను కమిషనరుగారి వద్దకు వచ్చి మాట్లాడి నల్లవలయునని శిరస్తానాగుగారు పిలిచినను వారు నల్లబడు నిరాకరించిరి.

క్రీస్తీ వాయిదాదాటివది గవర్నరుమెంటు డింబములు క్రీస్తీ చెల్లించవలసిన వాయిదా యీ నెల 19 తేదీతో చెల్లిపోయినది. గాని వైతులొకరు చెక్కుచెదరకయే యున్నాడు.

బాగ్ లి కిట్లాంటు బాపతు ఇంతవరకును లక్షరూపాయలను వసూలుచేసినట్లుగా గవర్నరుమెంటువారు చేసిన ప్రకటన అబద్ధమనియు వారు ఏవిధముగా లక్షరూపాయలను వసూలుచేసిరో రికార్డు తెక్కువల్ల యుజువుచేయవలసినదిగా ప్రతిజ్ఞపట్టి పవాలుచేయుచున్నానని వల్ల భాయి పట్టెగారు బహిరంగముగా ప్రకటించుచున్నాడు.

పెన్నలు పోలికు సూడంబెండెంటుగారును కమిషనరుగారును బాగ్ లిని సందర్శించి తిరిగిపూనాకువెళ్లిరి. బహుశః అనలు గవర్నరుగారితో కలసి మాట్లాడెదరు కాబోయి!

డాక్టరుమున్సి గారు తమ శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీయిచ్చుచు బొంబాయి గవర్నరుగారికి ప్రాసిన బహిరంగతేలు తేలు మా జే సి సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారక శాఖవారు వైతుల కంఠానికి ఆ ఉత్తరముయొక్క ప్రతులను పంచివెట్టిరి. అదివరకు మున్సి గారికిని కల్వెరుగారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను తిరుమాచేసి ఆన్ లైన్ లించి కల్వెరుగారికి వైతులకు ఆ ప్రతులను పంచివెట్టియుండిరి.

ప్రభువులకటాక్షము తుణుగురుము

వంక నేడు గ్రామము లో నొక వయోవృద్ధుడు గల డు, పూర్వము 1922 నుండిరములో నాన్-కో-ఆపరేషను దినములలో బాగ్ లి తాలూకాయందు ప్రభుత్వమువారి కానయొప్పుడు అనుమల వర్తకుడై సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు ప్రతిపాద ప్రచారముచేసి తన రాజభక్తిని జూపించెను. ఈతరయొక్క రాజభక్తి కల్వెరుగారు మెచ్చి ఒక యోగ్యతాపత్రమును అప్పుడు ప్రాసించియుండిరి. ఆతడా కాగితమును భద్రముగా దాను కొనెను. కాని అతని కుమారుడు యీ బాగ్ లి సత్యాగ్రహోద్యమమునందు ఆరెక్టుకాబడి శిక్షితుడయ్యెను. తన కుమారునికి శిక్ష తప్పించుటకై తన పూర్వపు రాజభక్తి యోగ్యతాపత్రమును అధికారులకు జూపించుకొనెను. కాని గవర్నరుమెంటు అధికారులయొక్క తాపత్రమును తీర్చుముచేయక కుమారునికి శిక్షను విధించిరి. అప్పుడును తనదుర్లక్షను దలంచుకొని వాపోవుచు వల్ల భాయి పట్టెగారికి సదరు యోగ్యతా పత్రమును జూపించి అది వర్తకమైన కాగితపుముక్కయైనదని చెప్పుకొని పరిపరచెను. గవర్నరుమెంటువారి ప్రశంసావాక్యములను గవర్నరుమెంటువారి తృప్తికొంది తమయెడ విశ్వాసము గలవారియెడ కృతజ్ఞులై జూపుట వల్లను ప్రజలను

గవర్నరుమెంటులనుచేయును శిక్షలు చెల్లించవలసినదిగా ప్రతిపాది తమ మాటనిచ్చు వారికి మంచిలాభములను కలుగజేయును మని యాశేపెట్టి యాచించుటవల్లను, యీ తాలూకాలోని జనసామాన్యులను గవర్నరుమెంటువారి యెడల చాలా ఆసక్తి భావ మేర్పడుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

క్రొత్త శాసనసభ్యుని రాజీనామా బొంబాయి, జూన్ 23:— బాగ్ లి తాలూకాలోని గవర్నరుమెంటువారి నిరంకుశత్వమును సహించజాలక బొంబాయి శాసనసభ్యులయిన యఫ్-కే-గిస్టాలాగారు తమ శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా దాఖలుచేసిరి.

బాగ్ లి నిరంకుశత్వమును ఆధిక్షేపించు ఇదివరలో బొంబాయి శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీయిచ్చిన శాసనసభ్యుల ఖాళీలకు తిరిగి ఎన్నికలు జరుపవలసిన యున్నది.

ఈమాడు ఖాళీలకు క్రొత్తగా రెవరను అభ్యర్థులుగా వచ్చుటకు, ఇదివరకు రాజీయిచ్చిన సభ్యులే తిరిగి ఎన్నుకొనబడుటకు అభ్యర్థులుగా తమ దరఖాస్తుల నంపిరి. వీరికి ప్రతిక్షులుగా యాఎన్నికలయందు ఎవరును రాదలంచుకొనలేదని ఆయాజిల్లాలుందు దరఖాస్తుచేయగా తెలిసినది. (ఆ.ప్రెస్)

నోటీసు

1928 సం॥ ఆగస్టు 1 వ తేదీ ఉదయం 8 గంటల లగా యతు, ఆనకాపల్లి సదరన్ కేంజి లోకబోధండ్ అసిస్టెంటు ఇంజనీయరుగారు విశాఖపట్నం జిల్లాలోని కృంగవరపు కోటకు సమీపమున జిల్లాబోర్డువారి రోడ్ల ప్రక్కయందున్న తుమ్మ చెట్లను బహిరంగపు ఏలలో అమ్ముదురు.

అమ్ముటకు వృక్షముల సంఖ్య 588, అందులో చాలవరకు బాగుగా పెరిగిన వృక్షములే. వివిధవనల కువయోగించును. ఏలం కృంగవరపులో జిల్లాబోర్డువారి విశాఖ గృహము దిగ అవరణములో జరుపవలెను. ఆది వాల్తేరు రైల్వేస్టేషనుకు 38 మైళ్ల దూరమును, బి. యస్. ఆర్. రైల్వేస్టేషనులోనున్న కొత్తలస అను రైల్వేస్టేషనుకు 14 మైళ్ల దూరములోను గలదు. విశాఖపట్నం, కొత్తలసనుండి బస్ మోటార్లు నడువవలెను. పాట పాడలకుకొనిన వారలు రు రెండు-డిపాజిట్లు చెల్లించవలెను! పాటలో నిల్వనివార్ల డిపాజిట్లు అమ్ముకం పూర్తి అయిన పిమ్మట తిరిగి యివ్వవలెను. పాటలో నిల్వినవారి ల డిపాజిట్లు మొత్తం చివర వాయిదాకు చెల్లించవలసిన మొత్తమునకు జనుగట్టుబడును. పాట ఖాయపరచిన తరువరి 7 దినములలోగా పాట మొత్తము సగమునకు విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి చెల్లించవలెను. విగతా సగం తరువరి 7 రోజులలోగా చెల్లించవలెను. తేనియెడల అమ్ముకం రద్దు చేయవలెను. డిపాజిట్లు మొత్తం భుక్తపరచుకొని తిరిగి ఏలం చేయవలెను. దానివల్ల గలిగిన నష్టమును డిపార్టుమెంట్లు రాబట్టుకొనవలెను.

విగతా వివరములకు మెనేజరు డిప్టీ బోర్డ్ ఇంజనీర్స్ ఆఫీసు, పోస్టు వాల్తేరు, విశాఖపట్నం జిల్లా అని వ్రాయవలెను.

(సం) యు. సంజీవరావు,

21-6-28,

డిప్టీ బోర్డు ఇంజనీయరు.

శాంతి లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది!

20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహత్కృతికే క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. మాకాండో లేహ్యము నేనించిన యిండియ దుర్బలత్వము స్వప్నస్థలము, కాస, క్యాస, పాండువు, దుర్బలత్వము, ఆరుచి, సుండెడ, నిక్కాక, పురాతనజ్వరము మొదలగు మేహవా్యాధులు నివృత్తియై యిండియపుప్రేక్షకులగును. దేహదాహధ్యము వృద్ధియగును. ఇది ప్రతివారును తప్పక నేనించవలసినది. అనేక యోగ్యతా పత్రాలు వచ్చుచున్నవి. ఇంకా దీని అద్భుతగుణములు వాడునిధము డబ్బాలో పంపబడును. ఒకడబ్బా నేనించినచో దీని అద్భుతగుణమును అనతి కాలములోనే బడయగలరు. వైపేరుకు తగినట్లుగనే తప్పక గుణమునిచ్చును. నేడే ఒకడబ్బాకు ఆర్డరు వ్రాయుడు. మేనేజరు:—

గుప్త ఆయుర్వేద ఆశ్రమము,

రంగురెనిటి (గంజాంజిల్లా)

కార్పొరేషను వ్యవహారములు

జి. బి. జె. వి. నాయుడుగారిని తిరిగి
కమిషనరుగ నియమింపరాదు

కార్పొరేషను సభాత్రికమును ఖండించుట

సమన్వితమున బహిరంగపథ

జి. బి. జె. వెంకటసారాయణ నాయుడుగారిని తిరిగి కార్పొరేషను కమిషనరుగ నియమింపవలెనని గోరుచు ఇట్టి పిలుపును కార్పొరేషను సభలో గావింపబడిన తీర్మానమును అతీర్మానమును వ్యతిరేకముగా ప్రతిపక్ష సభ్యుల కనకాళి మొసగకుండు తొందరగా ముగింపు చేయుటలో అధ్యక్షుడు తలపడినది. చర్యలును, నిష్పాదములు తీరుచున్నట్లే సమన్వితమున బహిరంగపథలో తీర్మానము నిర్ణయించబడినది. చాలామంది యాచార్యులను తీర్మానమును ప్రసంగించుచు గత మూడువత్సరములలో కమిషనరునిపై అక్రమములను వివరించి ఆతడొపదనియించుట కంతమాత్రమును అర్హుడుగానియు అతనిని తిరిగి నియమింపరాదనియు నుడివరి. ఇట్టిపిలుపు ముగింపు పంపింపబడినది. సందు చనిపోయిన కార్పొరేషను మరణమున కనుబొమను దొలుపుచు వారి కటుంబములకు కావ్యమును జీవనోపాధుల సేవకొనవలసినదిగ తీర్మానించిరి. ఓ. కంఠసామిచెట్టిగారు సభ కన్యకుత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు ప్రధమమున మాటలాడుచు జి. బి. జె. వెంకటసారాయణ నాయుడుగారిని తిరిగి కమిషనరుగ నియమింపవలెనని తీర్మానమును గావించుటకు చేయబడిన యేర్పాట్లు సభలో అతీర్మానమును చర్చించుకొని తొందరతొందరగా తీర్మానము గావించుటయు, ప్రతిపక్షాదుల కేమతమునకాళి మొసగక అధ్యక్షుడెట్లు వివరించునో ప్రసంగించుటయు మాడగా ఈచర్యల వెనుక చాలాపన్నాగమున్నదని స్పష్టమగుచున్నదని నుడివరి. సభలోగల 50 మందిలో 29 మంది సభ్యులు అతీర్మానమున కనుకూలముగ నొడ్డినట్లు సంతకము లావరించుచు అందుచే ఎక్కువచెట్టి అవసరము లేదనియు వారుచెప్పవచ్చునని ఓ. కంఠసామిచెట్టిగారు సభలోనున్నచో టెలిఫోనుల సహాయమునకు తెలిపిరి. తీర్మానమును చర్చించుచున్నపుడు ప్రతిపక్షాదుల మాటలాడుకొండచేయుట కన్యకుతమును ఇతరసభ్యులను అలంబించిన పదములు తనకే చాలాపన్నాగములై తొలగివేయించెను అతీర్మానమున కనుకూలముగ నొడ్డకొనవలసిగాక ప్రకటించెను. అధ్యక్షునియొక్కయు తీర్మానమును చెప్పిన ప్రతిపక్షములయొక్క చర్యలకింతకంటే తీవ్రతరముగ ఖండింపబడినట్లు బహిరంగమున ప్రకటించుచు నలస చాలా దుష్కృతములు గలుగుచుండును. కర్తవ్య ప్రభువును రాజవ మారు రాజప్రతినిధిగ నియమించినపు డాతని పరిపాలన ఎంతటి యసంత్కృష్టి కారణమయ్యెనో, అతడు తుదకెట్లు రాజీనామా నివ్విసావలసినదెన్నో చరిత్రప్రదము.

ప్రస్తుత కమిషనరు ఇంద్రగిరి మరయుక విశేషముగూడ గలదు. జన్మింప పక్ష మంత్రులమునదన్న-ఇట్టి పదవికి వచ్చియుండెడివాడుగాదు. అతడు జన్మింప పక్షనాయకుల చేతులలో కీలుబొమ్మ. తన పానమును బలపరచుకొనుటకుగాను వారతని నీ పదవికి నియమించిరి. అంతచే నాతడు జన్మింపపక్షముతో నైకత్వమున, పక్షపాతిభావముతో వ్యవహరించుటలో శాశ్వతములేదు. ప్రభుత్వోన్యాయమునండి, ఒక రాజకీయ పక్షమునై నభిమానము వహించి, మరియొక రాజకీయపక్షమునడగొట్టుటకు ప్రయత్నించిన అధికారియొక్క యుండిన యెడల అతడు వెంకటసారాయణ నాయుడుగారే. అతనిని కమిషనరు పదవినుండి తొలగింపవలసినదే. కాని విధిలేక యుండనిచ్చిరి. పక్షపాతియగువారి సెప్పునును అధికారము నందుచురాదు. అధికసంఖ్యాకులైనను ఒక్క జన్మింపపక్షమునా రొక్కరే మొన్న నా తీర్మానమును చెప్పిరి. ఒక్క పక్షము వారు మాత్రమే అతనిని తిరిగి నియమింపవలెనని గోరుచుండుటచే-ఆ పక్షము ప్రస్తుతమంత బహుళ సంఖ్యాక పక్షమైనను అతనిని తిరిగి కమిషనరుగ నియమింపరాదు. కమిషనరుక రాజకీయ పక్షమువారికి మాత్రమే ప్రత్యేక అభిమానపాత్రయగు వ్యవహరించు చుండెననుట కింతకంటే బలమును నిదర్శనముండజాలదు. ప్రభుత్వమువారినివయమున చర్చించుకొనునపుడే నివయమును గమనించెదమగాక.

సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియార్యుగారు

చెన్నపురి శాసనసభ్యులగు సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియార్యుగారు పిమ్మట మాటలాడుచు, వెంకటసారాయణగారి పరిపాలనను మొదటినుండియు నెంత ప్రజాకంటకముగ నున్నది

విషపూరితమైన గాయములు.

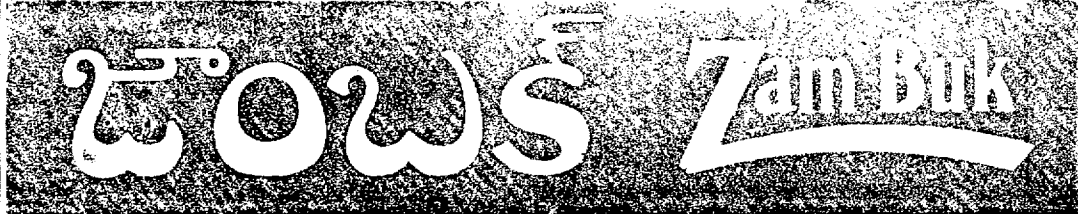
యగ్గిమా, నిక్కాక, పురుగుకాట్లు తేలుకాట్లు

జాంబక్.

వల్లని వారణమును.

చర్మము కొంచము గీచుకుపోయినగాని, లేక పగిలినగాని విషక్రిములవల్ల, తీవ్రగాయములుగా మారి, రక్తమును విషపూరితముగా నొసర్చి అమితబాధలకు తావొనంగును. అట్టి పురుగుకాట్లుకుగాని, మరెట్టి వాటికిగాని జాంబక్ ను వెంటనే యుపయోగించిన చర్మము భయంకరాకృతికి లోనుగాదు. జాంబక్ నందు క్రొవ్వపదార్థములు చేరక పోవుటచేత మిగుల సురక్షితమైనది. మూలికల సారముగలచే అమోఘమైన గుణమివ్వగలదు. వాపును తగ్గించి, బాధను మాన్పును. రక్తపారుదలను కట్టివేయును. జాంబక్ నందు మరియొక విశేషమేమన, కురుపులను కుళ్లనీయకుండు కాపాడును. విషక్రిములను నాశనమొనర్చి తొలగించును. విషమును పూర్తిగా తొలగించిన పిదప గాయము త్వరలో మానును. సూతనచర్మము చేకూరును. చర్మవ్యాధులగు అద్భుత నివారిణి.

ఎల్లప్పుడు ప్రథమచికిత్స కొఱకు ఒకపెట్టెను చేకావలిగా నుంచుకొనుడు. వెల 1 కి రు 1-0-0 పెద్దది రు 2-4-0 మందులంగల్లన్నిటి యందును దొరకును. ఏజెంట్లు:—మెసర్స్ దాదా అండు కో, యల్లసేజ్, మద్రాసు.

యును వివరించి, ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారి కనేక తీర్మానములు పోయియున్నవనియు, ఒక సమయమున ప్రభుత్వమువారికితనిని తొలగించుటకుగూడ నుద్దేశించినదియు, కాని, అధ్యక్షులు జనరలు బ్రాహ్మణుడయ్యును ఈతనిని మాడు సంవత్సరములవరకును తొలగింప వీలులేదని చెబుచుచే నిపు డా ప్రయత్నములు విరమింపబడెననియు నుడివరి. ఈతని నిపుడెటులను తిరిగి కమిషనరుగ నియమింపరని చెలియున. అయినను కార్పొరేషను సభవారితే ఇట్టి తీర్మానమును గావింప చేసినయెడల, అతని పరిపాలన అందరకును సంస్కృష్టి కరముగ నున్నదని ప్రభుత్వమును, ప్రజలను భావించుటకుగా నీ తీర్మానము గావించిరేగాని వేరొకటిగాదు. ఈ తీర్మానమును గావించుటకు ప్రచార మొనర్చిన సభ్యులే ఇతర సభ్యులతో నీ విషయమును చెలిపి తీర్మానమునకు వారి యామోదమును సంపాదించిరి దీనినిబట్టి జాడగా ఎటులనో యొక విధముగా నీ కమిషనరును విరుడగ చేసికొనుటకుగాను, తీర్మానమున కనుకూలముగ సంతకము చేసిరేగాని వేరొకటిగాదు చెలియగలదు.

మొదటియార్యుగారు ఇట్టిపిలుపు ముగింపు ప్లేషను నందు మరణించిన కార్మికులనుగూర్చి ప్రసంగించుచు, ఆ సందర్భమున కార్పొరేషను అధికారుల అలంబించిన నిర్లక్ష్యభావమును, ఖండించి, మృతులైనవారి కుటుంబములకు జీవనోపాధి సేర్వేదముల కార్పొరేషనువారి విధిచూపిరి.

వాల్మీలాల్లీ నేట్ గారు

పిమ్మట వాల్మీలాల్లీ నేట్ గారు మాటలాడుచు, తానీ నగరమున 50 సం॥ లుగా నివసించియుంటినియు అప్పటినుండియు కార్పొరేషను వ్యవహారములను బాగుగ నెరుగుచుననియు, కార్పొరేషను పరిపాలన, చెన్ననగర పారిశుధ్యము ది. బి. వెంకటసారాయణ నాయుడుగారి పరిపాలనయందు నున్నత యధ్యాన్నము నెన్నడునులేదనియు నుడివరి.

ఆర్. కల్వనభాపతిగారు పిమ్మట మాటలాడుచు కార్మికుల యెడల కమిషనరవలంబించుచున్న వైఖరిని ఖండించుచు అతని యంత క్రూరముగ మర్యాదను ప్రవర్తించియుండజాల కనిరి.

ఆర్. శ్రీరాములుగారు పాకివాండ్లు పడుచున్నపాటులను వివరించి వారి నింకను హింసించుటకు వెంకటసారాయణ నాయుడుగారి తలపడిన చర్యల నిరసించిరి.

జి. కొలంబై గారు ప్రసంగించిన పిదప మురుగుపంపింపు ప్లేషనునందు మరణించిన కార్మికులయెడల అనుభవమును చెబుచు వారి కుటుంబములకు కావ్యమును జీవనోపాధుల గలిగించుట కార్పొరేషనువారి విధియని చెబుచు తీర్మానము గావించబడినది.

సంచారక చిత్రకళాప్రదర్శనము

సంచారక చిత్రకళా ప్రదర్శనము విశాఖపట్నము విజయనగరము, బరంపురము, పల్లెకిమిడి, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, ఏలూరు, బెజవాడ, మచిలీపట్నము, గుంటూరు, నెల్లూరు, ఆఖరున మదరాసునందు జరుపబడును.

ప్రతి స్థలమునందును మూడుదినములు ప్రదర్శనము జరుపబడును. ఏచ్చే జూలై నెల రెండవవారమునుండి ప్రారంభింపబడును అని వి. ఆర్. చిత్రగారు విశాఖపట్నమునుండి ప్రానిరి.

శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల, బెజవాడ

ఈ కళాశాల 1928 ఫిలిం 1 లో జూలై తేదీన మ

అల తెరవబడును. మూలముగ చేరదలచిన విద్యార్థులు యీ నెల 25 వ తేదీకి కళాశాల ప్రధానాధ్యాపకులగు ప్రొ॥ కృష్ణమాచార్యులగారికి దరఖాస్తులు పంపవలయును. జూలై మొదటి వారము ముగియుటలోపల ప్రాత విద్యార్థులను క్రొత్త విద్యార్థులను కళాశాలలో చేరవలెను. విద్యార్థులకు వారు వచ్చినపిమ్మట వారి యోగ్యతనుబట్టి సభ్యులు మొదలగు వాని యందు సాధ్యమైనంతవరకు తగు సౌకర్యములు చేయబడు యత్నింతుము.

గవర్నరుపేట } సి. రాజగోపాలాచార్య }
బెజవాడ } డి. ఏ. వి. యల్. }
12-5-28. } ప్రెసిడెంటు }

నిర్బంధ ప్రాధావివాహ చట్ట మంగరకము

గృహస్థులను బాలికలను పలుకష్టములపాలు చేయును

శాసనసభ్యులు రాజీనామా నీయవలెను

బహిరంగసభలో సవాలు

పదిహేనేండు వారిన పదవ మాత్రమే బాలికలకు వివాహ మొనర్పవలెనని నిర్బంధించుచు, అందుకు వ్యతిరేకముగా నడచిన వారిని తీవ్రముగా కారాగార శిక్షలకు గురిచేయుచున్నామని, భారత శాసన సభలో భారతాగార ప్రవేశకెట్టిన చట్టమును గురించి చర్చించుటగాను మొన్న శనివారము రాత్రి తిరువల్లి క్లబ్బిలో ఆహూతములగు జరిగిన బహిరంగ సభలో, సదరు బిల్లు తీర్మానముగ విమర్శింపబడినది. చాలకుండి ప్రమాఖులగు పండితులు ప్రసంగించుచు శాస్త్రీయత ప్రకారము నటుంచినను, తాకికముగ నీటిలువలన కలుగు అనర్థములబట్టియే ప్రతివారును ఆచట్టమును త్రోసివేయవలసినదని నిరూపించిరి. మరియు కొందరు ప్రమాఖులు ప్రసంగించుచు, సదరు బిల్లు అనవసరముగా, కుటుంబ వ్యవహారములలో జోక్యము గలిగించుకొని వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును భగ్న మొనర్చుచున్నదనియు, ఈ విషయము మతపరమైన దగుటచే ప్రభుత్వము వారు జోక్యము గలిగించుకొన రాదనియు, అట్లు లింగించుకొనుట, సార్వభౌముని యుక్తపులకు వ్యతిరేకమనియు నుడిచిరి. ఇట్టి సాంఘిక విషయములందు శాసన మొనర్చుటగాను, ఎన్నికల పనులుముగ, శాసనసభ్యులు ప్రజలనుండి అనుమతిని పొందియుండలేదనియు, అందుచే ప్రస్తుత మిశాసనమును గావించగోరు శాసన సభ్యులు- తమ సభ్యులకు రాజీనామా నొసగి, తిరిగి ఎన్నికలకు నిలువలసినదనియు, అట్లు చేయకపోవుట నీతిబాహ్యముగా ప్రవర్తనమనియు ఉపన్యాసముల సవారు చేసిరి. తుదకు భారతాగారి చట్టమును గురించి విచారణచేయు ఉపసంఘమునందు, పూర్వచారపరాయణులగు గూడ ప్రాతినిధ్య మొనగవలెనని ప్రభుత్వము వారికి డెలుపుచు తీర్మానము గావించబడినది. చెన్నపురి శాసన సభ్యులను, స్వరాజ్య పక్షపు డిప్యూటీ నాయకులలో నొకరును అను సీ. వి. వేంకట రమణయ్యగారు, సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

గృహకృత్యములలో జోక్యము గల్గించుకొనరాదు

పండిత శ్రీనివాసాచారిగారు, మొట్టమొదట ప్రసంగించుచు, ఇట్టి చట్టమును దెచ్చినవారి సదుద్దేశములను తాను తింకించుట లేదని నుడిచిరి. ప్రస్తుతము, సంఘము గాన్నియ కొన్ని దుస్థితులగుంచి, విచారణకులై, బాలికల ప్రాధాన్యమును పుట్టెన తరువాత మాత్రమే వివాహ మొనర్పవలెనని గోరుచుండిరేగాని, తాము నూచిందుమార్గములన, అట్టిచిట్టి నివారణలు గుఱాయని సరిగ విచారించిన టగవడదు. ఫిరగి నాలోచించుచో ప్రస్తుత మిశాసనములన, గలుగులాభములకంటె, కష్టములే యధికముగా గాన్పింపగలవు. 15 సంలకు పూర్వము వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధించుట-హిందూమతశాస్త్ర నిబంధనలకు వ్యతిరేకమనవిషయము నటుండి, కేవల తాకిక దృష్టితో నాలోచించినను, ఈ బిల్లులన గలగుసాధకముల కన్న బాధకము లధికముగా నున్నది ఇట్టి నిర్బంధనిషేధపుచట్టమున కన్నిటికంటెను ముఖ్యము తాకిక ఆక్షేపణ యొకటిగలదు. వివాహము, కుటుంబనిర్వహణ సంబంధించిన వ్యక్తివిషయము. దానికిని సంఘమునకును రాజకీయములకును సంబంధములేదు. గృహముడు, తన కుటుంబవ్యవహారములకు తన వీలునుబట్టి చక్కబెట్టుకొనును. ఈవిషయమున జోక్యము గలిగించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టి అధికారము గలదో బోధపడకున్నది. ప్రభుత్వమువారు వ్యక్తుల గృహకృత్యములలో నిట్లనన సరకు జోక్యము గలిగించుకొనరాదు. అట్లు జోక్యము గలిగించుకొనుటకు గావించు ప్రతిచర్యను, నిరీధించి, తమహక్కుల నిలువబెట్టుకొనుటకు ప్రతివారును ప్రయత్నింపవలెను.

భూలోకనరకము

ఇట్టి నిర్బంధచట్టములన, గృహస్థులకు గలగు కష్టముల గురించి పిమ్మట నుపన్యాసము నుడువుచు, ప్రాధావివాహముల కనుమతి నొసగును గావించు చట్టమునకు తన శాక్షేపణ లేదనియు, కాని 15 సంలకు తక్కువ వయస్కులగు బాలికలకు వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధించుటవలన, తలితండ్రిలు, బాలికలనుగూడ పడరానిపాట్లకు గురిచేయుచున్నారని నుడిచిరి. మనదేశమున, ప్రజలు సామాన్యముగా చాల పేదవారు. వివాహములన్ననో, విశేష వ్యయకసాధ్యములు. ఇప్పటికే, ఆనేకముంది గృహము లీవివాహములవలన, ఆస్తి నంతయు గోల్పోయి, చివరచేతపుచ్చుకొనవలసివచ్చుచున్నది. అట్టిస్థితిలో ఈనిర్బంధ నిషేధ చట్టము గృహస్థులనీతిని భూలోకనరకముగా నొనర్చుచున్నది. ఒక విషయమును గమనింపుము. ఒక గృహమున కిద్దరు కుమార్తెలు గలరనుకొనుదు. యుక్తవయస్సున పెద్దకొడుకు వివాహ మొనర్పవలసిన సమయము వచ్చిన దను

కొనుడు. తండ్రి ఎటులనో కష్టపడి ఆమె వివాహ మొనర్చుచుండును. అట్టి సందర్భమున, తగిన నవరతు లభించిన యెడల రెండవ కుమార్తెనుగూడ వివాహమొనర్చుటకై ప్రయత్నము గలదు. ఇట్టి యుగకాలముండుటవలన-తండ్రిగల నాశనము గావలసిన కుటుంబము లెన్నియో నలచుచున్నవి. కాని ఇకమిద నట్టి యుగకాలముండదు. పేద కుమార్తెల రెండవ కుమార్తె చిన్నదగుటచే-15 ఏండ్లలో పయస్కూరలై యుండును. అందుచే ఆమెకుపుడు వివాహ మొనర్పవలసిందెను. నీవలన తలితండ్రిలు, తిరిగి మరీయొకమారు వివాహవ్యయమును భరింపవలసివచ్చును. హిందూ ఆవిభక్త కుటుంబములలో నీ బాధ మరింత యధికముగా నుండును. ఆర్థికముగ వ్యత్యస్త సితియందున్న ఆనేకముంది గృహములు, భూభావముచే-తమ పన్ను హిత బంధువుల గృహమున వివాహము జరుగుచున్నపుడు వివాహములో కలపి-తమ కుమార్తెలకుగూడ వివాహము లొనర్చుకొనుట కిప్పుడవకాదు గలదు. కాని 15 సంల కు తక్కువ వయస్కులగు బాలికలకు వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధమువలన, అట్టి యుగకాలములు తొలగిపోవును. అందుచే-పేదగృహముల సితి-ఈచట్టము వలన-దుర్భరమైపోవును. ఇంతియగాక, ధనపంపము, శాపడి కుండవంటివి, ఒకప్పుడుండును, మరొకప్పుడు పోవును. అందుచే తగిన సమయమున, మంచి యుగకాలము లభించినపుడు, తన కార్యకవలది గలిగినపుడు, వీలునుబట్టి తన కుమార్తెలకు వివాహ మొనర్చుకొనుటకు గృహస్థులకు వీలుండునలెను. ఈ చట్టము వలన అట్టి యుగకాలములు చాలవరకుతొలగింపబడుచున్నవి. అంతియగా, యాచట్టము వలన 15 సంలలోపున తండ్రిలగోల్పోవు బాలికలసితి యెంత దుర్భరమగునో చట్టమునామోదించువారు గమనించిన ట్లకు వలెను. తనజీవితకాలములో తగినసంబంధమును విచారించి బాలికలకు ఆధారమునేర్పరచుటకు తండ్రిలకు ఏమాత్రమును వీలులేకుండ నీచట్టనిర్మాతలచేయుచున్నాడు. ఇందువలననేకముంది, బాలికలు నిరాధారులయి డిక్కులేక, ఎన్నియోమరకపుల పాలుగావలసివచ్చును. అట్టివారి కీచట్ట మెంతకార్యముగనుండునో ఆలోచించుటవసరము. ఉపన్యాసకు డిట్టి నిదర్శనముల గొకకు పెక్కింటిని వివరించి, 15 సంలలోపున బాలికలకు వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధమును ఆక్షేపించిరి

ఇట్టి నిర్బంధచట్టము నామోదించువారు డెయ్యకారణముల నుపన్యాసించుట విమర్శింపుచు, వారు తమయూద్యమునం గలగు ఆమెలనిపవలసినమార్గ విడిగాదనినడిచిరి. భారతబాలి, దుర్బలమగుచున్నదనియు, దానినితిరిగి పునరుజ్జీవమొనర్చుటకుగాను, ప్రాధావివాహములే మొనర్పవలసినవి నిర్బంధించవలసియన్నదనియు డెయ్యకారణము చాలదుర్బలమైనది. భారతబాలి దుర్బలమగుటకు, బాల్యవివాహములు కారణముగా రుజువు చేయుట కష్టము. అంతియగాక స్వరాజ్యమును సంపాదించుకు ప్రజలు పోషకమువతులై యుండవలెననియు, మాంసాహారముప్రజలను బలపంతులగును పౌరుష సంతులు గను చేయును గనుక హిందువులలో ప్రతివారును మాంసము తినితీరవలెనని నిర్బంధ మొనర్పబాములు ఎట్లన్నదో ఈ చట్ట మట్లున్నది. కావున కొందరు బాలికలు అల్పప్రాయము నందే గర్భిణులగుచున్నారనియు వారిబాధల నివారించుట కీచట్ట ముద్దేశపడెననియు గూడ కొందరు చెప్పుచున్నాడు. కాని ఈ దేశమున వివాహము చేరు గర్భధారణకారణముగు పునస్సంధానముచేరు అను విషయమును వీరు గమనించినటులలేదు. వారు తమయూద్యము నందవలె ననినయెడల పునస్సంధాన వయస్సును హెచ్చించుటకు ప్రయత్నింపవలెనుగాని ఆపలు వివాహములే నిషేధించుటవలన గాదు. కావున నీచట్టము నామోదించువారు ఆశేషమున వదలి తమ ఆదర్శ మేమియో దానిని సాధించుట కవలంబించ వలసిన పదము లేమియో చక్కగా నాలోచించుకొని ప్రారంభింపవలెనుగాని ఆశేషమున విశేషమున వదలి ఇట్లనాలోచితకార్యములకు దిగరాదు.

బాల్యవివాహాపయోగములు.

పండిత సరసింహాచారిగారు పిమ్మట మాటలాడుచు ప్రాధావివాహముల కంటె బాల్యవివాహములే విక్సీలి యుత్సాహమునైనవియు, సాఖ్యప్రదమైనవియునుండి, అట్టివాని నిషేధించు ప్రయత్నములు కేవలము సంకుచితదృష్టిని డెలుపుచున్న వని నుడిచిరి. దాంపత్యము సాఖ్యప్రదముగా నుండవలెననియెడల భార్యాభర్తలకు గాధముగ ఆన్యోన్యప్రేమ యవసరము. బాల్యమున జనించినప్రేమ, దృఢతరముగను శాశ్వతముగనుండు ననువిషయము అందరు సంగీకరించినది. వయస్సు ముడిగిపిదప

నిజముగ ఆన్యోన్యప్రేమగలుగుటచే దుర్బలము. అట్లుగలిగినను, అంత గాఢమైనది గాబలదు. ప్రాధావివాహము లాచరణ యందున్న బాల్యత్యదేశములందు గనబడు వివాహవిచ్ఛేదముల సంఖ్యను గమనించినపుడివిషయము ప్రతివారికిని ప్రత్యక్షముగా డెలియగలదు. ప్రాధావివాహములపదతి ఎంతయవాంఛనీయమో నుప్రసిద్ధులగు బాల్యవ్యక్తి చాలమంది అంగీకరించి యున్నారు. బాల్యవివాహములన ఏదైనవల్లమును దుష్ఫలితములు గలుగుచున్నయెడల వానిని నివారించుటకు మార్గముల సారయవలెనుగాని వానికంటె భూతముభలితముల కాకరమును ప్రాధావివాహమునకు దిగరాదు.

హాస్యాస్పదము

శ్రీమాన్ పి. శ్రీనివాసాచారిగారు (వకీలు) చట్టమును ఖండించుచు ఆచరణముగా వచ్చుచున్న శాస్త్రవిహితచారమును ఆచరించినందుకుగాను, హిందువులకు కారాగార శిక్షలపాలుచేయుటకంటె, విధిలేదును, ఆశ్చర్యమును ఆ గ్రహకారణమును అను కార్య మెద్దయు నుండవలదని నుడిచిరి. వివాహము వ్యక్తులకుసంబంధించిన విషయము. దానితో ప్రభుత్వమువారు సంబంధముగలగజేసి కొనరాదు. అట్టి వివాహము మతసంబంధముగ శాస్త్రీయచారముగ విధింపబడి అనుసరింపబడుచున్నపుడు దానిని శాసనము ద్వారా అడ్డుదరులుటచే గొప్పతప్పు. అట్టితరీ సదరు ఆచారము ననుసరించువారిని కారాగారశిక్షలపాలు చేసెద మని శాసించుటకంటె, విప్లవకరమును, నిరంకుశమును అను చక్క మరీయొకటి యుండవలదు వెనుక రైలు ఆసరబిలు శాస్త్రీగారు, ప్రాధావివాహమున కనుమతినిమాత్ర మొనగచట్టమును భారత శాసనసభలో ప్రవేశకెట్టినపుడు దాని నెదిర్చి, మతమునకు సంబంధించిన విషయములలో శాసనముల నొనర్చుటకు అంగీకరింపమని డెలివిన ప్రభుత్వమువారిపుడు తవ్వతిరేకముగా ప్రవర్తించుట ఆశ్చర్యకరముగనన్నది.

భారతాగారి బిల్లుకు విచారించుటకు నియమించబడు, ఈ ప. సం. ఘ. మ. న. డు, ఆ చట్టము వలన ముఖ్యముగా బాధింపబడు పూర్వచారపరాయణుల ప్రతినిధులెవ్వరైన లేరని యుపన్యాసకు డాక్షేపించుచు అట్టివారి తిరపున ఒక ప్రతినిధిని నియమింపవలసినదని కోరిరి.

ఉపన్యాసకుడు ముగించుచు మత విషయములందు జోక్యము గలిగించుకొనమని విజ్ఞాపన రాజీగారుచి వాసిపిమ్మట వచ్చిన సార్వభౌములను గావించిన వాదనముల నుడవారింది భారతదేశమున కికమిద రాజకీయసంస్కరణల నొసగును గావించు శాసనముందు మతసంబంధములగు వ్యవహారములగుంచి శాసనముల గావించుటకు చట్ట సభిల కధికారములేదని నిషేధింపవలసినదని నూచించిరి.

తీర్మానము

ఎం. పార్థసారధి ఆయ్యంగారు :—భారతాగారి చట్టము ఆశాస్త్రీయమనియు అనర్థకరమనియు ఖండించుచు దానిని గురించి విచారణచేయుటకు నియమించబడిన ఉపసంఘమునందు పూర్వచారపరాయణుల తిరపున నొక ప్రతినిధిని నియమింపవలెను. అని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు తీర్మానము నుడపాదించిరి. శాసనసభలో నీ చట్టము చర్చకువచ్చినపుడు దాని నెదుర్చువలసినదని శాసనసభ్యులను గోరుచు, ఇట్టి చట్ట మొనర్చుటగాని, ఆమోదించుటగాని, ప్రజల, శాసనసభలోని ప్రతినిధులెట్టి అధికారమును నొసగలేదనియు అంతియ ఇట్లెడలచట్టమును బలపరుపగోరు సభ్యులు వెంటనే రాజీనామానిచ్చి తిరిగి ఎన్నికలకు నిలువలసినదనియు వీరు నుడిచిరి.

ఇంతకు కొంద రుపన్యసించిన పిదప తీర్మాన మేగ్రీనముగా సంగీకరింపబడినది.

ఆధ్యక్షుడు సభకు ముగించుచు, ప్రాధావివాహమున కనుమతి నొసగుచట్టమునకు తమ శాక్షేపణలేదనియు, కాని బాల్యవివాహమును నిషేధించు చట్టము అట్టి వివాహముల నొనర్చుకొనువారిని శిక్షించు చట్టమును చాలా ఆక్షేపణీయమనియు నుడిచిరి.

బీజ్ బండ్ — నీరే పోయిన పిర్యమున గట్టిపరచుగాని పిర్యము స్థితి మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపునకత్వమును తొలగించి యౌవన మొనంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారములను అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. ఈ తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రల సి|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమఠం ఏధి, మదరాసు.

సబర్బీ సత్యాగ్రహ శ్రమము

బాతీయ విద్య

బాతీయభివృద్ధికి పనికివచ్చునట్టి విద్యను చేర్చుట కీయా శ్రమమున ప్రయత్న మొనరింపబడెను. దైవభక్తియున్న ఆస్తి కవివయములందును శరీరాశోగ్యదాధ్యాత్మికములగు శారీరవేదములందును మేధాశక్తివివయములందును యోగకాలమున సమానాభివృద్ధి కలిగించుటకు వాఙ్మయము వ్యాకరణము చేతిపనులు మున్నగువాని నన్నిటిని చేర్చుట కేర్పాటుచేయబడెను. ఆస్పృశ్యుల బిడ్డలకు తక్కినపదార్థముల బిడ్డలతో సమముగా విద్య చేర్చబడుచున్నది. పద్యరసముగూర్చి మిక్కిలి శ్రద్ధ వహింపబడుచున్నది. స్త్రీలనీతి నభివృద్ధికొనించుటకు వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యములు చేయబడెను. ఈదిగువ వివరింపబడిన గణ రాతు విద్యాపీఠకాండములు ఆశ్రమమునందుగూడ నవలంబింపబడినవి.

1. స్వరాజ్యసంపాదనమున కవసరముగ ఆద్యమముల ను కొనసాగించుట కవసరముగ పద్యరసము సామర్థ్యము విద్య నీతివర్తనము మున్నగువానిని కలగజేయుట.

2. ప్రభుత్వమువారిద్వారా యెట్టి సహాయమున స్వీకరింపకండుటను.

3. అహింసా ధర్మమునకు సత్యవ్రతమునకు విరుద్ధములుగాని పద్ధతులనే విద్యార్థులను ఆవాధ్యాయులు నవలంబించుట.

4. అస్పృశ్యత గొప్ప శోకముని భావించి దానిని తొలగించుటకు శక్తివంచనలేకుండ పనిచేయుట. ఆస్పృశ్యుల బిడ్డలను నిరభ్యంతరముగ చేర్చుకొనుట.

5. ఎల్లప్పుడును ఖద్దరును కట్టుట వ్యాధి అంగవైకల్యము మున్నగువి కలిగివుండు తప్ప ప్రతిదినమున ధిగా నూలు నడువట.

6. రాష్ట్రీయ భాషలోనే విద్యచేర్చుట ఇతర భాషల నుగూడజేర్చుట.

7. హిందీ, హిందూస్తానీ భాషలను విధిగా నేర్చుట.

8. బాతీయభివృద్ధికి సాధకములను వ్యవసాయాది కృషులగుండ శ్రద్ధగా నేర్చుట.

9. గ్రామములలో నివసించువారికి యుపయోగకరములగు వివరములను ముఖ్యముగా నేర్పి గ్రామాభివృద్ధికి తోడ్పడుట.

10. గ్రామములకు ఆవశ్యకతలను మనమునందుచుకొని పరిశీలనములను నిర్వహించుట.

11. సర్వసత్కలక సహనముగా గొంపించుట అహింస సత్యముల కనుగుణమున ట్టిరిని-మతవిషయములను నేర్చుట.

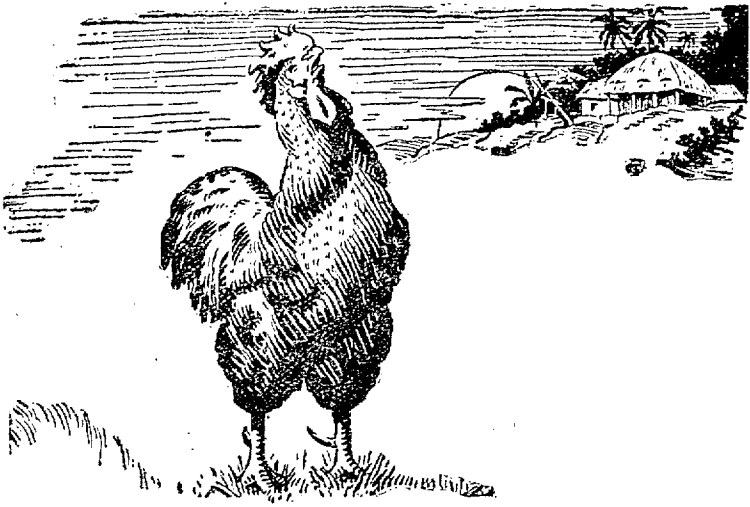
12. శరీర పరిశ్రమలను చేతిపనులను విధిగా చేయుట.

మ.రా: ఉత్తర హిందూస్తానమున హిందువులను మహమ్మదీయులను మాటలాడునట్లుగా చేపట్టగలిగి, అరబిక్ లిపిలో నున్నట్టియు భాషలే హిందీ, హిందూస్తానీ భాషలు-ఇప్పటికి 15 గురు బాలురును యిద్దగు బాలికలును ఆశ్రమపాఠశాలలో కృతార్థులై విద్యను ముగించిరి.

ఖద్దరు సాంకేతిక పాఠశాల

ఖద్దరు కాళిలో పనిచేయుటకు తగినవారిని తయారుచేయుటకు భారత తంతుకారకసంఘమువారి సహకారము నేర్పరచిరి. వివిధారాష్ట్రములనుండి నచ్చినవారు 88 మంది యిప్పుడు చదువుచున్నారు. ఇప్పటికి 216 మంది యీ పాఠశాలలో పని నేర్చుకొని నిల్చిరి.

21 వారములు నూలువస్త్రముల నేర్చుకొనవలెను. వ్రేళ్లతోనే నూలువడుకుట, పులిబిట్టుట యనగా నేమిగ్రహించుట నూలువడుకుటలో నైపుణ్యమును బడయుట మొదలు 1 వారము పనినేర్చుకొనట పిమ్మట 4 వారములు 6 సంబరములు 5 పానులువడుకుట తరువాత 3 వారములు 9 సంబర 2 1/2 పానులు. తరువాత 4 వారములు 12 సంబర 4 1/2 పానులు. తరువాత 4 వారములు 16 సంబర 2 3/4 పానులు పిమ్మట 4 వారములు 20 సంబర 2 3/4 పానులు. తరువాత 1 వారము. మొత్తము 21 వారములు. పూర్తిగా నైపుణ్యమును బడయుటకు యీ దిన పనులునుగూడ నేర్పబడును. కదుళ్ళను పరిశీలించుట, పరిచేయుట, తక్కిలివాడ నూలువడుకుట, నూలును చూచి సంబరము యించుమించుగా కనిపెట్టుట, లెక్కలవలన సంబర కనిపెట్టుట, సరిగా నూలును పంపెచెయ్యట, రాట్టముతో ప్రతిభాగమునకును పేరును కొలతను తెలిపికొనుట, నూలుతో నూలును పెనవేయుట, ప్రత్తిని పరిశీలించుట, రాట్టమును తక్కిలినిగూర్చిన గ్రంథములను చదువుట, ఎట్టిరాట్టము నిచ్చినను నూలువడుకుట ఇటుల పనినిన్నటిని నేర్చుకొనినవిమ్మట పరీక్ష జరుగును. 1 గంటలో 6 సంబర తక్కినవ రకము 250 గజములు వడుకవలెను. తరువాత 1 గంటలో 9 సంబర 250 గజములు. తరువాత 1 గంటలో సామాన్యరకము 12 సంబర 800 గజములు పిమ్మట 1 గంటలో మంచిరకము 16 సంబర 800 గజములు. అనె 1 గంటలో మంచిరకము 20 సంబర 800 గజములు, వడుకవలెను.

దినమును చక్కగా ప్రారంభింపుడు

ప్రాతఃకాల భోజనము ముఖ్యమైనదని వైద్యులు తెలుపుచున్నాడు—అదియే పండుకలు అలక్ష్యము చేయబడుచున్నది.

ప్రాతఃకాలముందు 8 పాళ్లపనిలో 2 పాళ్లపని చేయబడుచున్నది. జీర్ణము కానట్టి పింకింటలను లేక ఒక కవళము వరియన్నమును పనికిపోవుటకు మునుపు భుజించి మీ ప్రాణాధార శక్తిని (తైలబిత్తిరి) నాశనమొనర్చు కొనకుడు. పుష్టిని గలిగించుటకును, ఆశోగ్యమును మోషిమకొనుటకును ప్రతిదినము ప్రాతఃకాలము నందు క్యాకరు ఓట్టునే భుజింపుడు.

క్యాకరు ఓట్టుయందు అగత్యముగా నుండనలసినట్టి వస్తువులు అనగా—మాంసమును వృద్ధిశీయు వస్తువులు (ప్రాణేయము), కార్బో హైడ్రేట్లు, నిటమినులు మొదలగు నవిగలవు. తయారుచేయుట సులభము, జీర్ణముగుట సులభము మిక్కిలి విశిష్టము గులది—గువికరమైనదికూడను.

Quaker Oats

చేతులతో తాకబడుటలేదు.

(1145)

7 వారములు ఏములు చేయుట నేర్చుకొని పలెను.

ఏముల బద్దను కార్బింగులో కట్టుట మొత్త సమర్థులు, ఏములచాప నల్లులు, నరాలను గట్టు పోల్చుట, పిమ్మట పరీక్ష జరుగును. పెద్దబద్దతో 18 పానుల ప్రత్తిని రెండువారములలో యేకి యేములుచేయుట మధ్యరకము బద్దతో 22 1/2 పానుల ప్రత్తిని 8 వారములలో ఏములుచేయుట, బాడ్తో చిన్న బద్దతో 8 పానులను రెండువారములలో యేములుచేయుట.

2 వారములు ప్రత్తిగింజలు తీయుట. ఒకకోజున 8 గంటలలో 82 పానుల ప్రత్తిలో నుండి 7000 లు తీయవలెను. పిమ్మట 100 పానుల ప్రత్తిని బాగు చేసి గింజలు తీయవలెను కాలిలో గింజలుగొనుట, ఆంధ్రదేశపు పద్ధతిని గింజలు తీయుట, ఆస్పృశ్యుల బిడ్డలను గింజలుతీయుట చేతివగ్గముపై బట్టుట నేయుట.

1 దారుల నడుపుట 2 కోజులు (2) 20 గజములు పట్టె పెట్టె నేయుట 10 కోజులు (8) 75 గజములు మంచపుపట్టెడ నేయుట 15 కోజులు (4) తివానులు నేయుట మూడు అసనముల 24 x 24 నేయుట నిమోగ ప్రకారముమూడు అసనములను నేయుట, 2 గజముల బాడును 2 1/2 అడుగులు వెడల్పుగల రెండు తివానులను నేయుట యీ కడపపై మూడు పకలకు 45 కోజులు.

గోతిమగ్గముపై అనేకరకములు నేయుట. మొత్తము 108 కోజులు.

స్థావరములపై వ్రేడ్లు పాసికోంబు, ట్టిల్లు, మున్నగు వానిని నేయుట మొత్తము 14 కోజులు.

రంగులు నేయుట 24 కోజులు.

వడంగం పని 90 కోజులు.

ఈపనులతో పాటు హిందీ లెక్కలు మున్నగునవిగూడ నేర్పబడుచుండును.

భోజనమునకు ఒక విద్యార్థికి నెలకు 12 రూపాయలు వ్యయముగను, ఖాదీపాఠశాలలో విద్య పూర్తి యగుటకు 87 వారములు పట్టును.

నూలు వడుకుట	వారము	కోజు
ఏములు చేయుట	21	"
గింజలు తీయుట	7	"
చేతివగ్గముపై నేత	2	"
గోతిమగ్గము	10	2
స్థావరము	14	5
వ్రేడ్లు	20	8
వడము	12	"

మొత్తము 87 8

(ఎంసయిండియా, 14-6-28)

నేషనల్ ఇండియన్

లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని

లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెటైరువులభములవద్దటి నూట్కి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతుల యొక్క వివరములు.

యీ దిగువవారికి వ్రాసికనుగొనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టిలాభములను చూపు కంపెని యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెన్ పేషరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

బ్రాంచి శ్రే.కెటరి:—సి. ఎల్. మాధవరావు,

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని,

117 అగ్నినియంస్ట్రీట్, మద్రాసు.

చీఫ్ వజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,

వార్షిక సర్కార్లు, రెజిస్ట్రార్.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత

గ్రంథములు! నగముధరలు

81-12-28 వరకే. న. స్వామినాథకాశ్రమి కృతము తెలుగులిపిలో తెదగు ఆర్థములతో వ్రాయబడినవి.

అపలుగరలు:—కీబ్బూపావలి 0-5-0; నీతికథా సప్తతి 0-12-0! బాలకావంఠరి (పద్యము) 0-6-0; లింగాను శాసనము 0-4-0; భావరూపచంద్రిక 1-4-0; ఈ అయిదున్న ఒక్కసారిగా కొనువారికి ఇది 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.

అడ్రెసు:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నరసింహం M. V (ట్రయినింగ్ కాలేజీ, రాజమండ్రి. 4566

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులను చరముమీదగాని, వెండ్రుకలలలోగాని, లోచర్యములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టవచ్చును. అమ్మతాంబూలం దిపో, బొంబాయి-మద్రాసు

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ జూన్ 25-వ తేది సోమవారము

ఐ. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
తమిళు తెనాలిని ,, కట్ట 42 కలది	రూ 18 00	14 0 0
తెలంగాణ ,, డిల్వో	,, 14 4 0	15 0 0
ఫిల్మి ,, డిల్వో	,, 15 0 0	17 0 0
రాగులు త. 154 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0	12 0 0
శుభ్రము ,,	,, 18 0 0	22 0 0

ఐి. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0	16 0 0
పెనగలు ,, డిల్వో	,, 12 14 0	18 8 0
పెనలు ,, డిల్వో	,, 14 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిల్వో	,, 14 0 0	17 0 0
తొలపలు ,, ర 125	,, 11 0 0	11 8 0

ఐి. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 145 0 0	150 0 0
సెయ్య ను 1-కి	,, 14 0 0	21 0 0
మినుక తేనెనెయ్య బా 1-కి	,, 50 0 0	52 0 0
చేతితోకొట్టిన ,,	,, 48 0 0	48 0 0

తేనెనెయ్యనూనె బా 1-కి ర 118-0 మినుక నూనె 110

ఆముదము బా 1-కి	107 0 0	109 0 0
----------------	---------	---------

ఐి. చిల్లరవస్తువులు

చాయకనుపు బా 1-కి	120 0 0	125 0 0
మారకనుపు ,,	95 0 0	100 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	77 0 0	84 0 0
రవ్వలు ,, బా 1-కి	91 0 0	105 0 0
గుంటూరుపొయ్యకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రూ 40,45	
బాళవా పిప్పాయకట్టు ,,	,, 50,55	
తెల్లము బా 1-కి	రూ 28 0 0	50 0 0
అప్పాచక్కర బస్తా 1-కి	,, 28 7 0	28 12 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 28 0 0	60 0 0

ఐ. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,, 29 0 0	81 0 0
చదరం ,,	,, 24 0 0	80 0 0
రవుండు ,,	,, 28 0 0	80 0 0

ఐ. నూలు

నెం 20 తెన్ని సేంహం యాటి	రూ 7 14 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,, 4 9 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 0 0	
నెం 20 1/2 తెచ్చెత్త్రులు	,, 7 2 0	
నెం 40 జామ్యురు 10 పా	,, 11 4 0	
నెం 44 సాండ్	,, 5 11 0	
నెం 40 రాజీ	,, 9 15 0	
నెం 4 తెన్ని మేద	,, 4 8 0	

7. దూది

జోండావెట్టు బాదవ 1-కి	రూ 886 0 0	
-----------------------	------------	--

ఐ. లోహములు

వండి 100 కులం 1-కి	రూ 82 12 0	86 0 0
జుంగరు కులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
వనరణ 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 280 0 0	284 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 272 0 0	276 0 0

గులు

ఐి. తేలు స్వీట్టరులాండు అలిజరయిన్ సేంహం

పీపా 1-గ్రీలుడి 20 కి	రూ 62 0 0	
,, నీలిరవ 1 కి	1 12 0	
,, 14 గ్రీలులు	1 11 6	
,, 28 గ్రీలులు	1 11 0	
,, 56 గ్రీలులు	1 10 6	
,, 1 గ్రీలు	1 10 0	
కేక్లటు పాన్డుస్కాల్ లెడ్ అనగా (బరిక్లెడ్)	8 8 0	
కాంగో 8 కి	1 0 6	
ర దకు 4 కి	1 2 0	

వృత్తాంత లేఖలు

నర్సారావుపేట తాలూకా,

మరికిపూడి

కృష్ణ నిర్వాహము

ఆంధ్రప్రదేశ్ దుర్గిరాల గోపాల కృష్ణుని నిర్వాహమును గూర్చి చింతించుటకై ఆంధ్ర విద్యా భారతీ సమాజమువారు 15-8-28 వ తేదీన సమావేశమై కృష్ణ నిర్వాహములన అంధ్రా వినికి గల్గిన భారతీ మైన కొంతమంది వగలదు, తమ విచారమును వారి కలుంబమున కందితేయమన్నాడు. ఆ సమావేశమున ఆంధ్ర రాజకీయ పరమశాంతి చేపట్టుటకై వీరప రాత్నకుని ప్రార్థించుచున్నాడు.

పోస్టాఫీసు

1-7-28 వ తేదీనండి యీ గ్రామమున ఎక్స్ ప్రెస్ మెంట్ పోస్టాఫీసును తెరచుటకు సిఫార్సు మెంటువారు సంజారు చేసియున్నాడు. పరిపర గ్రామాదులవారికి విగుల అనుకూల మేర్పడినది నీని విగుల ప్రయత్న పూర్వకముగ రావించిన ఆంధ్రవిద్యాభారతీసంఘమువారు కృతజ్ఞులు!

అంధ్రవిద్యా భారతీనిలయము

ఈ పురమధ్యమున విద్యాలయ సమీపమున సంజారు రాబడిన గ్రామకంకపలమును పై పుస్తక భాండాగారమునకు భవన నిర్మాణ మొనర్చుటకై యేతద్వంధువాడు మ|| రా|| శ్రీ పనుమర్తి సీతారామయ్యగారి ద్రవ్య సహాయంతో బునాదుల ప్రారంభించి పనిచేయుచున్నాడు.

(ఒక విలేఖరి)

పితాపురపు వార్తలు

కాలమానము

మృగశిరా ప్రవేశమైన వెంటనే బాగుగవర్తిండుటచే యేతేకు పుష్కలముగా ప్రవహించుటచే, నేటి మొగనుండిన గ్రామములలో నోదావీ డెట్టకలె ముందుగ ఈ దుప్పలు ప్రారంభించు నూనలు కాన్పించుచున్నవి.

విజయనగరము మహారాజుగారు

ఈ మహారాజుగారు రుదయముననే "ఉప్పాడ" లో సమద్ర స్నానముచేసి ఉదయము 10 గంటలకు పితాపురము మోటారుపై వచ్చి ప్యాసెంజరు రైలు పై 12 1/2 గంటలకు రాజమండ్రివల్లి స్టేషనుచివరై నడిగోదావరిలోనడివల్లి యచటనే గంటలకొలది స్నానము చేసి 4 1/2 గంటల ప్యాసెంజరు రైలు మీద చానర్ల కోటవచ్చి అచటనుండి మోటారుపై పితాపురము వచ్చి బాత్రి 9 గంటలకు ఉప్పాడవల్లి అచట నిశ్రాంతిచుచు మరల ఉదయము ఆధాప్రకారము చేయుచున్నాడు. వారి తల్లిగారు యువరాజుగాకు కొంత సిబ్బంది పితాపురము హైస్కూలులో మకాముగానున్నాడు. కొంత సిబ్బంది ఉప్పాడ మరికొంత రాజమండ్రిలోను కలరు. ఉప్పాడ రాజమండ్రిల నడుమ రాకపోకలు చేయునపుడు మహారాజుగారు తల్లియైన రాజుల తేనుమాను కనుగొనుచున్నాడు.

పోస్టాఫీసు కేసు

ఈ పూరి దేవస్థానపు గుమాస్తా కుమారుడు మరియొకరి నేరింగుబాంకి బుక్కును అపహరించి ఫోర్వేరిగా పోస్టాఫీసులో సంతకము చేసి ప్రవ్యాపకాధికారులు చేయ నుద్దేశించుచుండగా పట్టుపడి రిమాండులో నుంచబడియున్నాడు.

హైస్కూలు

ఈ హైస్కూలునుండి స్కూలు ప్రెసిడెంట్ పరీక్షకు వెళ్లిన విద్యార్థులు 70 మందిలోను 88 మంది పూర్తిగ పాస్యై యున్నాడు. తేనెవిసెలపులకు మూడువరకు స్కూలు ఈ నెల 27 తేదీన 938 తెరవబడును.

(ఒక విలేఖరి)

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము— మేహము, నిక్కాక, నిప్పత్తువ, శుగ్రువస్తుము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు వాలను. 20 కులముల డబ్బీ రూ 1-4-0 పాలనుగంధితేహ్యము— రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సవామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు క్షిణనోవలలు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలను. 20 కుల డబ్బీ రూ. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు పేరు. 8851 పి.సి.పి ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి-నెల్లూరుజిల్లా

DIAMONDS & JEWELLERY

BAPALAL & COMPANY
216 CHINA BAZAAR ROAD.
MADRAS.

కాకినాడ స్త్రీమరు పనివాండ్రు

సంఘము

పనివాండ్రు పోరాటము జరుగుచునేయున్నది

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇంకను పనిలోనికి వెళ్లుటలేదు

కాకినాడ, జూన్ 21:—కాకినాడ స్త్రీమరు పనివాండ్రు దుర్బంధితి మరింత దుర్భరముగానున్నదిగాని యేమాత్రమును మిక్కిలుకాలేదు. మాలివాని స్వల్పకోరికలను యూరపి యాడు ఎర్రకప్పు కంపెనీయ యేమియును జాలోచించక అహంభావస్థితియందుంచుచేత పనివాండ్రు స్త్రీమరుపనికి వెడలక యొడ్డకడి నీయుండుటయో వేరు మాలివనిని కల్పించుకొనుటయో తలపించుచున్నది. రాష్ట్ర యెల్లయు స్త్రీమరులో కాళ్లు చేతులు విడగొట్టుకొనియు, కొన్ని సమయములందు ప్రాణమునుగూడ గోల్పోయి ఆర్థరూపాయయైనను కూలికిని పని నేయుటకంటె మరియొక పనిచేసికొనుటయే మేలని యెంచుచున్నాడు. రియేన కూలియిచ్చుకొన్నది తమయొక్క కష్టములను చూడగలిగినప్పుడే స్త్రీమరులో పనిచేయుద మని గట్టి బింకముగానున్నాడు. కంప్లెస్ కైకి బింకముగానున్నట్లు కనిపించినను అవి స్వల్పకృతులతో కొట్టుకొనుచుండెను.

మాలివాండ్రు కలిగె అపాయములకు "కంపెనీ నేషన్" కంపెనీ ధరింపక మాలి కంట్రాక్టరు మీద క్రొసేవేయుదురు. కంట్రాక్టరు పదకంపెనీ నేషన్ యిచ్చుట కంగీకరింపకు గాన కంట్రాక్టరుగూడ మాలివాండ్రుతో సమానతయగుచున్నాడు. నిర్ణీతమైన మాలి పనికి పనివాండ్రు చేరదు. పనివానికియ్యి కూలికిని, అసలు నిర్ణీతమైన కూలికినిగల్గులేదా మొత్తములు కంపెనీలవారే సంగ్రహించురని చెప్పబడుచున్నది. జిల్లాకలెక్టరు మున్నగు రెవెన్యూ అధికారులు యామాలి ప్రశ్నను అలోచనలోనికి తెచ్చిరని తెలియుచున్నది. స్త్రీమరులు యావత్తును పరిశోధించి ఆలోచించుటకు ఒక కమిటీని బహుళో నిర్ణయించవచ్చును.

దీనినిగూర్చి రెవెన్యూ అధికారులు మాలివాండ్రు సంఘాధ్యక్షునితో సంప్రదించినట్లును మాలివాండ్రుయొక్క కష్టములను శోంకలకు అధ్యక్షుడు వారికి నివేదించినట్లును ఈ క్రింది విషయములు వారి యాలోచనలోనికి తెచ్చిరట్లును చెప్పబడెను.

1. మాలి కంట్రాక్టరు దుబాషివచ్చే కమిషను పనివాండ్రు కూలినుండి తీయకూడదు.
2. 1928 సం॥రపు ఎక్కుమెన్చు కంపెనీ నేషన్ ఆస్తుల ప్రకారముగా యిచ్చవలసిన క్లెయిమ్ములన్నియు నిరధ్యం తరముగా కంపెనీ తేయిచ్చివేయవలయును.
3. యెంతైతే మాలి అధికముగా నిర్ణయించబడునో అంతమాలియును యేమియు కొట్టివేయకుండా పనిచేయువానికి చేరవలెను.
4. ఒకలకడకు వెళ్లినప్పుడుంటి మాలివాండ్రు నాబలందు చాలినంత స్థలము వారికి ప్రతిమాలివానికి యేర్పాటుయొందవలెను.
5. ఒకలకు వెళ్లినప్పుడుకాలమునుబట్టి మాలి లెక్కింపబడవలెను
6. మాలివాండ్రుయొక్క పెద్ద ఫోరుమన్ యెల్ల కృషును పనివాండ్రుతో నుండి వారియొక్క మంచిచెడ్డలను చూచుటకు వనిని నూపరుచైజా చేయుటకు యెల్ల కృషును కూడానుండవలెను.
7. ప్రస్తుతమున్నకీతిగా తండ్రేయును పదతి రద్దుచేసి కంపెనీకీతికారము యూనియన్ కే సంపదలెను.
8. మాలివాండ్రుకు వారలను నియమించువారలకును కలిగే తగాదాలకు పరిష్కరించుటకుగూర్చుగాని ఆయిగురుగాని గల కమిటీ ఒకటి నిర్ణయించబడవలెను.

ర్యాల్

ది 15 జూన్ 1928 సం॥ ౧౦ లేదీని యాగ్రామములో
పెనుత్తన వెంకట నరసింహారాజుగారి ఆధిపత్యమున సభజరిగి
గ్రామములందరును ఏకగ్రీవముగా యాదీగువ తీర్మానములను
తీర్మానించడమైనది.

1. మనయండియా ప్రభుత్వమువారు మనదేశములో
ఎగైరా కొన్ని ప్రాంతాల్లో భూములకు మాత్రము పెన్షన్లు
కొట్టితీరేమంటున్నారని మామద్రాసు ప్రాంతాల్లో మాత్రము
జాప్తుట గవర్నమెంటువారి వత్తుట పరిపాలనమునకు
వినియోగము మాగగూడ పెన్షన్లు కొట్టితీరేమంటు
చేయించుచున్నది. తీర్మానములను యాసభవారు ప్రార్థించు
చున్నారు.

2. మా తూర్పుగోదావరిజిల్లా కెటెజీలోమెంటు ఆఫీ
సరువారు భూములు చాలా ఫలవంతములలో నున్నవని
చాలా యెత్తులలో నున్నారనియున్న సదకు భూము
లకు పెన్షన్లు కట్టవచ్చునని మొదలయిన సంగతులతో గవ
ర్నమెంటువారికి రిపోర్టుచేసిరని విని యాసభవారు ఆశ్చర్య
చెందులయు యాభివృద్ధిసంకల్పము విన్నవించుకొనుచున్నారు.

యా కెటెజీలోమెంటు ఆఫీసరువారు యాగ్రామములో
గాని యా చుట్టుపట్ల గ్రామములలోగాని సంచారముచేసి
నిన్నుదూ ఏరయితినుగాని మా కష్టసంఘములనుగూర్చి అడిగి
తెలుసుకొని యుండలేదు.

పూర్వపు వ్యవసాయపు పెట్టుబడిఖర్చు డైరీకూలి 1 కి
రు 0-2-0 లున్న దుక్కి పెట్టె జరి 1 కి రు 25-0-0 లు వత్త
నములు రు 1 కి 4 కుంచములు అయివుండి రయితుకు రు
బాధ సాధారణముగా యుండేది. యిప్పుడన్న నో డైరీకూలి
1 కి రు 0-14-0 లున్న దుక్కి పెట్టె జరి 1 కి రు 200-0-0
లున్న విత్తనములు రు 1 కి శే 2 రు లేక 3 శేర్లున్న అయి
వుండి యిట్టి ప్రతిమైన కరవుకాలలో వ్యవసాయపు
పెట్టుబడి పెట్టికో లేక విశేష దురాగ్రహులై మున్నూరు. సద
కు రుదుములదేయిపులు గవర్నమెంటువారు స్థాపించిన కో
ఆవరణి బ్యాంకులవల గాని మా కొం ప లు మా డ లు
తాకట్టు పెట్టి రిజిస్టర్ చేయించుకున్న రిజిస్ట్రేషన్ రికార్డు
వల్లమున్న ప్రాంతాల్లో తాకట్టువల్లమున్న వ్యాయం శేలగలుదు.
గాన యిట్టి సీలితో యిప్పుడు యాగ్రామ మొత్తమునకు రు
20000-0-0 లున్నపైగా దురాగ్రహులై యీ రయితులకు దిన
దినము పొట్టు గడచుటకే దుస్సరముగా వుండి మేకపోతు గాం
నిర్భయముగా నున్నాడు.

3. మా మెర్సె భూములకు సీటి సవరణ విషయములో
పొదుదబడి. పి. డబ్లియు. వారు చేయలేకపోయినందునను
రయితు కష్టపడి గూడలతో తోడుకొనుచున్నాడు అనిన్ని అం
దువల్ల మనం ఎన్నుకొనే వాల్చర్ లాక్సులో సదకు రయి
తుల కయ్యే తోడు ఖర్చులు ముదరా యిచ్చుట వ్యాయముని
శ్రీ గవర్నమెంటువారు పెక్ శ్యాయం జల్లడిచేస్తూ సదకురయి
తుకు యకరం 1 కి 4 రిదుపులు తడవలసియింది తడుపు 1 కి
రు 10 0-0 చొ॥ న శాల్పు తడవులకు నుమాదు రు 40-0-0
రయితుకు ఖర్చు అగుమండగా గవర్నమెంటువారుతోడు ముద
రా క్రింద జి రాయితికి యకరం 1 కి రు 1-0-0 నిన్నీ యాశాం
కు రయితునంద ప్రమాణచేయు వాల్చర్ లాక్సులో 1 వ విత్తున్న
ముదరాయున్నట్లు యేటి శ్యాయమో యా సభవారు తెలుసు
కొన ప్రార్థింపు సదకు మెరక రహితుకు శ్యాయమైన తోడు
ముదరా యిప్పించుటగాని లేక వాల్చర్ లాక్సు ప్రతిరేటుతోను
మెర్సె భూములకు 1 వంతు చేయించుటగాని వ్యాయం దయ
చేయించగలందులకు యా సభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థిం
చు మిన్నూరు.

4. యాపై పేరాలో వుదహరించిన తోడుముదరా వాం
శములు కెటెజీలోమెంటు ఆఫీసరు వారి రిపోర్టులో అనిలేయెడు
కొనక జాప్తుటలవల్ల రయితుకు సంబంధించిన యాలాటి సాక
ర్యములు ఆఫీసరువారు ఎన్ని కప్పిపుచ్చిరో యని యా సభ
వారు ఫిర్యాదుచేయుచున్నారు.

5. కాబట్టి శ్రీ గవర్నమెంటువారు ఒక్క కెటెజీలోమెం
టు ఆఫీసరువారి రిపోర్ట్ ఖాయముని యెంచక యీ దీవరంజ
కుల మొరలనుకూడా అలకించి కెటెజీలోమెంటు కెట్లను వృద్ధి
చేయించకండా ముములుకెట్లప్రకారం వుండగలందులకు యీ
సభవారు శ్రీ గవర్నమెంటువారిని ప్రార్థింపు యున్నాడు.

అధ్యక్షులు పెన్షన్ల వెంకటనరసింహారాజు.

వకటన (2046)

కోసులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులద్యారాగాని
కోసులకునును లేలుపుడు చేసినచో కోగస్యభావము
పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పట్టుము, వగైరాలు వివరముగ
పుచ్చితుకు ప్రాసంగికములు. (సె 2)
డాక్టరు శ్రీనాథ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

“యాత్రికుల టూరిస్టుకారు - 3 వ తరగతి”

యాత్రికులు, వివాహసంఘములు మొదలగు వారి ప్రత్యేక సౌకర్యార్థమై 3 వ తరగతి టూరిస్టు
కారు నిర్మించబడియున్నది. ప్రజలచే నువయోగింపబడుటకీది ప్రస్తుతము సిద్ధముగానున్నది. ఇందులో
56 గురు కూర్చోనుటకును, 28 గురు పండుకొనుటకును స్థలముగలదు. ఒకవంటగది, భోజనశాల, స్నా
నమునకు ప్రత్యేకగదులు, స్త్రీపురుషులకు ప్రత్యేకమరుగుదొడ్లు మొదలగుసవికూడ యందుకు చేర్చ
బడియున్నవి. వంటగదియందు త్రాగుటకు అగత్యమైనవడిగట్టిననీకూడవచ్చునట్లు యేర్పాటుచేయబడి
యున్నది. అవనరమైన స్థలములలో కొళాయిలుకూడగలవు. ముఖముచూచుకొనుటకు అద్దములుకూడ
అమర్చబడియున్నవి. సంచారముచేయునట్టి సందుములకు 50 గురుకి చెల్లించునట్టి మెయిల్ కట్నము
తో మామూలుగా అపుటకు గంట 1 కి రు. 0-12-0 చొప్పునను చార్జి చేయబడును. 50 గురికి
పైన ప్రయాణీకులు హెచ్చుగా నున్నప్పుడు టారిఫ్ పట్టికలో నున్న మేరకు కట్నము చెల్లించ
వలెను.

రైల్వేవారిచే సరఫరాచేయబడు భోజనమునకు సందర్భముల ననుసరించి తిరుచనాపల్లిలో
నున్న చీఫ్ కమ్యూనియల్ నూపరిన్ టెన్ డెంటు గారితో ప్రత్యేకముగా యేర్పాటు చేసుకొనవలెను.

పూర్తి వివరములకు తిరుచనాపల్లిలో నుండు చీఫ్ ట్రాన్సుపోర్ట్మెన్ నూపరిన్ టెన్ డెంటు లేక
పబ్లిసిటి ఆఫీసుకు వ్రాసుకొనవలెను.

సాత్ ఇండియన్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్,

(ఇంగ్లండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీరు విక్రియి తప్పిచెందెదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే
ఈ మాత్రమును ప్రశంసాపత్రములే ఇంచుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 801
ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన వీరధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారై
చేయబడినవి. తొంటూరుతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శిశులను
జీర్ణము, పేగు, కడుపుపుకము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడినెను, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధ
కు బలహీనత మొదలగునాటికి విశ్రాంతిధమవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను మానలివాడు మొదలగువారికి
అమృతసాహాయము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్షపాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రు. 0-4-0
చొప్పు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 త. చొప్పు ఖర్చుతో 6 వచా రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-13-0, 25 కి రు. 5-8-0

భిక్షగర్తు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పాపైరురు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

లలిహనము, వరముల లలిహనము

1228

రక్తశోభి

Deschiens' syrup

విరలు ఉపయోగములు

ఇది, ఆరోగ్యము, ఇలము, నియంత్రణము, 30,000 వైద్యులచేతకొనియున్నది. దెప్పిపు, చుట్

అమ మాత్రము, గమనించుము. ఎక్కడను ఎక్కడను

Is to be had on all Chemists (Wholesale & Retail) T. HANI & Co., 174 Broadway Madras

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

(1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇది చాల అరుదు.

(2) 1927 సంవత్సరములో విదేశీ విల్లకొని, నిరేఖ్యమైనట్టి గాని క్లయిన్సు లేకపోవుట కుఫ్తనాచకము.

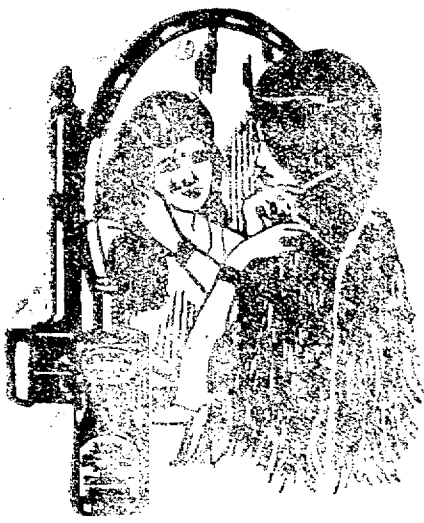
(3) ఖర్చులు పీఏయము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100-4 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది నిత్యవ్యయ మునకు దాఖలా.

“భీమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీకి వారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలుగుట ప్రశంసనీయును” (స్టేట్స్మన్ ట్రిబ్యున్)

పలకుండి గల ఏజెంట్లు తీరుము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల పెంట్లుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

పెంట్లుకలను చూడకముందు ఘోషింపవలసిన అంశములు
పెంట్లుకలను చూడకముందు అవసరమైన యానిగ్రహించు

కామినిధర్మాఆయుర్

ఈ శీటి గురించి వాగ్దానంబించు.

తలపెంట్లుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

కెంట్లుకలను కాపాడవలసినదాని, చిట్టచివరికి దీని నుగావించునది లేదని వస్తువువలె, తుమ్మెన రక్తమువలె నిగనిగలాడించును. ఈమధ్యపద్ధతిని చిత్రీకరించుచు, మీపెంట్లుకలెంత త్వరలో అంబుకాగా పెరుగునో, తలను చల్లదనమున గలిగించునో గమనింపుడు. కామినిధర్మాఆయుర్ మీపెంట్లుకలను పెట్టి అధిక త్వరగలంక చేయునో గ్రహించు. ప్రతిపక్షమునాలోను, వల్లెలోను, చుక్కాచాచాచలనమున, వలెనుగ్రహించు అంబుకారలందరినీ నోచును. మీభాగిని వస్త్రములయందలి నోచునకు, కామినిధర్మాఆయుర్ మీ అని చూచి మరీకొనుడు.

కేసు 1-కి నెల 1-0-0 పాక్షిక 0-6-0 (కరెన్సీ), సీమా-కి కే 2-12-0 పాక్షిక 0-0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్)
కానుట మరువకుడు.

మీరుకువులమీదగాని, కేసు యమలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే బిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైరీపువ్వుల వరిమగమలను, పెదబల్లి నట్టినట్లుగా, పెండ్లిసమయానుకూలంబు అంబువులందరినీ సంతోషపరచుచు, ఆటోధిల్ బహారు త్వర మరెద్దియు కావకాదు. చీకటి చుక్కాచలనము, చాని అంబుకారలను అంబుకరింపుడు.

కేసు ఓటోధిల్ బహారు	కే. 2-0-0
కేసు " "	" 1-4-0
కేసు " "	" 0-12-0

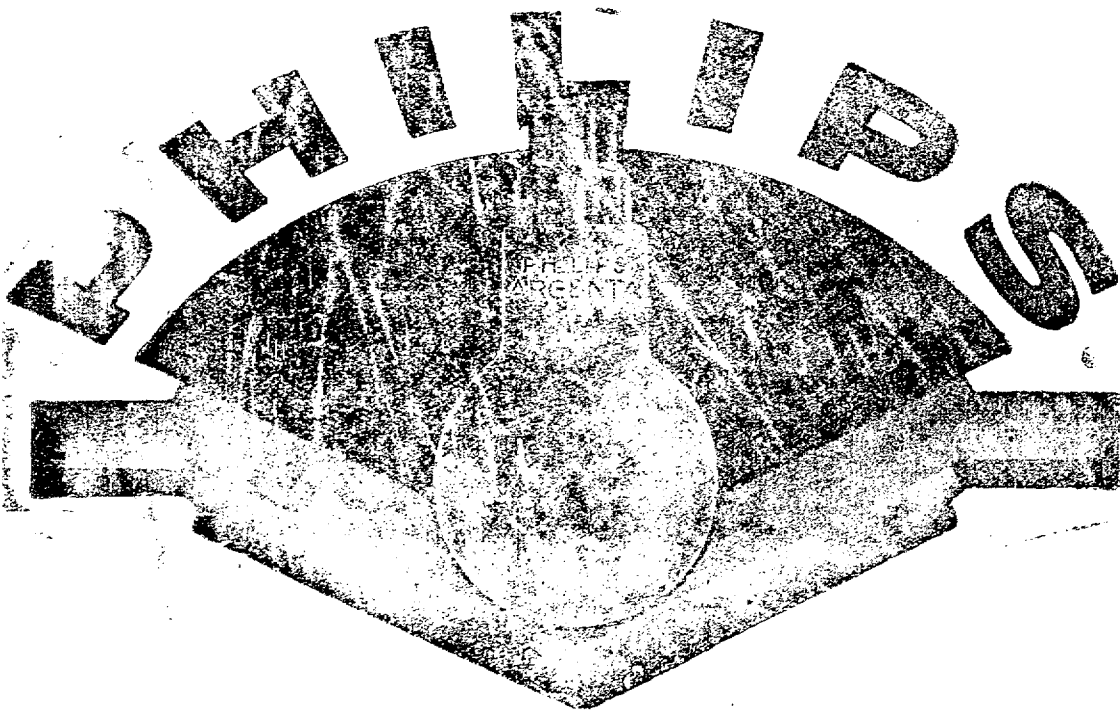
వసుధానా సీమారెండ్రాల పోస్టు స్టాంపులు వరిసిన పంపజనును.

సుచాసన కాష్ట 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు రెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి నెం 2

1-కి

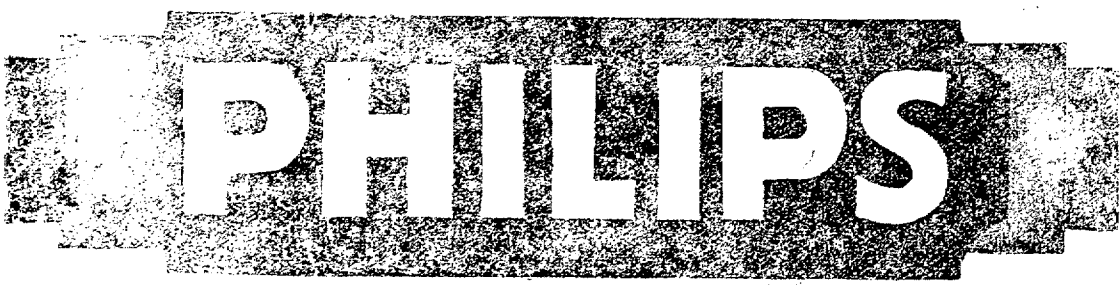

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు

అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంట్లువద్ద దొరకును. 357

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

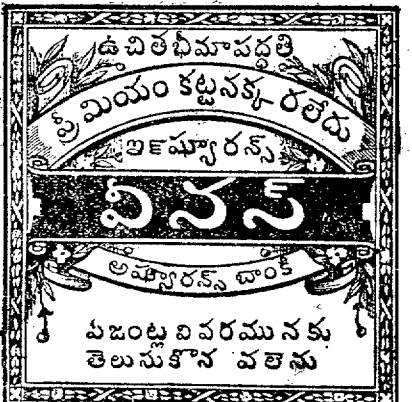
Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

2113

ఈ గ్రంథములో జన్మసిగారడ్యము భూభువనము, అంద్ర ఇంద్ర జాలము, హస్తకాస్త్రము, భూతనైద్యము, యోగలేఖము, చీట్ల పేక తమాసాబు, విశోధనద్యులు మనుష్యుని మాంసముచేయూలు, చూడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరము లేని తలచేత నూట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేలిక చేయగలరు. నెల రూ. 4. Mesmerised Talisman వంటివి దీనివద్దించిన విశ్వవ్యాస; ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అన్యవ్యయ విచ్చును వని చెబుతును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందికి మెచ్చు పొందినది. 688 1-కి రూ. 1-8, 12-కి రూ. 1 పి. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.

4800

నెల 1-కి రూ. 40 వేతనము మీద ఏదెంటు కావలెను.

ఆర్డర్ జింగు మాపరెం టెన్ డెంబ్ల
యన్. ఆర్. ఏ. గుప్తగారు, కావలి తేక
చావలి కేవల్యగారు, కన్నా, విజయనగరం.

మాన స్థాల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసులభము! (పోస్టుఖర్చులంద్ర త్రేకము)గుణాధికము!

కరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అత్యుష్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పీకలు, పాఠ్యములు, కిరణ్యు, ప్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పులను బోగొట్టి జీవమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా,

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway tare Certificate on 2 annas stamp. Apply To:—Central Telegraph College, Nai Sarak Delhi.